

**T.C.
MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**YÜKSEK LİSANS TEZİ
KAMU YÖNETİMİ ANABİLİM DALI
SİYASET BİLİMİ VE KAMU YÖNETİMİ PROGRAMI**

**KAMU YÖNETİMİ BİLİM ALANINDA STRATEJİK
PLANLAMA ÜZERİNE YAPILAN LİSANSÜSTÜ TEZLERİN
YÖNTEMBİLİMSEL ÇÖZÜMLEMESİ**

Süleyman BAYRAM

**Danışman
Prof. Dr. Serhat BAŞTAN**

MANİSA-2024

SÜLEYMAN
BAYRAM

KAMU YÖNETİMİ BİLİM ALANINDA STRATEJİK PLANLAMA ÜZERİNE YAPILAN
LİSANSÜSTÜ TEZLERİN YÖNTEMBİLİMSEL ÇÖZÜMLEMESİ

2024

TAAHHÜTNAME

Bu tezin Manisa Celal Bayar Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kamu Yönetimi Ana Bilim Dalında akademik ve etik kurallara uygun olarak yazıldığını ve kullanılan tüm literatür bilgilerinin referans gösterilerek tezde yer aldığını, tamamen kendi çalışmam olduğunu, her alıntıya kaynak gösterdiğimi, tezin yazımında akademik ve etik kurallara aykırı herhangi bir yapay zeka ve program kullanmadığımı beyan ederim.

İmza
Süleyman BAYRAM

ÖZET

Yüksek Lisans Tezi

Süleyman BAYRAM
Manisa Celal Bayar Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Kamu Yönetimi Anabilim Dalı

Danışman: Prof. Dr. Serhat BAŞTAN

Bu çalışmanın amacı, Türk kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesidir. Bu amaç için yapılan taramada 101 adet lisansüstü çalışma bulunmaktadır. İlgili çalışmalar nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Analizde ilgili tezlerin yıllara, araştırmacıların cinsiyetlerine, üniversitesine, türlerine, danışman unvanına, enstitüsüne, anabilim dalına, çalışma evrenine, yöntemine ve kullanılan veri toplama araçlarına göre sınıflaması yapılmıştır.

Çalışmanın birinci bölümünde dünyada ve Türkiye’de kamu yönetimi bilim alanının gelişimi incelenmiştir. İkinci bölümde, kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlamanın gelişimi üzerinde durulmuştur. Üçüncü bölümde ise bulgular ve yorumlara yer verilmiştir. Son olarak dördüncü bölümde, bulgular ışığında ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: (Kamu Yönetimi, Stratejik Planlama, Stratejik Yönetim, Doktora Tezi, Yüksek Lisans Tezi)

2024, 103 sayfa

ABSTRACT

M.Sc. Thesis

Süleyman BAYRAM

**Manisa Celal Bayar University
Graduate School of Education
Department of Public Administration**

Supervisor: Prof. Dr. Serhat BAŞTAN

The aim of this study is to examine postgraduate theses on strategic planning in the Turkish public administration science. For this purpose, 101 postgraduate studies were gathered and the relevant studies were analyzed using the document analysis technique, one of the qualitative research methods. In the analysis, the relevant theses were classified according to years, gender of researchers, university, type, advisor title, institute, department, study universe, method, and data collection tools.

In the first chapter of the study, the development of public administration science in the world and in Turkey was examined. In the second chapter, the development of strategic planning in public administration science was emphasized. In the third chapter, the findings and discussion were given. Finally, the conclusions were made in the light of the findings in the fourth chapter.

Keywords: (Public Administration, Strategic Planning, Strategic Management, Doctoral Thesis, Master Science Thesis)

2024, 103 pages

ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR

Bu çalışmada Türk kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezler incelenmiştir. Birinci bölümde; dünyada ve ülkemizdeki kamu yönetimi bilim alanının gelişimi, ikinci bölümde; kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlamanın gelişimi ve üçüncü bölümde ise bulgular ve yorumlara yer verilmiştir.

Bu çalışmamın her aşamasında bana destek olan, bilgi ve deneyimleri ile yol gösteren danışman hocam Prof. Dr. Serhat Baştan'a sonsuz teşekkür ederim. Tez sürecimi yakından takip eden ve bilgi, beceri ve desteğini hiçbir zaman esirgemeyen ve yürekten yanımda olduklarını hissettiğim değerli hocalarım Doç. Dr. Ahmet Delil, Doç. Dr. Serdar Akbulut, Doç. Dr. Ali Murat Ateş ve Dr. Öğr. Üyesi Hamide Kılıç'a sonsuz teşekkür ederim. Ayrıca tez yazım sürecinde yanımda olan eşim Nuray Bayram ve oğlum Tuğra Bayram'a sonsuz teşekkür ederim.

Süleyman BAYRAM
Manisa, 2024

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

ABD	Amerika Birleşik Devletleri
AÜSBF	Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi
Bkz.	Bakınız
BM	Birleşmiş Milletler
Doç. Dr.	Doçent Doktor
DPT	Devlet Planlama Teşkilatı
DR	Doktora
Dr. Öğr. Üyesi	Doktor Öğretim Üyesi
GPRA	Hükümet Performans ve Sonuçlar Yasası
GPRAMA	Hükümet Performans ve Sonuçları Modernizasyon Yasası
J. Bnb. Dr.	Jandarma Binbaşı Doktor
KB	Kalkınma Bakanlığı
KHK	Kanun Hükmünde Kararname
KMYKK	Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu
N	Bulunma Sayısı
PART	Program Değerlendirme ve Derecelendirme Aracı
PFPSAL	Program Amaçlı Mali ve Kamu Sektörü Uyum Kredisi
Prof. Dr.	Profesör Doktor
RG	Resmi Gazete
SBB	Strateji ve Bütçe Başkanlığı
TDK	Türk Dil Kurumu
TODAİE	Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü
YL	Yüksek Lisans
YÖK	Yüksek Öğretim Kurulu

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı	45
Şekil 2. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerdeki Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.....	46
Şekil 3. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Erkek Araştırmacılara Göre Yüzdelik Dağılımı	47
Şekil 4. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kadın Araştırmacılara Göre Yüzdelik Dağılımı.....	47
Şekil 5. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerdeki Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Yüzdelik Dağılımı	48
Şekil 6. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelerine Göre Dağılımı	51
Şekil 7. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelerine Göre Yüzdelik Dağılımı.....	52
Şekil 8. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı.....	53
Şekil 9. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanına Göre Dağılımı	55
Şekil 10. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Danışman Unvanına Göre Yüzdelik Dağılımı	56
Şekil 11. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Enstitülere Göre Dağılımı.....	57
Şekil 12. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Enstitülere Göre Yüzdelik Dağılımı	58
Şekil 13. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Dağılımı	59
Şekil 14. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Yüzdelik Dağılımı	60
Şekil 15. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evrenine Göre Dağılımı	62
Şekil 16. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evrenine Göre Yüzdelik Dağılımı.....	63

Şekil 17. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evreni Büyükşehir Belediyesi ve İş Birlikleri Olan Çalışmaların Göre Yüzdelik Dağılımı	64
Şekil 18. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evreni Bakanlık Olan Çalışmaların Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı.....	66
Şekil 19. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evreni İlçe Belediyesi Olan Çalışmaların Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı	67
Şekil 20. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evreni İl Belediyesi Olan Çalışmaların Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı.....	68
Şekil 21. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yöntemine Göre Dağılımı	69
Şekil 22. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Yüksek Lisans Tezlerinin Yöntemine Göre Yüzdelik Dağılımı	70
Şekil 23. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Doktora Tezlerinin Yöntemine Göre Yüzdelik Dağılımı.....	71
Şekil 24. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı	72
Şekil 25. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarına Göre Yüzdelik Dağılımı	73
Şekil 26. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarından Doküman Analizinin Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı	74
Şekil 27. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarından Anket/Ölçek Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı	74

TABLÖLER DİZİNİ

Tablo 1. Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerinin Lisans Düzeyinde Devlet Üniversitelerine Göre Dağılımı	18
Tablo 2. Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerinin Lisans Düzeyinde Vakıf Üniversitelerine Göre Dağılımı	22
Tablo 3. Yerel Yönetimler Bölümünün Önlisans Düzeyinde Üniversitelerine Göre Dağılımı.....	23
Tablo 4. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı	44
Tablo 5. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerdeki Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.....	46
Tablo 6. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelerine Göre Dağılımı	48
Tablo 7. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı	53
Tablo 8. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanına Göre Dağılımı	54
Tablo 9. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Enstitülerine Göre Dağılımı.....	56
Tablo 10. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Dağılımı	58
Tablo 11. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evrenine Göre Dağılımı	61
Tablo 12. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yöntemine Göre Dağılımı	69
Tablo 13. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı	71

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	I
ABSTRACT.....	II
ÖNSÖZ VE TEŞEKKÜR	III
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	IV
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	V
TABLolar DİZİNİ.....	VII
İÇİNDEKİLER.....	VIII
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

KAMU YÖNETİMİ BİLİM ALANININ GELİŞİMİ

1.1. Yönetim ve Kamu Yönetimi	4
1.1.1. Yönetim	4
1.1.2. Kamu Yönetimi	5
1.1.3. Kamu Yönetiminin Örgütlenmesi	5
1.1.4. Kamu Yönetiminde Örgütlenme Modelleri.....	6
1.1.4.1. Bürokrasi.....	6
1.1.4.2. Teknokrasi.....	7
1.1.4.3. Meritokrasi.....	7
1.2. Dünyada Kamu Yönetimi Biliminin Gelişimi.....	7
1.2.1. İlk Dönem	8
1.2.2. Klasik Dönem	9
1.2.3. Davranışsal Yaklaşım Dönemi	10
1.2.4. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bilimi Ayrılığının Sorgulanması	11
1.2.5. Yeni Eğilimler: Yeni Kamu Yönetimi ve Yeni Kamu Hizmeti	12

1.3. Türkiye’de Kamu Yönetimi Biliminin Gelişimi	14
1.3.1. Enderun Mektebi	14
1.3.2. Mekteb-i Mülkiye ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi.....	15
1.3.3. Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.....	16
1.3.4. Üniversitelerde Kamu Yönetimi Bilim Alanı ile İlgili Akademik Birimler.....	17
1.4. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Yöntembilimsel Gelişmeler	25
1.4.1. Sosyal Bilimlerde Yöntem ve Tekniklerin Gelişimi	25
1.4.2. Sosyal Bilim Yöntem ve Tekniklerdeki Gelişmelerin Kamu Yönetimi Bilim Alanına Yansıması	27

İKİNCİ BÖLÜM

KAMU YÖNETİMİ BİLİM ALANINDA STRATEJİK PLANLAMA

2.1. Stratejik Planlama.....	29
2.1.1. Stratejik Planlamanın Tarihsel Gelişimi.....	30
2.1.2. Stratejik Planlama Süreci.....	32
2.1.3. Stratejik Planlama Modelleri	33
2.1.4. Stratejik Planlama ve Stratejik Yönetim İlişkisi.....	35
2.2. Dünyada Kamu Yönetiminde Yapılan Stratejik Planlama Çalışmaları.....	37
2.3. Türk Kamu Yönetiminde Yapılan Stratejik Planlama Çalışmaları	39

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

3.1. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı	44
3.2. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerdeki Öğrencilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımı.....	45

3.3. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelerine Göre Dağılımı	48
3.4. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı	53
3.5. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanına Göre Dağılımı	54
3.6. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Enstitülerine Göre Dağılımı.....	56
3.7. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Dağılımı	58
3.8. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evrenine Göre Dağılımı	60
3.9. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yöntemine Göre Dağılımı	69
3.10. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı	71
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	76
KAYNAKÇA	80
EKLER.....	89

GİRİŞ

Bu çalışma, kamu yönetiminde stratejik planlama ile ilgili yapılmış lisansüstü tezleri incelemeyi amaçlayan betimleyici nitel bir araştırmadır. Nitel araştırma, araştırma problemini yorumlayıcı bir yaklaşımla inceleyen, üzerinde araştırma yapılan ya da yapılması planlanan kişilerin sahip oldukları deneyimlerinden doğan anlamları sistematik olarak incelemeye olanak sağlayan bir yöntemdir (Yıldırım, 1999). Bu amaç doğrultusunda gerçekleştirilen çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi tekniği kullanılmıştır.

Doküman analizi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Corbin ve Strauss'a (2008) göre doküman analizi, tüm belgeleri incelemek veya özetlemek için kullanılan sistematik bir işlemdir. Bu yöntem, diğer nitel araştırma teknikleri gibi anlam çıkarmaya yönelik veri analizini içerir. İncelenen konuya ilişkin somut veriler toplanmalı, bu veriler anlamlı bir şekilde birleştirilmeli ve kullanılmalıdır.

Doküman incelemesi süreci, geçmişte ya da şu anda var olan durumlar ile ilgili mevcut kayıt ve belgeleri, veri kaynağı olarak kullanılması esasına dayalıdır (Karasar, 2012). Bu yöntemde, araştırmacının amacına yönelik kaynaklara ulaşması, elde ettiği verileri belirli bir sistem dâhilinde kategorize ederek, anlamlı bir bütün haline getirmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, araştırmanın amacına uygun olarak, kamu yönetiminde stratejik planlamaya ilişkin yazılmış lisansüstü tezler doküman analizi ile incelenmek üzere seçilmiştir. Doküman incelemesi yapılırken izlenen aşamalar şu şekildedir (Gürbüz ve Şahin, 2018):

- Dokümanlara erişim: Araştırma problemine yönelik belgelerin tespit edilmesi ve toplanması.
- Orijinalliğin kontrol edilmesi: Toplanan belgelerin asıl ve orijinal formlarının, değişikliğe uğrayıp uğramadığının incelenmesi.
- Dokümanların anlaşılması: Araştırmacı tarafından dokümanların okunması, içeriğinin anlaşılması ve gerekli durumlarda not alınması.
- Verilerin analiz edilmesi: Dokümanlardaki verilerin tasnif edilmesi, temalara ayrılması ve araştırma amacı doğrultusunda kullanılması.
- Verilerin kullanılması: Elde edilen verilerin araştırma raporuna dönüştürülmesi.

Balcı (2006), dokümanları birincil ve ikincil kaynaklar olarak sınıflandırmıştır. Birincil kaynaklar, araştırmacının ilk elden topladığı özgün verilerdir. İkincil kaynaklar ise, başka araştırmacılar tarafından daha önce toplanmış, yorumlanmış veya yayınlanmış çalışmalardır. Bu çalışmada incelenen lisansüstü tezler, ikincil veri kaynakları arasında yer almaktadır.

Doküman analizi yöntemi, araştırmanın amacına uygun bir şekilde, kamu yönetiminde stratejik planlamaya ilişkin yazılmış lisansüstü tezlerin kapsamlı bir şekilde incelenmesine imkân sağladığı için bu çalışmada tercih edilmiştir.

Araştırma kapsamında kamu yönetiminde stratejik planlama çalışmaları üzerine yapılmış lisansüstü tezler veri kaynağı olarak esas alınmıştır. Bu tezlere ulaşmak amacıyla YÖK Tez Merkezi veri tabanı kullanılmıştır. YÖK Tez Merkezi veri tabanında 30.06.2024'e kadar eklenen çalışmalar taranarak kamu yönetiminde stratejik planlama temalı tezler belirlenmiştir.

Birinci adımda aranacak kelimeler alanına “stratejik planlama” yazılarak tez adı, konu, özet alanlarının herhangi birinde bu kavramın yer almasına göre filtreleme yapılmıştır. Çıkan sonuçlar “kamu yönetimi” filtresi kullanılarak kamu yönetimi ve siyaset bilimi ve kamu yönetimi alanında yapılan çalışmalar ayıklanmıştır. Arama sonucunda 73 adet teze ulaşılmıştır, bunlardan 3 adetinin veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmamaktadır.

İkinci adımda ise aranacak kelimeler alanına “Stratejik Yönetim” yazılarak tez adı, konu, özet alanlarının herhangi birinde bu kavramın yer almasına göre filtreleme yapılmıştır. Çıkan sonuçlar “kamu yönetimi” filtresi kullanılarak kamu yönetimi ve siyaset bilimi ve kamu yönetimi alanında yapılan çalışmalar ayıklanmıştır. Tarama sonucunda 37 adet teze ulaşılmıştır, bunlardan 2 adetinin veri tabanı üzerinden yayınlanma izni bulunmamaktadır. Ayrıca 1. taramada bulunan tezler ile 2.taramada bulunan tezlerden 4 adeti birbiriyle eşleştikten taramaya dahil edilmemiş olup toplam 31 tez dikkate alınmıştır. Bu süreçte, yayınlanma izni olmadığı tespit edilen 5 tez kapsam dışı bırakılmış ve analizler 101 tez üzerinden yürütülmüştür.

Verilerin analizinde betimsel ve içerik analizi teknikleri birlikte kullanılmıştır. Tezler yayım yıllarına göre numaralandırılmış, künye bilgileri ve içerik kodlamaları yapılarak temalara ulaşılmıştır. Elde edilen veriler bulunma sayısına (N) göre çoktan aza doğru sıralanmış ve yorumlanmıştır.

Analiz sürecinde Microsoft Office Excel ve MAXQDA 2022 sürümü nitel veri analizi programından yararlanılmıştır. Kodlama aşamasında yıl, araştırmacıların cinsiyeti, üniversite, tez türü, danışman unvanı, enstitü, anabilim dalı, evren, örneklem veya çalışma grubu, yöntem ve veri toplama araçları başlıkları kullanılmıştır.

Bulgular sunulurken grafikler, görseller ve tablolardan faydalanılmış; gerekli durumlarda ilişkiler, frekanslar ve yüzdelik oranlar kullanılarak sonuçlar daha açık bir şekilde ifade edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAMU YÖNETİMİ BİLİM ALANININ GELİŞİMİ

Bu bölümde, yönetim ve kamu yönetimi kavramları ele alınmış, dünyada ve Türkiye’deki gelişmelere yer verilmiş ve alanda kullanılan yöntembilimsel çalışmalara değinilmiştir.

1.1.Yönetim ve Kamu Yönetimi

Bu tezin analiz odağını kamu yönetimi bilim alanı oluşturmaktadır. Ancak bu ana konuya girmeden önce yönetim ve kamu yönetimi kavramlarına, kamu yönetiminin örgütlenmesi ve örgütlenme modellerine kısaca değinmenin faydalı olacağı ve kamu yönetimi bilimini açıklamada kuramsal bir zemin sağlayacağı düşünülmüştür.

1.1.1. Yönetim

Yönetimin insanlık tarihi kadar eski bir kavram olduğu söylenebilir. Mezopotamya coğrafyasında hüküm süren Sümerler, tarihin başlangıcı olarak kabul gören yazıyı bulmuşlardır. Yazının bulunması ile ortaya çıkan “Gılgamış Destanı” Sümerler döneminde yönetim anlayışına ilişkin önemli ipuçları içermektedir (Gürüz ve Gürel, 2006). Bu dönemde, toplumsal düzeni sağlamak için rahiplerin liderliğinde insan toplulukları yönetilmeye çalışılmış ve yönetsel ilkeleri kil tabletler üzerine yazmışlardır (Eren, 1998). Bu yazıları tutma işlemi aslında bürokratik bir işlemidir. Yazı, o dönemin teknolojisi olarak da görülebilir ve herkes tarafından bilinen bir şey olmadığından sadece eğitim almış olan çok az insanın yaptığı bir iş olarak ifade edilebilir.

Yönetimin tarihi gelişiminde; Sümerlerin yazıyı bulmalarından, Akad Kralı I. Sargon’un kroniklerine, Babillerin Hammurabi Kanunlarından, Mısır’da sulama sistemleri ve piramitlerin inşasına, Roma’da 12 Levha Kanunlarından, Osmanlı Devleti’nin yönetim uygulamalarına kadar çok farklı uygarlıkların katkılarının olduğu söylenebilir (Arslan, 2001; Demir ve Erigüç, 2018).

Yönetim kavramı, bu tarihsel süreç içerisinde farklı medeniyetlerde ortaya çıktığı gibi, birçok disiplinle olan yakın ilişkileri bakımından da farklı tanımlamalara sahiptir. Örneğin, ekonomi alanında sermaye, toprak ve işgücü ile birlikte üretim fonksiyonlarından birisi, yönetim bilimi alanında otorite sistemi, toplumbilimi alanında ise sınıf ve saygınlık sistemi olarak tanımlanabilmektedir (Akkoyun, 2022).

Daha geniş anlamda ise yönetim, önceden belirlenmiş hedeflere ulaşmak için kaynakların düzenli bir şekilde kullanıldığı ve gelecekteki faaliyetler için amaçların ve hedeflerin belirlendiği bir süreç olarak tanımlanabilir (Memduhoğlu, 2010'dan aktaran Seçtim ve Erkul, 2020).

Sonuç olarak bir devletin başarısı, bir toplumun dönüşümü, bir sanayi kuruluşunun oluşumu, toplumsal sorunların çözümü ve hayattaki diğer birçok önemli olgu yönetime bağlanabilir.

1.1.2. Kamu Yönetimi

Kamu yönetimi kavramı, kamu hizmetleri ile bu hizmetleri sağlamaya çalışan örgütü ifade eder. Genel bir ifadeyle kamu yönetiminin devletin kamusal alandaki faaliyetlerini yürüten mekanizması olduğu söylenebilir (Aydın, 2018).

Kamu yönetimi hakkında daha kapsamlı bir tanımlama yapılmak istendiğinde dar ve geniş anlamda olmak üzere iki farklı şekilde tanımlanabilir. Dar anlamda yasama ve yargı dışındaki devlet içindeki tüm farklı yürütme kurumlarını ve faaliyetlerini ifade eder. Geniş anlamda ise kamu gücünün adil ve düzenli bir şekilde organize edilmesi ve işlemesi gerektiği fikrini içerir (Özer, Akçakaya, Yaylı ve Batmaz, 2019).

Kamu yönetiminin amacı, devletin nihai ve birincil görevlerinin kapsamını oluşturan kamu düzeni ve toplumsal barışın korunmasını, eşitliğin sağlanmasını, gençlerin geleceğe daha iyi şartlarda hazırlanması için yönlendirilmesini, toplumun güvensizliğe ve hastalıklara karşı korunmasını, menfaat çatışmalarının önlenmesini, özetle insanlara iyi bir hayat yaşama imkanının sunulmasını sağlamak olarak ifade edilebilir (Aydın, 2012).

1.1.3. Kamu Yönetiminin Örgütlenmesi

Örgüt, belli bir amaca ulaşmak için çalışan insanların oluşturduğu bir topluluk olarak ifade edilebilir. Örgütlenme kavramı ise bir kuruluşun işleyişi için gerekli olan her şeyi sağlamak olarak nitelendirilebilir. Örgütlenme, kimin sorumlu olduğunu ve özel görev ve sorumluluklarının neler olduğunu belirlemeyi içerir. Bu aynı zamanda işlerin sorunsuz bir şekilde yürütülebilmesi için emirlerin kimden gelip kime gideceğinin belirlenmesini de kapsar (Tortop, İşbir, Aykaç, Yayman ve Özer, 2012).

Örgütlerde iki tür grup vardır. Bunlar, belirlenmiş (formel) ve belirlenmemiş (informel) grup olarak adlandırılır. Örgüt tarafından kasıtlı olarak oluşturulanlar

formel grup, kişiler arası etkileşim yoluyla doğal olarak oluşan ise informal gruplardır (Aydın, 2005).

Formel örgütlenme kavramı, bir örgütün üyeleri için belirlenmiş davranış ve ilişki biçimlerinin tümünü ifade eder. Amir-memur ilişkisi, ast-üst ilişkisi, çalışma düzeni, disiplin sistemi, yazışma usulleri, protokol kuralları ve çalışma ya da görev yapma ile ilgili tüm diğer ilişkiler formel ilişkilere örnek olabilir. İnfomal örgütlenme ise önceden belirlenen kurallar ile değil, aksine onların arkasında oluşan sosyal ilişkiler ile ilgilidir. İnfomal grupların önemli bir fonksiyonu, işin ve örgütün doğasında var olan rutin işleyişi, disiplin ve örgütün formel yapısının baskısı ile bunların sonucunda oluşan sorunları hafifletmektedir (Aydın, 2012).

1.1.4. Kamu Yönetiminde Örgütlenme Modelleri

Kamu yönetimi örgütlenme modelleri takip eden bürokrasi, teknokrasi ve meritokrasi başlıkları altında açıklanmaktadır.

1.1.4.1.Bürokrasi

Bürokrasi kavramına ilk olarak 1745 yılında Vincent De Gournay'in yönetim ile ilgili yazılarında değinildiği bilinmektedir. Kavram, Latince “bura” ve Yunanca “kratos” sözcüklerinden türetilmiş ve masaların ya da büroların yönetimi anlamını taşımaktadır. Türk Dil Kurumu (TDK), bürokrasi kavramını “Devlet kurumlarında çalışan üst düzey yöneticiler topluluğu” olarak tanımlamaktadır (TDK, 2024).

Çok sayıda tanımın yapıldığı bir kavram olan bürokrasi, doğrudan siyasi karar verme sürecine katılmayan ancak bu kararların hayata geçmesi için kullanılan politikaların oluşturulması ve uygulanmasına dahil olan kişilerden oluşan bir yapıdır (Demir, 2011). Bilinen en güçlü siyasal yönetim kuramı olan bürokrasi, ataerkil topluluklardan beri gelişimine devam etmektedir. Fakat çağdaş anlamda bürokratik örgütlenmenin gelişimi ulus devletin gelişmesi ile aynı paralelde olmuştur (Gökçe ve Şahin, 2002). Bugün kamu ve özel şeklinde ifade edilen tüm yönetimler bürokratik olarak örgütlenmiş, adeta “kamu yönetimi” anlamında kullanılmaktadır (Aydın, 2012).

Alan yazında bürokrasinin dört ayrı anlamda kullanıldığı görülmektedir. Birincisi, kamuoyunda olumsuz anlamda bilinen kırtasiyecilik; ikincisi, kamuda belirtilen mal ve hizmetleri gerçekleştirmek için kurulmuş daireler; üçüncüsü, politikacıların aldığı kararları yerine getiren memurlardır. Son olarak ise bürokrasi bir

örgüt, örgütlenme ve işleyiş şeklidir. Bu anlam, Weberyen bürokrasi kuramı olarak da bilinmektedir (Öztaş, 2015’den aktaran Akçakaya, 2016).

Her ne kadar gündelik dilde bürokrasi denilince akla gelen yavaş işleyiş ve kırtasiye işleri gibi olumsuz anlamları akla gelse de bürokrasi ulus devletlerin güçlenmesiyle paralel bir süreçte gelişmiş ve kamu yönetiminin hakim süreci haline dönüşmüştür.

1.1.4.2.Teknokrasi

Teknokrasi kavramı, “tekhne” (beceri) ve “kratos” (yönetim) sözcüklerinden meydana gelmektedir. TDK bu kavramı, “sanayi, ekonomi ve devlet yönetiminin politikacılar değil; uzmanlar, teknisyenler ve uygulayıcılar tarafından yönetilmesine dayanan sistem” olarak tanımlamaktadır (TDK, 2024).

Kavram ilk olarak Amerikalı mühendis William Henry Smyth’nin 1919 yılında yayınladığı “Technocracy – Way and Means to Gain Industrial Democracy” isimli makalesinde kullanılmıştır. Smith teknokrasiyi, teknik uzmanlar tarafından oluşturulan ilkelere dayalı toplumsal düzen örgütlenmesi olarak ifade etmiştir. (Altunok ve Gedikkaya, 2016).

1.1.4.3.Meritokrasi

Meritokrasi, bir kuruluşa veya hükümette insanların beceri ve yeteneklerine göre seçilmesi ve terfi ettirilmesi anlamına gelir. Kamu yönetimi alanında meritokrasi kavramı iki şekilde tanımlanabilir. Dar anlamda, işe alım sürecinde en nitelikli kişilerin seçilmesi anlamına gelirken, geniş anlamda ise liyakatin yalnızca işe alım sürecinde değil, çalışanların işe alınması ve devamındaki tüm aşamalarda devam ettirilmesi anlamına gelmektedir (Aktan ve Yay, 2021).

Meritokrasinin özelliği, görevlilerin işe girme ve yükselme imkanını, bürokraside olduğu gibi eşit şartlarda yapılan yarışma sınavlarına girip kazandığı veya teknokraside olduğu gibi teknik bir konuda uzman olduğu için değil, üstün bir özelliğinden dolayı elde etmiş olmalarıdır (Aydın, 2012).

1.2.Dünyada Kamu Yönetimi Biliminin Gelişimi

Bu başlıkta dünyada kamu yönetimi biliminin gelişim evreleri üzerinde durulmaktadır.

1.2.1. İlk Dönem

Kamu yönetimi bilimi ile ilgili ilk çalışmanın 1656 yılında Seckendorff'un kaleme aldığı Alman Prensliği kitabı ile başladığı bilinmektedir (Saklı, 2013). Seckendorff, bu kitabıyla devlet idaresi hususundaki konuları ele almaya çalışmıştır (Çiner, 2009; Usta ve Akıncı, 2018).

Kamu yönetimi biliminin Avrupa'daki gelişiminde önemli etkisi olan Kameral Bilim Kursüleri, 1729 yılında Prusya'da açılmış ve üniversitelerde kamu yönetiminin akademik bir disiplin şeklinde incelenmeye başlamasında büyük bir etken olmuştur. Kameral Bilim Kursüsünde görevli akademisyenlere Kameralist ismiyle hitap edilirken bu kursülerden doğan akıma da Kameralizm denilmektedir (Saklı, 2013; Usta ve Akıncı, 2018; Kalfa, 2011). Kameralizm, bazı kaynaklarda, devlet işlerini yürüten personelin, özellikle mali konularda çalışmalarını sürdürdüğü bürolar olarak ifade edilmektedir (Small, 1909'dan aktaran Armağan, 2022).

Avrupa'da kamu yönetimi bilimi üzerine Almanya'dan sonra Fransa'da da önemli çalışmalar yapılmıştır. Fransız kamu yönetiminde yapılan çalışmalara bakıldığında Fransız yazar Bonnin'in kaleme aldığı 3 ciltlik eseri "Kamu Yönetimi İlkeleri" başlıklı yapıtı 1812 yılında yayınlanmıştır. Bonnin ilk kez bu kitabında "kamu yönetimi" kavramını modern anlamda kullanmış ve bu kavrama ilişkin 68 ilkeyi ayrıntılı bir şekilde açıklamıştır. Bonnin'den sonra Fransız kamu yönetimi biliminin gelişiminde önemli rol oynayan iki kişinin daha öne çıktığı bilinmektedir. Bunlardan biri olan Macarel, yayınlamış olduğu "İdare Hukuku Dersleri" adlı 4 ciltlik kitabında, kamu yönetimini idare hukuku kapsamında değerlendirmek yerine idare hukukunu kamu yönetimi unsurlarıyla ifade etmek için çaba harcamıştır. Bir diğer isim olan Vivien ise, "Yönetmelik İncelemeleri" başlıklı kitabında siyaset-yönetim ayrımı üzerine ayrıntılı çalışmalar yapmış ve kamu yönetimi biliminin o zamanda zirveye ulaşmasında büyük pay sahibi olmuştur (Çevik, 2012; Aydın, 2012; Karasu, 2004).

Woodrow Wilson, 1887 yılında yayınladığı ve kamu yönetiminin siyasetin dışında tutulması gerektiğini vurguladığı "İdarenin İncelenmesi" isimli makalesiyle kamu yönetimi alanının kurucusu olarak görülmektedir. Wilson bu makalesinde, yönetimi bir iş alanı olarak görmekte ve siyasetin telaşından ve anayasal incelemelerin tartışmalı zemininden ayrı tutmaktadır. Yönetim ve siyaset arasındaki ayrımın devlet yönetiminde değil, çalışma ve hakimiyet alanlarında olması gerektiğine değinmektedir (Çevik, 2012; Aydın, 2012; Wilson, 1887).

Amerikalı siyaset bilimci Goodnow, 1900 yılında kaleme aldığı “Politika ve Yönetim” adlı kitabında; siyasetin karar mercii, yönetimin ise siyasetin almış olduğu kararları uygulayan bir hizmet aracı olduğunu vurgulayarak siyaset-yönetim ayrımına değinmiştir (Çevik, 2012).

İlk dönem kamu yönetimi çalışmaları incelendiğinde bilim alanı olarak kamu yönetiminin 18. yüzyılda Almanya’da başladığı ardından 19. yüzyılda Fransa ve 20. yüzyılın başlarından itibaren Amerika’da gelişim gösterdiği söylenebilir.

1.2.2. Klasik Dönem

Taylor, 1911 yılında yayınlanan “Bilimsel Yönetimin İlkeleri” adlı kitabı ile yönetimin bir disiplin olarak ele alınması gerektiğini vurgulamıştır. Taylor’a göre bilimsel yönetimin önceliği, savurganlığı azaltarak verimi arttırmaya çalışmaktır (Gürüz ve Gürel, 2006; Kaya, 1984). Geleneklere dayanan, rivayete, kişisel düşünceye ve deneyime önem veren bir yönetim düşüncesinin aksine gerçeklere odaklanan bir yönetim anlayışının önemine vurgu yapmıştır (Leblebici, 2008).

Maden mühendisi olarak ülkesinde önemli bir üne sahip olan Fayol, yönetim kuramcısı olarak da yönetim bilimine birçok katkı sağlamıştır. 1916 yılında yöneticilik tecrübelerine dayanarak yayınladığı “Genel ve Sanayi Yönetimi” adlı kitabında, yönetsel meselelere bilimsel yöntemlerle yaklaşarak, ülkesinde Fayolizm diye bir akımın başlamasını sağlamıştır. Zamanla yaygınlaşan bu akım, üniversitelerde ders olarak okutulmaya başlanmış ve bir yönetim modeli halini almıştır (Kaya, 1984; Çevik, 2012).

Fayol ve Gulick ile özdeşleşen yönetimin unsurları, yaygın olarak POSDCoRB ((planning (planlama), organizing (örgütlenme) staffing (personel yönetimi), directing (yöneltme), coordinating (eşgüdüm), reporting (haberleşme) ve budgeting (mali planlama)) diye kısaltılmasıyla bilinir. Fayol’a göre beş temel unsura sahip olan yönetimin unsurlarını, yedi maddede açıklayan Gulick, bu unsurların evrensel olduğunu belirtmiştir. Gulick ayrıca Urwick ile 1937 tarihli “Yönetim Bilimi Üzerine Makaleler” adlı kitabında, kamu veya özel sektör olması fark etmeksizin iyi yönetim ilkelerinin genel olduğu fikrini vurgulamıştır (Çevik, 2012; Bozkurt, Ergun ve Sezen, 1998; Ayman Güler, 2015).

Klasik dönemin bir başka önemli ismi ve modern kamu yönetiminin kurucusu olarak kabul edilen Max Weber, bürokrasiyi kısaca modern dünyada işleri yapmanın

bir yolu olarak tanımlamış ve kişisel ilişkilere dayanmak yerine yazılı anayasası ve rasyonel olarak saptanmış bir hukuku olan hükümet yönetim şekli olarak ifade etmiştir. Weber’e göre, devlet yönetimi herkesin uzman olduğu işi yaptığı, daimî memurluğun bulunduğu ve karşılığında düzenli maaşın ödendiği, ast-üst ilişkisinin belirlendiği, kamu bürokrasisinin işlemlerinde gizliliğin önemsendiği ve tüm işlemlerin arşivinin tutulduğu bir yapıdır (Armağan, 2022; Çevik, 2012; Demir ve Yavaş, 2015).

1926 yılında ABD’de Leonarda D. White ise ilk kamu yönetimi ders kitabı olan “Kamu Yönetimi İncelemesine Giriş” adlı kitabını yayınlamıştır. Kamu yönetimi biliminin ayrı bir disiplin olarak gelişmesinde önemli rol oynayan bir akademisyen olan White’ın kitabı ABD’de yıllarca okutulmuştur (Çevik, 2012).

Bu bağlamda kamu yönetiminin Klasik Döneminde öne çıkan isimler Taylor, Fayol, Gulick, Urwick, Weber ve D. White olup 20. yüzyılın başlarında kamu yönetiminin modern anlamda akademik alanda anlaşılması hususunda önemli katkılarda bulunmuşlardır.

1.2.3. Davranışsal Yaklaşım Dönemi

Davranışsal kamu yönetimi, bireysel tutum ve davranışların kamu politikasını nasıl etkilediğinin incelenmesidir. İnsanların nasıl düşündüğünü ve hareket ettiğini anlamak için psikolojik bilgiyi kullanır (Durgun, 2019). Temel amaç olarak kuruluşlardaki üretim ve verimlilik hedeflerine ve bu faktörlerin birey ve sosyal çevreden nasıl etkilendiğine odaklanmaktadır (Özer ve Önen, 2019).

20. yüzyılın ilk yarısında popüler bir yönetim felsefesi olan davranışsal yaklaşımın, ABD’de Elton Mayo ve arkadaşları tarafından Western Elektrik kuruluşunun Hawthorne fabrikalarında yapılan deneyler ile başladığı söylenmektedir. Bu çalışma yönetimde insan ilişkilerinin öneminin anlaşılmasına ve davranış bilimlerinin örgütsel teoriye entegrasyonuna yardımcı olmuştur. Ayrıca yönetim sürecinin psikolojik faktörlerini ihmal etmeden farklı motivasyon unsurlarının da anlaşılması gerektiğinin önemine vurgu yapmıştır. Buna ek olarak, çalışmalar örgütlerin aynı zamanda sosyal psikolojik varlık olduğunu göstermiştir (Ayhan ve İrdem, 2018).

Davranışsal yaklaşım döneminin bir diğer önemli ismi olan Chester Barnard, kamu yönetimi üzerine çalışmış bir akademisyendir. 1938 yılında yayınladığı “Yürütmenin Fonksiyonları” adlı çalışmasında, yönetimin ilkelerini ve işlevlerini

sosyal ve psikolojik bir perspektiften analiz etmiş ve bilimsel yönetim ilkelerine davranışsal açıdan değinerek kamu yönetiminde geniş bir yankı uyandırmıştır (Çolak, 2021).

Dönemin bir başka önemli ismi Mary Parker Follett, 1926 yılında yayınlanan “Emirlerin Verilmesi” adı makalesinde, örgütlerdeki yönetim sisteminin sadece emirlerin verildiği ve uygulandığı bir yapı olarak görülmemesi gerektiğini vurgulamıştır. Başarılı bir şekilde yönetilmeleri için çalışanların davranış ve tutumlarının önemli olduğunu belirtmiştir. Follett yönetimi, insanları kontrol etmek değil, ortak bir hedefe ulaşmak için onlarla birlikte çalışmak olarak tanımlamaktadır (Çevik, 2012; Akbaş ve Taner, 2022).

Davranışsal yaklaşımın yönetim alanına en önemli katkısı, insanların grup halinde nasıl davrandıklarını, bir şeyleri nasıl yaptıklarını ve grup davranışı ile bireysel davranış arasındaki ilişkileri anlamlandırmanın önemine değinmesi ve bu süreçleri açıklamaya çalışmasıdır. Bu yaklaşım, işletmelerin nasıl çalıştığını ve bireysel çalışanların işverenleriyle nasıl ilişki kurduğu üzerinde durmaktadır. Sonuç olarak davranışsal yaklaşım, modern yönetim düşüncesinin önemli bir parçasıdır ve işletmelerin nasıl çalıştığını ve çalışanların birbiriyle nasıl etkileşimde bulunduğunu anlamaya yardımcı olmuştur (Gürüz ve Gürel, 2006).

1.2.4. Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bilimi Ayrılığının Sorgulanması

Yönetim ve siyasetin birbirinden ayrı tutulması gerektiği düşüncesine pek çok insan tarafından eleştiriler getirilmiştir. Bu eleştirilerin ortak noktası, yönetim ve siyasetin ayrılmaz bir şekilde birbirine bağlı olduğu düşüncesidir. Bu düşünceler, özellikle 1940’lardan sonra önem kazanmıştır. Üç ünlü kamu yönetimi düşünürü, Paul Appleby, Herbert Simon ve Dwight Waldo, siyaset ve yönetim birlikteliği hakkında önemli önermelerde bulunmuşlardır (Karakoç, 2021).

Paul Appleby 1945 yılında kaleme aldığı “Büyük Demokrasi” adlı kitabında, siyaseti yönetimden ayırma fikrinin, kamu yönetiminin gerçek dünyadaki işleyişine tam olarak uymadığını ifade etmektedir. Çünkü ona göre siyaset, her zaman kamu yönetiminin bir parçasıdır (Çevik, 2012).

Herbert Simon, 1947 yılında yayınlanan “Yönetimsel Davranış” adlı kitabında, siyaset ve yönetim ayrımının yapılamayacağını, geçmişte kamu yönetimi alanında

temel olarak kabul edilen ilkelerin birbiriyle çeliştiğini ve bu ilkelerle ilgili tartışmaların sürekli olarak devam edeceğini vurgulamıştır (Tozlu, 2016; Özer, 2016).

Dwight Waldo ise siyaset ve yönetim arasında yapılan ayrımın yapay ve bu iki kavramın aslında birbiriyle tamamen bağlantılı olduğuna inanmaktadır. Amacın, siyaset ve yönetim arasındaki iş birliğini sağlamak ve idarecilerin yaratıcı potansiyelini kullanmak olması gerektiğini vurgulamaktadır. Waldo, yönetimi siyasetten ayırmanın iyi bir fikir olmadığını, bunun devletin işlevleri arasında çok fazla rekabete yol açacağını da söylemektedir (Waldo, 2017’den aktaran Atalay, 2008).

Sonuç olarak, 1940’lara kadar birçok kişi kamu yönetimi çalışmalarında siyaset ve yönetim arasında ayrım olduğuna inanırken, bu dönemden sonra pek çok kişi siyaset ve yönetim arasındaki ayrımın çok da anlamlı olmadığını düşünmeye başlamıştır (Çevik, 2012). Her iki alan arasında kırmızı bir çizginin bulunmasından ziyade tedrici bir geçişlilik olduğu anlaşılmaktadır.

1.2.5. Yeni Eğilimler: Yeni Kamu Yönetimi ve Yeni Kamu Hizmeti

Yeni kamu yönetimi kavramı, hükümetin toplum ve piyasa ile çalışma şeklini değiştirme anlayışına dayanan farklı bir yönetim şeklidir. Bu yaklaşım, hükümetin nasıl organize edildiğinin yeniden yapılandırılmasını içerir (Belli, 2016). 1980’lerde yaşanan ekonomik ve siyasi gelişmeler, kamu sektörünün toplumdaki rolüne odaklanılmasına yol açmıştır. Bu konu akademisyenler tarafından çeşitli şekillerde incelenmiş ve farklı bakış açıları ortaya konmuştur (Özer, 2021).

Frederickson, “Yeni Bir Kamu Yönetimine Doğru” adlı makalesinde, yeni kamu yönetimi kavramını ikinci nesil davranışçılık olarak aktarmaktadır. Frederickson’a göre yeni kamu yönetimi halkın ihtiyaçlarına odaklanan ve sorunlarına daha duyarlı olan, müşteri ve vatandaş dostu olmayı hedefleyen, kuralcı ve bilimsel esaslara dayanan bir yaklaşım olarak görülmelidir. Bu dönemde yeni kamu yönetimi düşünürleri örgütsel kültür ve davranış üzerine odaklanmalıdır (Çevik, 2012).

Osborne ve Gaebler’in birlikte yayınladıkları “Kamu Yönetiminin Yeniden İcadı” adlı kitapla, yeni kamu yönetimi düşüncesini daha verimli bir şekilde organize etmeye çalışmışlardır (Çevik, 2012). Bu yazarların amacı hükümete ne yapmaları gerektiğini söylemek değil, bunu nasıl etkili bir şekilde yapabileceklerini anlamalarına yardımcı olmaktır. (Şener, 2007). Yeniden yapılanma ile ilgili fikirlerini, Kaliforniya yerel yönetimlerinin nasıl çalıştığını inceleyerek ortaya koymaya başlamışlar ve piyasa

tabanlı düşünceyi ülkenin diğer yerlerine uygulamaya çalışmışlardır (Özer, 2021). Osborne ve Gaebler'e göre yeni kamu yönetimi denetimin daha çok kamu tarafından yapılması, performansa dayalı bir yönetim anlayışının kullanılması ve vatandaşların müşteri olarak görülmesi yoluyla hizmet sunumunda rekabeti arttırmaya çalışmalıdır. Vatandaşların aldıkları hizmetler hakkında ne hissettiklerini görmek için özel sektör teknikleri kullanılmalıdır. Kamu kurumları, kamu hizmetlerini mümkün olduğunca kazanç sağlayarak finanse etmeli ve kamu ekonomisi piyasa ekonomisi gibi işletilmelidir. Devlet mümkün olduğunca küçülmeli ve diğer sektörleri harekete geçirecek önlemler almalıdır. Böylece gönüllü kuruluşların ve özel sektörün potansiyeli daha verimli kamu hizmetleri sağlamak için kullanılabilir. Sonuç olarak, yeni kamu yönetimi yaklaşımı açık, hesap verebilir ve performansa odaklanmış bir yönetim oluşturmaya dayanmaktadır (Çevik, 2012).

Çeyrek yüzyıl boyunca yeni kamu yönetimi tekniklerini kullandıktan sonra, bazı araştırmacılar sosyal boyutun ihmal edilip edilmediğini sorgulamaya başlamış, vatandaşlara müşteri gibi davranmanın hata olduğunu savunmuşlardır (Çevik, 2012). Özellikle J. Denhardt ve R. Denhardt birlikte yayınladıkları çalışmalarda, kamu hizmetleri hakkında piyasa ekonomisinin işleyişine eleştirel yaklaşan bir düşünme biçimi olarak yeni kamu hizmeti yaklaşımını ortaya atmışlardır. Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Batı kamu hizmeti literatüründe giderek popüler hale gelen bu yaklaşımı, siyaset bilimindeki demokrasi teorileri temel alınarak geliştirmişlerdir (Kurun, 2017).

J. Denhardt ve R. Denhardt (2001), yayınladıkları makalelerinde yeni kamu hizmetinin ilkelerini aşağıdaki şekilde özetlemişlerdir:

1. Kamu görevlileri, insanların ortak çıkarlarını karşılamak üzere birlikte çalışmalarına yardımcı olmak için vardır. Toplumu kontrol etmeye veya yönlendirmeye çalışmazlar ancak insanların iletişim kurmalarına ve birlikte karar vermelerine destek ve yardımcı olurlar.
2. Kamu yöneticileri, kolektif ve ortak bir kamu yararı kavramı oluşturmayı her şeyden önemli hale getirmelidir.
3. Kamu ihtiyaçlarını karşılayan politikalar ve programlar en etkili şekilde ortak çaba ve iş birliğine dayalı süreçlerle gerçekleştirilir.

4. Kamu yararı, bireysel çıkarların bir araya gelmesinden ziyade paylaşılan değerlere ilişkin bir diyalogun sonucudur. Bu nedenle, kamu görevlileri yalnızca vatandaşların taleplerine yanıt vermekle yetinmemeli, güven ve iş birliği ilişkisi kurmaya da odaklanmalıdır.

5. Kamu görevlileri yasal ve anayasal hukuka, toplum değerlerine, siyasi normlara, mesleki standartlara ve vatandaşların çıkarlarına da dikkat etmelidirler.

6. Kamu kuruluşları, tüm insanlara karşı saygıya dayalı bir iş birliği ve paylaşılan liderlik süreciyle işletilirse uzun vadede başarılı olma olasılıkları daha yüksektir.

7. Kamu yararı, topluma anlamlı bir katkıda bulunmaya kararlı kamu görevlileri ve vatandaşlar tarafından, kamu parası sanki kendi paralarıymış gibi hareket eden girişimci yöneticilerden daha iyi bir şekilde ilerletilir.

Özetle J. Denhardt ve R. Denhardt yeni ve farklı bir iş yapma biçimi olan yeni kamu hizmeti yaklaşımı için ilkeler önermekte, bu yaklaşımın şu anda kullanıldığını ve kullanılmaya devam edilmesi gerektiğini ifade etmektedirler (Ütük, 2015). Ulus devlet sürecinden itibaren değişen devlet anlayışı ve toplumların kamu kurumları ile ilgili beklentilerinde oluşan dönüşümler kamu hizmeti anlayışında değişime ve gelişime neden olmuştur. Günümüz kamu yönetimi ve kamu hizmeti kavramları yan yana düşünülen kavramlar olup bu değişimin sonucudur.

1.3.Türkiye’de Kamu Yönetimi Biliminin Gelişimi

Bu kısımda Enderun Mektebi, Mekteb-i Mülkiye, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi, Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü ile üniversitelerde kamu yönetimi bilim alanı ile ilgili akademik birimlere ait açıklamalara yer verilmiştir.

1.3.1. Enderun Mektebi

Osmanlı Devleti’nde medreseler dışında öne çıkan eğitim kurumlarından biri de Enderun Mektebi’dir. 15. yüzyıl ortalarından itibaren Osmanlı Devleti’nin merkez ve taşra teşkilatlarına idari ve askerî yöneticiler yetiştirmek amacıyla kurulduğu belirtilen bu kurum, kurulduğu tarihten önceki kurumlarla benzerlik göstermemektedir. Selçuklu Devleti’nde ve Avrupa’daki dönemin devletlerinde her ne kadar hanedan mensupları için özel eğitim olsa da Enderun Mektebi’ne benzer bir yapı yoktur (Akkutay, 1984; Ergin, 1977).

Enderun Mektebi'nin eğitim sistemine bakıldığında, hazırlık aşamasından derslerin verildiği odalara kadar eğitimin temel yapısının kültürlenme, disiplinleştirme, yetenekleri destekleme, geliştirme ve yönetme şeklinde yürütüldüğü anlaşılmaktadır. Dönemin Avrupa devletlerinde “Prens Eğitimleri” karşısında Osmanlı Devleti’nde bir “Seçkinler Eğitimi” verilmiştir. Amaç, devletin üst tabaka yöneticilerinin mülkî ve askerî açıdan eğitilmesidir (Miller, 1931’den aktaran Akkutay, 1984).

Enderun Mektebi; yapısı, programı ve işleyişi ile yalnızca bir mektep olarak değil, çeşitli beceri, sanat, idari ve siyasi bilgilerin uygulama şeklinde öğretildiği, talebelerin yetenek ve becerileri tespit edilerek eğitim verildiği bir kurs veya staj yeri olarak ifade edilebilir (İpşirli, 1995).

1.3.2. Mekteb-i Mülkiye ve Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi

Mekteb-i Mülkiye, Abdülmecit döneminde 12 Şubat 1859 tarihinde iki yıllık ortaöğretim kurumu düzeyinde yirmisi memur otuzu sınava tabi tutularak seçilen toplamda elli öğrenci ile öğretime başlamıştır. Mektebin amacı, vilayetlerin daha verimli bir şekilde idare edilmesi için iyi eğitim almış yetenekli yöneticiler yetiştirmek şeklinde belirtilmektedir. Çünkü o yıllardaki kamu yönetimi incelendiğinde, kaymakam ve müdürlük düzeyinde görev alan kişilerin, tarafına gönderilen belgelerin önemini anlayamayacak kadar cehalet içinde bulunduğu belirtiliyordu. Bu yüzden donanımlı yöneticiler yetiştirilmesinin hem halka yarar sağlaması hem de yabancı ülkelerden gelebilecek tehlikelere karşı önlem alınmasına yardımcı olabileceği düşüncesi ön plana çıkmaktadır (Akyıldız, 2019; Akpolat, 2010; Serin, 1988; Timur, 2009).

Mekteb-i Mülkiye'nin zaman içerisinde birçok değişime uğradığı bilinmektedir. 1877 yılında geliştirilerek 5 yıllık yüksekokula dönüştürülen Mülkiye, 1883 yılında yatılı okul olarak hizmet vermeye devam etmiş, 1892 yılında ise altı yıllık öğretime geçilmiştir. 1913 yılında yeniden örgütlenen mektep; siyasi, idari ve mali şubeler açarak uzmanlaşmayı hedeflemiştir (Serin, 1988).

Mekteb-i Mülkiye’de dönemin önde gelen devlet adamlarından Abdurrahman Şeref Bey, Portakal Mihail Paşa ve Sakızlı Ohannes Paşa gibi önemli aydınlar ilk hocaları olarak yer almıştır (Erişirgil, 1939’dan aktaran Akpolat, 2010). Kurumun öğrenim programında ise Arapça, Farsça, kompozisyon, coğrafya, tarih, fizik, kimya, cebir, aritmetik, geometri gibi derslerle birlikte kamu yönetimi ile de ilişkili iktisat,

hukuka giriş, muahede, genel muhasebe ve ticaret kanunu dersleri de yer almaktadır (Akyıldız, 2019).

Mekteb-i Mülkiye hem Osmanlı Devleti hem de Cumhuriyet dönemlerinde ülkenin kamu yönetimi ihtiyacını karşılayacak idari kadroyu yetiştiren önemli bir kurum olmuştur. Kurumun adı 1950 yılında 2777 sayılı Kanun ile Siyasal Bilgiler Okulu olarak değiştirilmiştir (Akyıldız, 2019; Serin, 1988). Günümüzde İstanbul Üniversitesi'ne bağlı Siyasal Bilgiler Fakültesi olarak varlığını devam ettirmektedir. İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi 3 lisans programı (Kamu Yönetimi, Uluslararası İlişkiler, İşletme) ve bu programlara bağlı yüksek lisans ve doktora programları ile faaliyet göstermektedir.

Siyasal Bilgiler Okulu, Ankara Üniversitesi'ne katıldıktan sonraki süreçte öğretim üyesi, öğrenci sayısı, araştırmalar ve yayınlar bakımından büyük gelişmeler göstermiştir. 1955 yılında yeni bir lisans yönetmeliğinin kabulüyle kurumun ilk iki yılı sosyal ve siyasal bilimler alanında öğrencilere genel kültür veren sınıflardan oluşmuş, uzmanlık bölümlerine geçişler üçüncü sınıftan başlatılmıştır. Ayrıca aynı ders yılından başlamak üzere siyasal bilimler alanında doktora programları da yürürlüğe konulmuştur (Serin, 1988).

Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi (AÜSBF), 6 ayrı uzmanlık alanında lisans diploması vermektedir. Bunlar; Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri, İktisat, İşletme, Maliye, Politika ve Ekonomi ile Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümleri olarak belirtilmektedir. Ayrıca 3 ayrı lisansüstü programlarında (tezli, tezsiz ve doktora) olmak üzere toplamda 32 ayrı uzmanlık alanında lisansüstü diploması vermektedir.

1.3.3. Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü

Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE), 1952 yılında Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Birleşmiş Milletler (BM) arasında yapılan yardım anlaşmasına dayanarak AÜSBF bünyesinde kurulmuştur. AÜSBF bünyesinde 6 yıl işlevlerini sürdüren TODAİE, 1958 yılında kabul edilen TODAİE Teşkilat Kanunu ile tüzel kişiliğe kavuşmuş ve bilimsel, yönetsel ve mali özerkliğe sahip olmuştur. Kurumun amacı, “Türkiye ve yakın coğrafyasına, kamu yönetiminin çağdaş gelişimine yönelik bilimsel çalışmalar yaparak, idare sanatına eleman yetiştirmek ve memurların yöneticisi olarak yetişmesini hedeflemek ve kamu yönetimi alanı için öğretim elemanı

yetiştirmek” şeklinde tanımlanmıştır. TODAİE, kamuda üşt düzey yöneticiler yetiştirmek prensibiyle kurulmuş akademik bir kurumdur. Temel görevlerini yerine getirmek üzere öğretim elemanları istihdam etmektedir. 2914 sayılı Yüksek Öğretim Personel Kanunu ile kurumda görevli öğretim elemanları, üniversite öğretim elemanı olarak kabul edilmiştir. Kurum bu doğrultuda kamu yönetimi alanı ile ilgili bilimsel işlevlerini akademik personel kadrosu aracılığıyla yerine getirmektedir (Sayıştay Başkanlığı, 2014).

TODAİE, 2 Temmuz 2018 tarih ve 703 sayılı KHK ile kapatılmış, Yükseköğretim Kurulunun (YÖK) 12 Temmuz 2018 tarih ve 455 sayılı kararıyla belirtildiği üzere Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesine devredilmiştir (Turan, 2018).

1.3.4. Üniversitelerde Kamu Yönetimi Bilim Alanı ile İlgili Akademik Birimler

Üniversitelerde kamu yönetimi bilim alanı ile ilgili gelişmeler dikkate alındığında, 1981 Üniversite reformundan önce, Türk yükseköğretim sistemi beş farklı kurumdan oluşmaktaydı. Bunlar; Üniversiteler, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı akademiler, bir kısmı diğer bakanlıklarla, çoğu Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı iki yıllık meslek yüksekokulları ile konservatuvarlar, Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı üç yıllık eğitim enstitüleri ve mektupla öğretim yapan YAYKUR olarak sıralanmaktadır. Yükseköğretim Kurumu, 1981’de çıkarılan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu ile akademik, kurumsal ve idari yönden yeni bir yapılanma sürecine girmiştir. Bu kanunla ölkemizde tüm yükseköğretim kurumları YÖK çatısı altında toplanmış, eğitim enstitüleri eğitim fakültelerine, akademiler, konservatuvarlar ve meslek yüksekokulları üniversitelere bağlanmıştır. Böylece YÖK, tüm yükseköğretimden sorumlu tek kuruluş olarak yetkilendirilmiştir (YÖK, 2024).

Türkiye’de özel ve devlet kurumlarında bulunan kamu yönetimi bilim alanı ile ilgili önlisans ve lisans düzeyindeki programlar YÖK Atlas veri tabanından taranarak listelenmiştir. Oluşturulan listenin uzun olması nedeniyle söz konusu programlar lisans düzeyinde devlet ve vakıf üniversiteleri olarak ikiye ayrılmış ayrıca önlisans düzeyinde ayrı tablo oluşturularak toplamda üç başlıkta ele alınmıştır.

Tablo 1. Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerinin Lisans Düzeyinde Devlet Üniversitelerine Göre Dağılımı

	Üniversite	Fakülte	Bölümü	Öğretim Türü	Öğretim Dili
1	Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
2	Adıyaman Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
3	Afyon Kocatepe Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
4	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
5	Akdeniz Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
6	Aksaray Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
7	Amasya Üniversitesi	Merzifon İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
8	Anadolu Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
9	Anadolu Üniversitesi	İktisat Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Açıköğretim	Türkçe / İngilizce
10	Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
11	Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
12	Ankara Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
13	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
14	Ardahan Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
15	Artvin Çoruh Üniversitesi	Hopa İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
16	Atatürk Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
17	Atatürk Üniversitesi	Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi	Kamu Yönetimi	Açıköğretim	Türkçe
18	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Nazilli İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
19	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Söke İşletme Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
20	Bahçeşehir Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
21	Bandırma Onyeddi Eylül Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
22	Bartın Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
23	Batman Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
24	Bayburt Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
25	Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
26	Bingöl Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
27	Bitlis Eren Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
28	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
29	Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
30	Bursa Uludağ Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
31	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
32	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Biga İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe

33	Çankırı Karatekin Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
34	Dicle Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
35	Dokuz Eylül Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
36	Düzce Üniversitesi	Akçakoca Bey Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe / İngilizce
37	Erciyes Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
38	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
39	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
40	Fırat Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
41	Gaziantep Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
42	Gaziantep Üniversitesi	İslahiye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
43	Giresun Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
44	Gümüşhane Üniversitesi	Gümüşhane İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
45	Hacettepe Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	İngilizce
46	Harran Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
47	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
48	Hitit Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe / İngilizce
49	Iğdır Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
50	İnönü Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
51	İstanbul Medeniyet Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe / İngilizce
52	İstanbul Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
53	İstanbul Üniversitesi	Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Açıköğretim	Türkçe
54	İstanbul Üniversitesi	Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi	Kamu Yönetimi	Uzaktan Öğretim	Türkçe
55	İzmir Demokrasi Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	İngilizce
56	İzmir Katip Çelebi Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	İngilizce
57	Kafkas Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
58	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
59	Karabük Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
60	Karadeniz Teknik Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
61	Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
62	Kastamonu Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
63	Kırıkkale Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
64	Kırklareli Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
65	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
66	Kilis 7 Aralık Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
67	Kocaeli Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
68	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe

69	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim / Uzaktan Öğretim	Türkçe
70	Marmara Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe / Fransızca
71	Mersin Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
72	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
73	Munzur Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
74	Muş Alparslan Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
75	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
76	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
77	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
78	Ondokuz Mayıs Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
79	Ordu Üniversitesi	Ünye İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
80	Orta Doğu Teknik Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	İngilizce
81	Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
82	Pamukkale Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
83	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
84	Sakarya Üniversitesi	Siyasal Bilgiler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
85	Samsun Üniversitesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
86	Selçuk Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
87	Siirt Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
88	Sinop Üniversitesi	Boyabat İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
89	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
90	Süleyman Demirel Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
91	Şırnak Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
92	Tarsus Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
93	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
94	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
95	Trakya Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
96	Uşak Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
97	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
98	Yalova Üniversitesi	Yalova İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
99	Yozgat Bozok Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
100	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe

Tablo <https://yokatlas.yok.gov.tr> kaynağından yararlanılarak tarafımızdan oluşturulmuştur.

Tablo 1 incelendiğinde, Türkiye’de devlet üniversitelerinde bulunan kamu yönetimi, siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinin lisans düzeyindeki dağılımları görülmektedir. Buna göre devlet üniversitelerinde 100 farklı programın bulunduğu, bu programların 92 farklı devlet üniversitesine dağıldığı, İstanbul Üniversitesi’nde üç farklı programın muhtelif fakülte ve bölümün altında yer aldığı ayrıca Anadolu, Atatürk, Aydın Adnan Menderes, Çanakkale Onsekiz Mart ve Kırıkkale Üniversitelerinde iki ayrı programın yer aldığı belirlenmiştir.

Programların fakülte bazlı dağılımlarına bakıldığında, 82 programın İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 12 programın Siyasal Bilgiler Fakültesi, iki programın Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi, birer programın Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi, İşletme fakültesi, İktisat fakültesi ve İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi bünyesinde konumlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 1 bölümler açısından irdelendiğinde 81 programın Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü altında, 19 programın Kamu Yönetimi bölümü altında yapılandırıldığı anlaşılmaktadır. Son dönemlerde kamu yönetimi bölümünün adı siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümü olarak güncellenerek artış gösterdiği söylenebilir.

Ele alınan programların öğrenim türlerine bakıldığında ise 63 programın örgün, 32 programın örgün ve ikinci öğretim, 3 programın açık öğretim, 1 programın uzaktan öğretim, Manisa Celal Bayar Üniversitesi’nde yer alan programın ise örgün, ikinci öğretim ve uzaktan öğretim biçiminde eğitim faaliyetlerini yürüttüğü görülmektedir.

Programların eğitim dili incelendiğinde 91 programın yalnızca Türkçe, 4 programın yalnızca İngilizce, 4 programın Türkçe ve İngilizce eğitim dili seçeneği ile 1 programın ise Türkçe ve Fransızca eğitim dili olacak şekilde faaliyetlerini sürdürdüğü bulgulanmıştır.

Tablo 2. Kamu Yönetimi, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümlerinin Lisans Düzeyinde Vakıf Üniversitelerine Göre Dağılımı

	Üniversite	Fakülte	Bölümü	Öğrenim Türü	Öğrenim Dili
1	Altınbaş Üniversitesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	İngilizce
2	Ankara Bilim Üniversitesi	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	İngilizce
3	Atılım Üniversitesi	İşletme Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
4	Avrasya Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
5	Beykent Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe / İngilizce
6	Doğuş Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
7	İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	İngilizce
8	İstanbul Aydın Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
9	İstanbul Arel Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
10	İstanbul Bilgi Üniversitesi	Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	İngilizce
11	İstanbul Gelişim Üniversitesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
12	İstanbul Kent Üniversitesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe / İngilizce
13	İstanbul Medipol Üniversitesi	İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe / İngilizce
14	İstanbul Rumeli Üniversitesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
15	İstinye Üniversitesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
16	Kadir Has Üniversitesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün / İkinci Öğretim	İngilizce
17	Kapadokya Üniversitesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
18	Nişantaşı Üniversitesi	İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
19	Nuh Naci Yazgan Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	Örgün	Türkçe
20	Yeditepe Üniversitesi	İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi	Kamu Yönetimi	Örgün	İngilizce

Tablo <https://yokatlas.yok.gov.tr> kaynağından yararlanılarak tarafımızdan oluşturulmuştur.

Tablo 2 incelendiğinde Türkiye’de vakıf üniversitelerinde bulunan kamu yönetimi, siyaset bilimi ve kamu yönetimi bölümlerinin lisans düzeyindeki dağılımları görülmektedir. Bu dağılıma göre iki bölümün 20 farklı vakıf üniversitesine dağıldığı belirlenmiştir.

Programların fakülte bazlı dağılımlarına bakıldığında 9 programın İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, 7 programın İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, 2 programın İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi ve birer programın İşletme Fakültesi ve Sosyal ve Beşerî Bilimler Fakültesi bünyesinde konumlandırıldığı görülmektedir.

Tablo 2 bölümler açısından irdelendiğinde 18 programın Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi bölümü altında, 2 programın Kamu Yönetimi bölümü altında yapılandırıldığı anlaşılmaktadır.

Ele alınan programların öğrenim türlerine bakıldığında ise 19 programın örgün, 1 programın ise örgün ve ikinci öğretim biçiminde eğitim faaliyetlerini yürüttüğü görülmektedir.

Programların eğitim dili incelendiğinde 11 programın yalnızca Türkçe, 6 programın yalnızca İngilizce ve 3 programın ise Türkçe ve İngilizce eğitim dili seçeneği ile faaliyetlerini sürdürdüğü görülmektedir.

Tablo 3. Yerel Yönetimler Bölümünün Önlisans Düzeyinde Üniversitelerine Göre Dağılımı

	Üniversite	Meslek Yüksekokulu / Fakülte	Bölümü	Öğrenim Türü	Öğrenim Dili
1	Adıyaman Üniversitesi	Gölbaşı Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
2	Afyon Kocatepe Üniversitesi	Afyon Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
3	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi	Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
4	Anadolu Üniversitesi	Açıköğretim Fakültesi	Yerel Yönetimler	Açıköğretim	Türkçe
4	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi	Şereflikoçhisar Berat Cömertoğlu Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
4	Atatürk Üniversitesi	Açık ve Uzaktan Öğretim Fakültesi	Yerel Yönetimler	Açıköğretim	Türkçe
5	Aydın Adnan Menderes Üniversitesi	Köşk Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
6	Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi	Erdek Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
7	Bingöl Üniversitesi	Bingöl Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
8	Bursa Uludağ Üniversitesi	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
9	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Biga Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
10	Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	Çanakkale Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
11	Çukurova Üniversitesi	Kozan Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
12	Dokuz Eylül Üniversitesi	İzmir Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
13	Fırat Üniversitesi	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
14	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	Antakya Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
15	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi	Kırıkhan Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
16	Hitit Üniversitesi	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
17	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi	Pazarcık Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe

18	Kastamonu Üniversitesi	Abana Sabahat Mesut Yılmaz Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
19	Kırıkkale Üniversitesi	Keskin Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
20	Kocaeli Üniversitesi	Ali Rıza Veziroğlu Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
21	Malatya Turgut Özal Üniversitesi	Battalgazi Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
22	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	Salihli Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
23	Marmara Üniversitesi	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
24	Mersin Üniversitesi	Silifke Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
25	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	Muğla Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
26	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi	Gülşehir Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
27	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi	Niğde Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
28	Ordu Üniversitesi	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
29	Selçuk Üniversitesi	Akören Ali Rıza Ercan Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
30	Selçuk Üniversitesi	Silifke Taşucu Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
31	Selçuk Üniversitesi	Kadınhanı Faik İçil Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
32	Selçuk Üniversitesi	Beyşehir Ali Akkanat Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
33	Siirt Üniversitesi	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
34	Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
35	Trakya Üniversitesi	Uzunköprü Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
36	Uşak Üniversitesi	Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün / İkinci Öğretim	Türkçe
37	Yalova Üniversitesi	Çınarcık Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe
38	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	Devrek Meslek Yüksekokulu	Yerel Yönetimler	Örgün	Türkçe

Tablo <https://yokatlas.yok.gov.tr> kaynağından yararlanılarak tarafımızdan oluşturulmuştur.

Tablo 3 incelendiğinde Türkiye’de devlet üniversitelerinde bulunan yerel yönetimler bölümünün önlisans düzeyindeki dağılımları görülmektedir. Bölümün devlet üniversitelerinde 33 farklı devlet üniversitesine dağıldığı belirlenmiştir.

Bölümün meslek yüksekokulu/fakülte bazlı dağılımlarına bakıldığında 24 meslek yüksekokulu, 12 sosyal bilimler meslek yüksekokulu, birer programın açıköğretim fakültesi ve açık ve uzaktan öğretim fakültesi bünyesinde oluşturulduğu görülmektedir.

Tablo 3 bölümler açısından irdelendiğinde hepsinin yerel yönetimler adı altında toplandığı görülmektedir. Ele alınan programların öğrenim türlerine

bakıldığında ise 32 programın örgün eğitim, 4 programın örgün ve ikinci öğretim, 2 programın ise açıköğretim şeklinde faaliyetlerini sürdürdüğü ifade edilebilmektedir. Öğrenim dili olarak tüm programlar Türkçe eğitim yapmaktadırlar.

1.4.Kamu Yönetimi Bilim Alanında Yöntembilimsel Gelişmeler

Kamu yönetimi bilim alanındaki yöntembilimsel gelişmeler, sosyal bilimlerdeki yöntem ve tekniklerinin gelişimi ile bu gelişmelerin alana yansımaları sürecinin açıklanmasına odaklanılmaktadır.

1.4.1. Sosyal Bilimlerde Yöntem ve Tekniklerin Gelişimi

Sosyal bilimler insanların duygu, düşünce, davranış ve ilişkilerini inceleyen bilim dallarıdır. Bu bilimler toplumun yapısı, değişimi ve fonksiyonları hakkında bilgi sağlar. Diğer yandan sosyal bilimler, insan toplumu ve sosyal ilişkileri çalışan akademik disiplinler grubudur. Bu alanlar arasında sosyoloji, antropoloji, iktisat, siyaset bilimi, psikoloji ve diğerleri bulunmaktadır. Sosyal bilimlerin temelleri, batı kültüründe Antik Yunan dönemine, İslam dünyasında ise İbni Haldun'a kadar uzanır. Ancak bu bilimlerin modern anlamda gelişimi, 16. ve 17. yüzyıllarda Rene Descartes, Thomas Hobbes ve John Locke gibi filozofların insan deneyimini ve toplumların çalışma şeklini anlamaya yönelik çalışmalarına kadar uzanmaktadır (Köktürk, 2006). Özellikle 17. yüzyıl filozofu Rene Descartes'ın "düşünmeyi ayırıştırma" yöntemini benimsemesi sosyal bilimlerin modern temelleri için önemli bir dönüm noktası olmuştur.

Rene Descartes, modern batı felsefesinin kurucusu olarak kabul edilir. Descartes'ın çalışmalarında, gerçeği aramak için sistematik şüphe olarak bilinen Kartezyan şüphe yöntemi önerilmiştir (Bomin, 2010). Bu yöntem önceki tüm bilgiyi şüpheyne düşürmeyi ve yeni bir bilgi temeline sahip olmak için sıfırdan başlamayı içerir. Diğer bir deyişle Descartes düşüncelerini matematiksel bir yöntemle açıklamaya çalışmıştır. Nitekim bu yöntem sosyal bilimlerde veri toplama ve analiz yöntemlerinin geliştirilmesine yardımcı olmuştur.

Sosyal bilimlerin gelişiminde batı dünyasında yaşanan aydınlanma dönemi de önemli katkılar sunmuştur. (Hira, 2000). Bu dönemde Adam Smith ve Jeremy Bentham gibi düşünürler, Aydınlanma düşüncesinin ilkelerini toplum çalışmalarına uygulamışlardır. Bu sayede ekonomi ve siyasal bilim gibi disiplinlerin ortaya çıkışına imkân sağlamışlardır.

Sosyal bilimlerin büyük gelişme kaydettiği 19. yüzyılda yaşayan Locke, Comte ve Durkheim gibi düşünürler, toplumun yapısını ve işleyişini anlamaya çalışmışlardır. Bu çalışmaların sonucunda sosyal bilimlerin çeşitli alt dalları ortaya çıkmıştır. Örneğin, sosyoloji insanların toplum içindeki davranışlarını incelerken, antropoloji farklı kültürlerin yapısını ve işleyişini araştırmış, psikoloji ise insanların düşünce ve davranışlarını incelemiştir (Bahar, 2009).

19. yüzyılda sosyolojinin babası olarak bilinen Auguste Comte sosyal fenomenlerin bilimsel yöntemlerle incelenmesine odaklanan pozitivizm kavramını getirmiştir. Comte, sosyal fenomenlerin doğal fenomenler gibi incelenmesi gerektiğini ve toplumun bilimsel anlaşılabilirliğinin geliştirilmesinin sosyal ilerleme için gerekli olduğunu savunmuştur. Sosyolojinin gelişimi sonucunda toplumu ilgilendiren diğer alanlar da önem kazanmış ve bu konulara ilgi duyulmaya başlanmıştır. Günümüzde sosyal bilimler içerisinde yer alan antropoloji, iktisat, siyaset bilimi, kamu yönetimi, psikoloji ve diğer alanlar sosyolojinin yöntem ve tekniklerinden yararlanmıştır.

Sosyal bilimlerin gelişimi 20. yüzyılda farklı kültürler arasındaki etkileşimin artmasıyla hız kazanmıştır. Bu dönemde sosyal bilimlerin çeşitli alt dallarının yanı sıra yeni bilim dalları da ortaya çıkmıştır. Örneğin sosyal psikoloji insanların toplum içindeki davranışlarını incelerken, kültürel antropoloji farklı kültürler arasındaki etkileşimi araştırmıştır (Backhouse ve Fontaine, 2010). Bu dönemde iki dünya savaşı ve bir soğuk savaş gibi önemli tarihi olaylar yaşanmış ve bu olaylar da sosyal bilimlerin gelişimini etkilemiştir (Cooper vd., 1997).

1900'lü yıllardan günümüze sosyal bilimler insan toplumunun çalışılmasına yönelik yeni teoriler ve yöntemler geliştirilerek ve uygulanarak hala evrimleşmekte ve genişlemektedir. Sosyal bilimler, dünyadaki karmaşık sosyal, siyasi ve ekonomik konuları anlamaya ve çözmeye yardımcı olmakta ve bu yüzden önemli bir rol oynamaktadır. Bugün sosyal bilimlerin tanımı ve işlevi geçmişe nazaran farklılaşmış ve özelleşmiştir. Sosyolog David M. Newman'a göre (2002), "Sosyal bilimler, toplum ve toplum içindeki bireyler arasındaki ilişkilerle ilgilenen çeşitli akademik disiplinler grubudur. Ancak bununla sınırlı değildir ve ekonomi, siyasal bilim, sosyoloji, antropoloji ve psikoloji gibi alanları da içerirler" ifadeleriyle sosyal bilimlerin günümüzdeki kapsamını açıklamıştır.

1.4.2. Sosyal Bilim Yöntem ve Tekniklerdeki Gelişmelerin Kamu Yönetimi Bilim Alanına Yansıması

Kamu yönetimi alanının kapsamını ve sınırlarını tanımlamak oldukça güçtür. Kamu yönetimi biliminin gelişimi boyunca çeşitli düşünce okulları ve yaklaşımlar, bu disiplinin konusu, terminolojisi ve metodolojisi hakkında farklı yorumlar sunmuştur. Sonuç olarak günümüzde söz konusu disiplinin sınırları kesinleştirilememiş ve henüz net bir fikir birliğine varılamamıştır. Kamu yönetimi alanı bilimsel yaklaşımların gelişmesine paralel olarak yönetim, siyaset, işletme, sosyoloji gibi alanların bilimsel süreçlerinden beslenerek başlangıcından itibaren kendi yönünü çizmeye çalışmaktadır. Bu süreçte ortaya çıkan kamu yönetimi disiplininin neyi, nasıl ve hangi yöntemle inceleyeceği sorusuna yönelik tartışma ve öneriler disiplinin gelişim süreci boyunca devam edecek arayışın başlangıcını teşkil etmektedir (Kirkhart, 1971; Kalfa, 2011).

Bu çerçeveden bakıldığında kamu yönetimi bilimi interdisipliner bir özellik göstermesi nedeniyle yönetim bilimi, idare hukuku, siyaset bilimi, sosyoloji, antropoloji, ekoloji ve çevre bilimi, kentleşme sorunları, halkla ilişkiler gibi birçok farklı disiplinin yaşamış olduğu akademik gelişmelerden doğal olarak etkilenmiştir. Bu farklı alanlardaki metodolojik gelişmeleri ve veri toplama tekniklerini de içe aktarmıştır.

İçe aktarılan ve kamu yönetimi alanında yapılan araştırmalarda sıklıkla kullanılan yöntem ve tekniklere bakıldığında anket, alan taraması, alan araştırması, monografi, gözlem, vaka (olay) analizi, metin çözümleme, içerik analizi, söylem çözümlemesi, mülakat gibi başlıca yöntem ve tekniklerden yararlanıldığı görülmektedir.

Tarihi süreçte farklı alanlarda ve amaçlarla kullanılan yöntem ve teknikler sosyal bilimler alanına uyarlanarak araştırma süreçlerinin birer parçası haline gelmiştir. Örneğin anket, başlangıçta polis teşkilatlarında suçlu sorgulamaları için kullanılırken sonraları sosyal bilimlerin en önemli veri toplama tekniklerinden birisi haline gelmiştir. Benzer şekilde mülakat, vaka analizi, gözlemler, monografi gibi tekniklerde uyarlanarak sosyal bilimlerde önemli bir yer edinmiştir. Metin ya da kişisel ifadelerin de çözülmesi için kullanılan metin çözümleme, içerik analizi, söylem analizi gibi yöntem ve teknikler de zaman içerisinde ilk kullanılma amaçlarından sıyrılarak bilimsel araştırma süreçlerinde kullanılmaya başlanmıştır. Sosyal bilimler alanında kullanılan bu betimsel tekniklerin yanında doğa bilimleri alanında kullanılan

ve daha çok davranışçı paradigmanın bir söylemi olarak yayılan istatistiksel yöntem ve teknikler de sosyal bilimler araştırmalarının yaygınlaşması ve objektifliğinin sağlanması adına kullanılmaya başlanmıştır.

Sosyal bilimler alanında yaşanan ve farklı disiplinlerden uyarlanarak içselleştirilen bu gelişmeler ışığında kullanılan yöntem ve teknikler bu alanın önemli bir parçası olan kamu yönetimi alanına da tezahür etmiştir. Bu kapsamda kamu yönetimi alanı araştırmalarında da gerek nitel gerek nicel araştırma süreçleri işe koşulmaktadır. Bu amaçla kullanılan anket, panel, gözlem, vaka analizi, monografi, mülakat, ölçek, metin çözümleme, içerik analizi ve söylem çözümlemesi gibi yöntem ve teknikler, kamu yönetimi alanı araştırmalarında sürecin önemli bir parçası haline gelmişlerdir.

İKİNCİ BÖLÜM

KAMU YÖNETİMİ BİLİM ALANINDA STRATEJİK PLANLAMA

Bu bölümde stratejik planlamanın tanımı, tarihsel gelişimi, stratejik planlama süreçleri ve modelleri, stratejik planlamanın stratejik yönetim ile ilişkisi ve dünyada ve Türkiye’de stratejik planlama üzerine yapılan çalışmalar hakkında bilgi verilmiştir.

2.1. Stratejik Planlama

Stratejik planlama, bir kuruluşun kim olduğunu, ne yaptığını ve bunu neden yaptığını bilmesine yardımcı olacak önemli kararlar ve eylemler almayı içeren bir çabadır. Aynı zamanda bilgi toplamayı, araştırma yapmayı ve gelecekte neler olabileceğini düşünmeyi de içerir. Bütün bunlar kuruluşun en iyi sonuçları almasına yardımcı olur (Yılmaz, 2003).

Stratejik planlamanın literatürde farklı tanımlarının yapıldığı görülmektedir. Berry ve Wechsler (1995) stratejik planlamayı, bir kuruluşun geleceğini çevresi ve dış paydaşlarıyla ilişkili olarak tasarladığı, güçlü ve zayıf yönlerini incelediği ve ulaşmak istediği hedeflerin belirlendiği bir süreç olarak ifade etmektedir. Bryson (2004) ise stratejik planlamanın, bir kuruluşun neyi, ne zaman ve niçin yapacağı hususunda sistemli bir yaklaşım olduğunu vurgulamaktadır.

Steiner, stratejik planlamayı stratejik yönetimin bir omurgası olarak görmekte ve başarılı bir yönetim için stratejik planlamanın öneminden bahsetmektedir (Steiner, 1997). Poister ve Streib (2005) ise bir kuruluşun yönetsel kararlarını ve faaliyetlerini belirleyen uzun vadeli bir düşünce olarak ifade etmektedir. Stratejik planlama kavramını sistematik ve disiplinli bir şekilde inceleyen ilk yönetim bilimcilerden olan Mintzberg (1994), stratejik planlamanın vizyonlara dayanması gerektiğini belirtmektedir.

Sonuç olarak stratejik planlama, kuruluşun uzun süre devamlılığını sağlayacak önemli kararlar almasına yardımcı olur (Steiss, 2003). Süreç içinde piyasada yaşanan değişimler ile başa çıkmanın yollarını bulmamıza imkân sağlar (Hanna, 1985). Yapılan tanımlamalardan hareketle stratejik planlama; kuruluşun en iyi sonuçlara ve en iyi haline ulaşmak için kendi zayıf ve güçlü yönlerini incelediği, çevresi ve dış paydaşlarla ilişkilerini maksimum düzeyde verim almak adına düzenlediği, kısa ve uzun vadeli faaliyetler bütünüdür.

2.1.1. Stratejik Planlamanın Tarihsel Gelişimi

Stratejik planlamanın tarihsel gelişimi incelendiğinde, 1950'lerden önce çoğu kuruluşun gelecek ile ilgili uzun planlamalar yapmadığı, süreci kısa vadeli planlar ile bütçeleme ve kontrol altında tutmaya çalıştığı dikkat çekmektedir (Parlak ve Sobacı, 2005).

1950'li yıllardan sonra stratejik planlama, bir düşünme ve plan yapma biçimi olarak şirket ve kuruluşların gelecek için hedefler belirlemelerine imkân sağlayan bir yönetim aracı olarak ön plana çıkmaya başlamıştır (Akgemci ve Güleş, 2010).

Stratejik planlamanın ilk teorik temellerinin Drucker'ın 1954 tarihli Yönetim Pratikleri kitabındaki Amaçlarla Yönetim yaklaşımı ile atıldığı söylenebilir. Drucker'a göre, yöneticilerin tüm zamanlarını günlük faaliyetleri sürdürmeye harcamaları, kuruluşun temel amacına ulaşmada sorunlara yol açmaktadır. Ayrıca amaçlara ulaşabilmek için sadece üst yöneticilerin değil, tüm yöneticilerin katılımıyla hedefler belirlenmeli, bu hedef ve amaçlara ne ölçüde ulaşıldığı kontrol edilmeli ve tüm bu süreç gerçekleşirken kuruluşun ana amacından uzaklaşılması gerektiğini vurgulamaktadır (Erkan, 2008).

1950'lerin sonu ve 1960'ların başında yaşanan hızlı büyüme ve değişimin bir sonucu olarak, çevresel değişimlerin ve karmaşıklığın avantaj ve dezavantajlarının planlara yansıtılmasıyla stratejik planlama ilk olarak özel sektörde yer almaya başlamıştır.

Tarihsel çalışmalar için dönemselleştirmenin zorunlu olduğunu ifade eden Barca, yaklaşık elli yıllık tarihsel gelişimi bir bütün olarak incelemenin mümkün olmadığına değinerek, benzer fikirleri belirli dönemler içinde ele almanın gerektiğini vurgulamıştır. Bu bağlamda stratejik yönetim düşüncesinin gelişimi, tarihsel gelişim çizgileri takip edilerek üç ana dönem olarak ele alınmaktadır (Barca, 2009):

1. Stratejik planlama anlayışı dönemi (1960-1980),
2. Rekabet stratejisi dönemi (1980-1990),
3. Temel yetkinliklere dayalı strateji anlayışı dönemi (1990'dan günümüze).

Stratejik planlama konusundaki öncü çalışmalardan biri Chandler tarafından 1962 yılında yayınlanan "Yapı ve Strateji" kitabında yapılmıştır. Chandler, strateji

kavramını iş bağlamında ilk kullananlardan biri olmuş, strateji ve yapı terimlerini işletmelere verilmiş gibi düşünmek yerine yönetsel seçimler ve sonuçlar olarak ifade etmiştir. Bu görüş, stratejinin akademik bir çalışma alanı olarak gelişmesi için güçlü bir katalizör olmuş, 1960'lar ve 1970'lerde yönetim literatüründe en etkili çalışmalar arasında kabul edilmiştir (Littmann ve Richter, 2013; Gürer, 2006; Barutçugil, 2013).

H. Igor Ansoff'un 1965 yılında yazdığı Kurumsal Strateji kitabıyla, kuruluşlarda uzun vadeli planlamaya analitik bir bakış açısı getirmiş, öncelikli hedeflerin belirlenmesine ve bu hedeflere ulaşmak için stratejilerin belirlenmesine odaklanmıştır (Ülgen ve Mirze, 2004).

1950-1965 yılları arasında kısa vadeli, uzun vadeli ve toplu planlama faaliyetleri yürütülürken, 1970'li yıllarda işletmelerde stratejik iş birimleri ön plana çıkmış ve stratejik planlama faaliyetleri önem kazanmıştır. (Akgemci ve Güleş, 2010).

1980'li yıllara gelindiğinde stratejik planlama, kuruluşun dört duvarının dışında neler olup bittiğini keşfetmeye başladığı bir dönem olarak ön plana çıkmaya başlamıştır. Uzmanlar, stratejik planlamayı kuruluş ve çevresi arasındaki ilişkileri algılayacak şekilde yeniden tasarlamaya çalışmışlardır. Bu süreçte stratejik planlama, iş ilişkilerinde rekabet avantajı ve kazanç elde etmek üzerine çalışmalarda değerlendirilmeye başlanmıştır. Kamu ve kâr amacı gütmeyen kuruluşlarda ise stratejik planlama çalışmaları yapılırken çevreyi değerlendirmeye, hedef kitlenin ihtiyaçlarını belirlemeye ve karşılamaya odaklanılmıştır (Demirdizen, 2012).

Stratejik planlama çalışmaları 1980 ile 1990 yılları arasında diğer planlamaların gerisinde kalmış, 1990'lardan sonra daha yaygın olarak tüm iş alanlarında tekrar kullanılmaya başlanmıştır. Ülkemizde de zaman içerisinde dünyadaki değişim ve gelişmelere paralel olarak kamu yönetimi alanında stratejik düşünme, stratejik yönetim ve planlama yaklaşımına yönelik adımlar atılmıştır. Stratejik planlama yaklaşımı, kurumların idari ve mali yapılanmalarında uygulanacak orta ve uzun vadeli planlama ihtiyacından doğan sorunlara cevap verebilmesi, sunulan hizmetlerde memnuniyete ve niteliğe önem verilmesi, performans, hesap verebilirlik, koordinasyon ve iş birliği açısından etkin bir araç olarak gündeme gelmeye başlamıştır (Çomaklı vd., 2007).

Tüm bu bilgiler doğrultusunda tarihsel bağlamda stratejik planlama 1950 öncesinde gündemde olan bir kavram değilken 1950'lerle birlikte kuruluş ve

şirketlerin gelecekle ilgili yönetim planları olarak öne çıkmıştır. 1960’larda stratejik planlama özel sektörde de yer bulmaya başlamış; 1970’lerde ivme kazanmıştır. 1980’lerde kuruluşlar çevresini ve dış paydaşlarını da stratejik planlamalarına dahil etmiş, 1990’lardan itibaren ise tüm iş alanlarında tekrar kullanılmaya başlanmıştır.

2.1.2. Stratejik Planlama Süreci

Bu çalışmada stratejik planlama süreci 2021 yılı güncel “Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu” incelenerek ele alınmıştır. Süreç; stratejik plan hazırlık süreci, durum analizi, geleceğe bakış, strateji geliştirme, performans programı, izleme ve değerlendirme olmak üzere altı alt başlık olarak irdelenmiştir (Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2021).

Planlama sürecinin planlanması, stratejik plan hazırlık süreci olarak da adlandırılabilir. Bu aşamada; yapılan planın sahiplenilmesi, bu planlama sürecinin organizasyonunun yapılması, ihtiyaçların tespit edilerek zamanlanması ve hazırlık programı ile de desteklenmesi gerekir. Durum analizi, stratejik planlamanın ilk adımı olarak örgütün “neredeyiz” sorusuna cevap bulması için yapılır. İdarenin hem kendisini hem de çevresini daha iyi tanımasına yardımcı olarak stratejik planlamanın diğer evreleri için sağlam bir temel oluşturur. Bu süreçte kurumsal tarihçe, uygulanmakta olan stratejik planın değerlendirilmesi, mevzuat analizi, üst politika belgeleri analizi, program-alt program analizi, faaliyet alanları ile ürün ve hizmetlerin belirlenmesi, paydaş analizi, kuruluş içi analiz, PESTLE analizi ve GZFT analizi ele alınır. Kuruluşların misyon, vizyon ve temel değerlerinin belirlendiği geleceğe bakış ile amaçların, hedeflerin, performans göstergelerinin ve stratejilerin ön plana çıktığı strateji geliştirme aşamalarında “Nereye ulaşmak istiyoruz?” sorusuna cevap aranır. Kuruluşun performans programı aşamasında “Gitmek istediğimiz yere nasıl ulaşabiliriz?” sorusuna da cevap aranır. Bu süreçte; program belirlenir, bu programın amacı, anahtar göstergeleri, alt programları ve hedefleri, performans göstergeleri, faaliyetleri, maliyetlendirme ve bütçeleme çalışmaları dikkate alınarak bir analiz gerçekleştirilir. Sürecin son aşaması olan “Başarımızı nasıl takip eder ve değerlendiririz? sorusunu da cevap aradığımız izleme ve değerlendirme noktasında; stratejik plan izleme raporu, stratejik plan değerlendirme tablosu, faaliyet raporu, iç kontrol ve iç denetim incelemeleri yapılır (Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2021).

2.1.3. Stratejik Planlama Modelleri

Özel sektör, kamu sektörü ve kar amacı gütmeyen kuruluşlar için stratejik planlamanın farklı aşamalarını içeren stratejik planlama modelleri geliştirilmiştir (Gözlükaya, 2007). Kuruluşların varlıklarını sürdürebilmeleri, rekabet avantajı sağlayabilmeleri ve kar elde edebilmeleri için tüm kaynakların verimli kullanılmasının yanı sıra bu süreçte bilgi toplama, analiz, karar verme, uygulama ve uygulama sonuçlarını içeren çeşitli planlama modelleri kullanılmaya başlanmıştır (Ülgen ve Mirze, 2004). Bu başlıkta stratejik planlama modellerinden Olsen ve Edaie Modeli, Barry Modeli, Nutt ve Backoff Modeli ile Bryson Modeli ele alınmıştır.

Stratejik planlama alanında ortaya konulan ilk modellerden Olsen ve Edaie Modeli aşağıdaki aşamalardan oluşmaktadır (Olsen ve Edaie, 1982):

1. Misyon ve hedeflerin belirlenmesi,
2. Çevre analizinin yapılması,
3. Kuruluşun mevcut durumunun ve kaynaklarının analiz edilmesi,
4. Stratejilerinin belirlenmesi ve değerlendirilmesi,
5. Belirlenen stratejik planın uygulanması ve gözden geçirilmesi.

Olsen ve Edaie, bu modeli kamu sektörü için geliştirmiş olmakla birlikte, bu model ile özel sektördeki stratejik planlama modelleri arasında önemli benzerlikler görülmektedir. İlk özel sektör modelleriyle karşılaştırıldığında, bu modellerde daha fazla ortak noktası bulunmaktadır (Hughes, 2003).

Brian B. Barry “Kar Amacı Gütmeyen Kuruluşlar İçin Stratejik Planlama Çalışma Kitabı”nda bir stratejik planlama modeli sunmaktadır. Barry’nin stratejik planlama modelinin de stratejik planlamaya kapsamlı bir bakış açısıyla yaklaştığı dikkat çekmektedir. Model, stratejik planlama kapsamındaki görevleri üstlenecek kişi ve paydaşların belirlenmesiyle stratejik planlama sürecini başlatmakta, kuruluşun geçmiş ve mevcut dönemdeki durumunun gözden geçirilmesini, misyonun belirlenmesini, kuruluşun güçlü ve zayıf yönlerinin tespit edilmesini, kuruluş için fırsat ve tehdit oluşturacak durumların belirlenmesini ve stratejik planın bu doğrultuda şekillendirilmesini önermektedir.

Nutt ve Backoff, kamu ve kar amacı gütmeyen kuruluşlarda stratejik planlamanın en önde gelen savunucuları arasında yer almaktadır. Onlara göre

kuruluşlar, dağılma ve birleşme, istikrar ve değişim gibi birbirine zıt eğilimlerin bulunduğu “gerilim bölgesi” olarak ifade edilebilecek bir yerde faaliyet göstermektedir. Kuruluşu etkin bir şekilde yönetmek için “Gerilim Bölgesi Büyütecisi” adını verdikleri altı aşamalı bir stratejik planlama süreci önermektedirler (Al-Garni, 1997). Bunlar (Nutt ve Backoff, 1992);

1. Kuruluşun çevresi bağlamındaki tarihsel konumunu, genel yapısını ve normatif ideallerindeki eğilimlerin tanımlanması,
2. Kuruluşun mevcut durumunun, güçlü ve zayıf yönlerinin, gelecekteki fırsat ve tehditler açısından değerlendirilmesi,
3. Güncel stratejik konulara ilişkin bir gündem oluşturulması,
4. Öncelikli problemlerin üstesinden gelmek için stratejik yöntemlerin tasarlanması,
5. Stratejik seçeneklerden etkilenecek hedef kitlenin ve ihtiyaç duyulan kaynakların değerlendirilmesi,
6. Kaynakları harekete geçirerek ve personeli yönlendirerek öncelikli stratejilerin uygulanmasıdır.

Nutt ve Backoff tarafından ortaya konan bu modelde ilk aşama önemlidir. Stratejik planlama sürecini yönetenlerden “Kuruluş tarihinin özel önem taşıyan yönlerini yeniden inşa etmeleri” beklenmektedir. Odak noktası eğilimler, olaylar ve yönelimlerdir. Kuruluşun geçmişten bugüne nasıl değiştiğini ve gelecekte nasıl değişebileceğini belirlemeye çalışmaktadır. Bu model çevresel analize de daha fazla önem vermektedir. İkinci, üçüncü ve dördüncü aşamalar diğer stratejik planlama modellerinde bulunan aşamalara benzemektedir ancak temel fark iç ve dış ortakların stratejik planlama sürecine ve uygulamasına dahil edilmesidir (Hughes, 2003).

Bryson’ın “Strateji Değişimi Süreci” olarak adlandırdığı model, özel sektörün stratejik planlama anlayışının kamu ve kar amacı gütmeyen kuruluşlara da uyarlanabileceğini savunarak on adımdan oluşmaktadır. Bu adımlar aşağıdaki gibi sıralanmaktadır (Bryson, 1995; Bryson ve Alston, 2011):

1. Stratejik planlama sürecinin başlatılması konusunda anlaşmaya varılması,
2. Kuruluşun görevlerinin tanımlanması,

3. Kurumsal misyon ve değerlerin belirlenmesi,
4. Güçlü ve zayıf yönleri, fırsatları ve tehditleri belirlemek için kuruluşun iç ve dış çevresinin değerlendirilmesi,
5. Kuruluşun karşı karşıya olduğu stratejik zorlukların tanımlanması,
6. Bu sorunları yönetebilmek için stratejilerin belirlenmesi,
7. Stratejik planlamanın gözden geçirilmesi ve kabul edilmesi,
8. Etkili bir kurumsal vizyon oluşturulması
9. Etkili bir uygulama sürecinin sağlanması,
10. Stratejik planlama sürecinin tekrardan değerlendirilmesi.

Hughes'un (2003) da belirttiği gibi, Bryson tarafından ortaya atılan stratejik planlama modeli, kamu sektörüne uygulanması açısından daha fazla seçenek sunmaktadır.

2.1.4. Stratejik Planlama ve Stratejik Yönetim İlişkisi

Stratejik planlama bir kuruluştaki belirli üst düzey yöneticilerin gelecekte ulaşmak istedikleri hedefler, bu hedeflere nasıl ulaşılacağı ve başarının nasıl ölçülüp değerlendirileceği hakkında kararlar aldıkları sürekli ve sistematik bir süreçtir (Alpkan, 2000). Stratejik planlamaya göre daha yeni bir kavram olan stratejik yönetim, kurumsal hedeflere ulaşmak için kararları formüle etme, uygulama ve değerlendirme sanatı ve bilimi olarak tanımlanabilir.

Stratejik planlamanın yalnızca planlamaya odaklanması ve yönetim döngüsünün diğer aşamaları olan uygulama ve kontrole yeterince önem vermemesinden dolayı zaman içinde uygulama ve kontrolü de içeren stratejik yönetim yaklaşımı bu sorunu çözmek için ortaya çıkmıştır (Erkan, 2008).

Stratejik planlama ve stratejik yönetim arasında farklı tanımlar olmasına rağmen, birbirlerinden net bir şekilde ayrıldığı söylenemez. Stratejik yönetim daha çok stratejik planlamanın bir devamı olarak ele alınır ve bu iki kavram sıklıkla karıştırılarak birbirlerinin yerine kullanılır.

Birçok yazar stratejik planlama ve stratejik yönetim arasında farklı tanımlar yapmaktadır:

Stratejik planlama, amaç ve hedeflere ulaşmak için gerekli strateji ve politikaların belirlenmesi sürecidir. Stratejik yönetim ise, uzun vadede kurumsal performansı istenilen ölçüde geliştirmek için misyon, amaç ve hedeflerin belirlenmesini, bu çerçevede alternatif stratejilerin oluşturulmasını, en uygun stratejinin seçilmesini, uygulanmasını, doğrulanmasını ve gerektiğinde bu kapsamda ayarlamalar yapılmasını içeren bir yönetim yaklaşımıdır (Şentürk, 2005).

Stratejik planlama, kuruluşların dış çevredeki değişikliklerle başa çıkmak için üstlendikleri dönemsel faaliyetleri tanımlar. Stratejik yönetim ise kuruluşun değişen çevresine uygun ve kuruluşun avantajını mümkün olduğunca en üst düzeye çıkaran girişimleri içeren sürekli bir süreçtir. Aynı zamanda kuruluşun kendisinin de iç değişiklikler yoluyla dış çevreye uyum sağlamasına olanak tanır (Aksu, 2002).

Bir sistem olarak stratejik yönetim, tüm yönetim kademelerinde stratejik planlama, performans planlama, bütçe planlama ve performans değerlendirme çalışmalarının gerçekleştirilmesini sağlayacak bilgi, süreç, yöntem, donanım ve yazılım unsurlarından oluşan birleşik bir yapıdır. Stratejik planlama ise bu çalışmalar için kullanılan, kuruluşun bulunduğu nokta ile varmak istediği nokta arasındaki yolu tarif eden, sonuç odaklı ve uzun vadeli bir yaklaşımı içeren bir planlama unsurudur (Aşgın, 2008).

Stratejik planlama ve stratejik yönetim arasındaki bir diğer fark da terimlerin kullanımında ortaya çıkmaktadır. Örneğin, stratejik yönetim akademide daha yaygın olarak kullanılırken (Erkan, 2008) stratejik planlama kamu sektöründe daha yaygın olarak kabul görmektedir (Toft, 2000).

Sonuç olarak bu iki kavram aynı anlama gelmese de aralarında yakın bir ilişki ve etkileşim olduğu bilinmektedir (Ereş, 2004). Tanımlardan hareketle stratejik planlama statik bir yapı olup bir kuruluşun belirlenen hedeflere ulaşması amacıyla yapılacak faaliyetlerin planlanması sürecidir. Bir stratejik planın bittiği yerde diğer bir stratejik plan devreye girmektedir. İşte tam da bu süreçte devreye giren sistem stratejik yönetim olup kuruluş veya şirketin planlarını uygulamaya koymak, sahadan dönütleri toplayarak yeni planları devreye sokarak dinamik bir yapıyı oluşturmaktadır. Bu bağlamda gerek stratejik planlama gerekse stratejik yönetim birbirini tamamlayan tam da sınırları belirlenemeyen iki kavramdır.

2.2. Dünyada Kamu Yönetiminde Yapılan Stratejik Planlama Çalışmaları

Stratejik planlama yaklaşımı bazı ülkelerde kamu hizmetlerinin kalitesini artırmak ve hükümetler tarafından ulaşmak istenen amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesinde koordinasyonu sağlamak için bir araç olarak kullanılırken, bazılarında ise kamu harcamalarını kontrol etmek ve kaynakları daha etkin ve verimli kullanmak için uygulanmaktadır (Songür, 2011).

Stratejik planlamanın yerel ve ulusal düzeyde ilk uygulamaları çoğunlukla ABD’de olmakla birlikte, gelişmiş ve Anglosakson kökenli ülkelerde de görülmüştür (Kalkınma Bakanlığı, 2015; Kırılmaz, 2013).

ABD, kamu yönetimi alanında stratejik planlama üzerine yasal düzenleme yapan ilk ülkedir (Övgün, 2009; Demir Saygılı, 2014). Ülkede kamu yönetimi reform çalışmaları 1993 yılında Al Gore Raporu olarak da bilinen “Ulusal Performans İncelemesi” ve “Hükümetin Yeniden Yapılandırılması” girişimleriyle başlamıştır. Ulusal Performans İncelemesi’nin en önemli bulgularından biri, performans ve sonuçların kamu yönetiminde yeterince dikkate alınmaması olmuştur. Aynı yıl, bu sorunu ele almak üzere Hükümet Performans ve Sonuçlar Yasası (GPRA) da çıkarılmış ve stratejik planlama yaklaşımı ABD federal kamu idarelerinde uygulanmaya başlanmıştır (Erkan, 2008).

GPRA’dan sonraki en önemli gelişmelerden biri de “Program Değerlendirme ve Derecelendirme Aracı” (PART) uygulamasının başlatılması olmuştur. PART uygulaması ile programların yönetiminin ve etkinliğinin geliştirmesi amaçlanmaktadır. Hesap verebilirlik açısından başarılı ancak bütçe bağlantısı açısından zayıf olduğu düşünülen PART uygulaması 2009 yılında göreve gelen yeni hükümet tarafından sona erdirilmiştir (Kalkınma Bakanlığı, 2013).

Yeni hükümet, 1993 yılında yürürlüğe giren GPRA uygulamasını da 4 Ocak 2011 tarihinde yürürlüğe giren yasayla Hükümet Performans ve Sonuçları Modernizasyon Yasası (GPRAMA) ile güncellemiştir. GPRAMA, ulusal hükümet düzeyinde dört ana başlık altına toplanabilecek hizmetler sunmaktadır. Bunlar;

1. Ulusal hükümetin uzun vadeli öncelikli hedeflerinin tanımlanması,
2. Ulusal hükümetin performans planının hazırlanması,
3. Öncelikli hedeflerdeki ilerlemenin üç ayda bir izlenmesi,

4. Ulusal hükümet performans web sitesinin oluşturulmasıdır.

GPRAMA uygulaması ile idareler düzeyinde getirilen değişiklikler de;

1. İdarenin öncelikli hedeflerinin belirlenmesi,

2. Öncelikli hedeflere ilişkin ilerlemenin üç ayda bir gözden geçirilmesi,

3. Ulaşılamayan hedeflere ilişkin bir rapor sunulması,

4. İdare stratejik planının, idare performans planının ve idare performans bilgi raporunun hazırlanmasıdır.

Birleşik Krallık'ta 1997 yılında iktidara gelen Tony Blair hükümeti döneminde, Başbakan'ın özel danışmanları Lord Birt ve Peter Mandelson tarafından stratejik planlamaya ilişkin bir rapor hazırlanmıştır. Bu rapor, kamu kurumlarının beş yıllık stratejik planlar hazırlaması gerektiğine atıfta bulunmaktadır. Hükümet, 2003 yılında raporu görüşmüş ve öncelikle, işçileri, sağlık, eğitim ve emeklilik konularında stratejik planlar hazırlamaya karar vermiştir. Ardından 2004 yılında "Mümkün Kılan Hükümet" yaklaşımının bir parçası olarak stratejik planlama yaygınlaştırılmış ve tüm kurumlar vizyon, öncelikler ve bunların nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin bilgileri içeren beş yıllık stratejik planlar hazırlamaya başlamıştır. Kurumların seçim bildirgeleri, hükümet öncelikleri ve Kamu Hizmeti Anlaşmaları gibi ulusal düzeydeki belgeler ışığında kendi orta ve uzun vadeli kararlarını almaları ve böylece stratejik yönetim ve politika oluşturma kapasitelerini artırmaları beklenmektedir (Yılmaz, 2008).

İrlanda, 1990'larda kamu yönetimini değiştirmeye yönelik birçok reform çalışması gerçekleştirmiştir. Bu reformlardan biri, 1994 yılında "Stratejik Yönetim Girişimi" olarak bilinen ve İrlanda'yı stratejik yönetimle tanıştıran reformdur (Kalkınma Bakanlığı, 2015). 1996 yılına gelindiğinde ise içinde strateji belgelerini de içeren "Daha İyi Hükümetler Sunmak" başlıklı bir rapor hazırlanmıştır (Songür, 2011). 1997 yılında bu rapora dayanarak, hesap verebilirlik yapısını düzenlemek üzere "Kamu Hizmeti Yönetimi Kanunu" çıkarılmıştır (Kalkınma Bakanlığı, 2015). Bu kanun, kamu kurumlarının her 3 yılda bir veya yeni bir bakanın atanmasından sonraki 6 ay içinde ulusal kalkınma planlarıyla uyumlu stratejik planlar hazırlamasını zorunlu hale getirmiştir (Demir Saygılı, 2014).

Norveç, merkezi hükümet kaynaklarının daha etkin ve verimli kullanılması için sorumluluğun dağıtılmasının performansın artmasına yol açacağını kabul ederek performansa dayalı bir yönetim yapısını benimsemiştir. Bu kapsamdaki çalışmalar 1990'lı yıllarda başlamış ve kamu idarelerinden 1 Temmuz 1988 tarihine kadar gerekli düzenlemeleri yapmaları istenmiştir. Bu doğrultuda kamu idarelerinin hazırlaması gereken altı temel belge belirlenmiş ve bunlardan biri de stratejik plan olarak karşımıza çıkmıştır. Türkiye'de hazırlanan performans programlarına benzer nitelikte bir yönetim sistemi olan Norveç'in, stratejik planların uygulanmasının büyük ölçüde bu sistem üzerinden gerçekleştirildiği söylenebilir (Kalkınma Bakanlığı, 2013).

2.3. Türk Kamu Yönetiminde Yapılan Stratejik Planlama Çalışmaları

Türk kamu yönetiminde kamu hizmetlerinin daha verimli, kaliteli ve dinamik bir şekilde sunulması amacıyla 1960'lı yıllardan bu yana düzenli ve kurumsallaşmış planlama çalışmaları yürütülmektedir. Planlama yaklaşımı, Devlet Planlama Teşkilatı'nın kurulması ve 5 yıllık kalkınma planlarının uygulamaya konulması ile kurumsallaşmıştır (Uyan, 2021).

Türkiye'de stratejik planlama çalışmaları 2000'li yıllarda ulusal planlama sistemi içinde yerini almaya başlamış, bu amaçla yasal ve idari altyapı oluşturulmuş ve stratejik planlama kamu kurumları için zorunlu hale getirilmiştir (Genç, 2009).

Türk kamu yönetiminde stratejik planlama uygulaması, mali sektör ve kamu yönetimine yönelik orta vadeli reform programlarını desteklemek amacıyla 12 Temmuz 2001 tarihinde Dünya Bankası ile imzalanan 1. Program Amaçlı Mali ve Kamu Sektörü Uyum Kredi Anlaşması (PFPSAL-1) ile gündeme gelmiştir (Yılmaz, 2003; Gürer, 2006). Bir program kredisi olan PFPSAL, kredi ön koşullarını ve yerine getirilmesi gereken taahhütleri ortaya koyarak Türkiye'nin önümüzdeki dönemde mali sektör (bankacılık) ve kamu sektöründe uygulayacağı politikaları belirlemeyi amaçlamaktadır. Stratejik planlama, PFPSAL kapsamında ilk kez somut bir politika taahhüdü olarak öngörülmüştür (Erkan, 2008).

Yüksek Planlama Kurulu, 4 Temmuz 2003 tarihli toplantısında kurumsal düzeyde stratejik planlama çalışmalarına ilişkin bazı düzenlemeler yapılmasına karar vermiştir. Toplantıda alınan kararda, kamuda reform çalışmaları kapsamında, kamu kurumlarının 8. Beş Yıllık Kalkınma Planı ve yıllık programlarda belirlenen politikalar ve makro hedefler çerçevesinde öncelikle kendi stratejik planlarını hazırlamaları ve

ilerleyen dönemlerde kurum bütçelerinin de bu planda öngörülen kurumların misyon, vizyon ve hedefleri doğrultusunda hazırlanması hedeflenmektedir.

Yüksek Planlama Kurulu, 19 Temmuz 2004 tarihinde gerçekleştirdiği toplantıda ise, 2004 yılı programı ve mali yılı bütçesi hazırlıkları kapsamında değerlendirdiği sekiz pilot kuruluştaki (Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı (Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı), Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı (Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı), Hudut ve Sahiller Sağlık Genel Müdürlüğü, Karayolları Genel Müdürlüğü, Hacettepe Üniversitesi, Denizli İl Özel İdaresi, İller Bankası Genel Müdürlüğü (İller Bankası Anonim Şirketi), Kayseri Büyükşehir Belediyesi) stratejik planlama çalışmalarına devam edilmesini kararlaştırmıştır. Stratejik planlama faaliyetlerine ilişkin dikkat çeken bir diğer husus, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, kamu idarelerinin stratejik plan, performans esaslı bütçe ve faaliyet raporu hazırlamalarına yönelik bir sistem öngörmektedir. Bunlara ilişkin usul ve esaslar, Kanunun verdiği yetkiye istinaden Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenecektir.

2003 yılında çıkarılan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (KMYKK), yerel yönetimlerin mali yönetimi ve kontrolü için stratejik planlama kavramını getirmiştir. Stratejik planlamanın bütçe sürecine bir mekanizma olarak dahil edilmesi bu kanun ile mümkün olmuştur. Bu doğrultuda, 2004 yılında çıkarılan 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 2005 yılında çıkarılan 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu ile stratejik planlama, mahalli idarelerin mali yönetiminin bir unsuru olarak tanımlanmış ve mahalli idarelerin stratejik plan hazırlama takvimi ve süreci de belirlenmiştir. Ayrıca nüfusu 50.000 üzerinde olan belediyelerin stratejik plan hazırlamaları zorunlu hale getirilmiştir (Genç, 2009; Erkan, 2008; Demirdizen, 2012; Akman ve Özaslan, 2018).

5018 sayılı Kanunda stratejik plan, “kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan” olarak tanımlanmıştır. Kanun kapsamında kamu idarelerine “kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve

değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlarlar” görevi verilmiştir (Resmi Gazete, 2003).

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, “büyükşehir belediyesi yönetiminin hukuki statüsünü düzenlemek, hizmetlerin planlı, programlı, etkin, verimli ve uyum içinde yürütülmesini sağlamak” amacını taşır ve “ilçe belediyelerinin görüşlerini alarak büyükşehir belediyesinin stratejik planını, yıllık hedeflerini, yatırım programlarını ve bunlara uygun olarak bütçesini hazırlama” görev ve sorumluluğunu üstlenir. Kanunda, büyükşehir belediye başkanının görev ve yetkileri ise “belediyeyi stratejik plana uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi hazırlamak ve uygulamak, belediye faaliyetlerinin ve personelinin performans ölçütlerini belirlemek, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak” olarak tanımlanmıştır (Resmi Gazete, 2004).

5393 Sayılı Belediye Kanunu’nda, stratejik planı görüşmek ve kabul etmek belediye meclisinin görev ve yetkileri arasında bulunmaktadır. Stratejik planı inceleyip belediye meclisine görüş bildirmek ise belediye encümeninin görev ve yetkileri arasındadır. Bu kanun kapsamında belediye başkanının stratejik planlama ile ilgili görev ve yetkileri arasında “belediyeyi stratejik plana uygun olarak yönetmek, belediye idaresinin kurumsal stratejilerini oluşturmak, bu stratejilere uygun olarak bütçeyi hazırlamak ve uygulamak, izlemek ve değerlendirmek, bunlarla ilgili raporları meclise sunmak” yer almaktadır.

5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanununda, stratejik planı görüşmek ve karara bağlamak il özel idaresinin karar organı olan il genel meclisinin görev ve yetkileri arasında bulunmaktadır.

Bu Kanun kapsamında stratejik planlama şöyle ifade edilmektedir:

“Vali, mahalli idareler genel seçimlerinden itibaren altı ay içinde; kalkınma plan ve programları ile varsa bölge planına uygun olarak stratejik plan hazırlayıp il genel meclisine sunar.

Stratejik plan, varsa üniversiteler ve meslek odaları ile konuyla ilgili sivil toplum örgütlerinin görüşleri alınarak hazırlanır ve il genel meclisinde kabul edildikten sonra yürürlüğe girer.

Stratejik plan bütçenin hazırlanmasına esas teşkil eder ve il genel meclisinde bütçeden önce görüşülerek kabul edilir.”

2005 yılında Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) tarafından Stratejik Yönetim Araştırması yapılmış, kamuda stratejik yönetimin yaygınlaştırılması amacıyla 2005 yılı sonunda Strateji Geliştirme Birimleri kurulmuş ve Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik yayımlanmıştır (Resmi Gazete 2006; Genç, 2009). Söz konusu yönetmelik, stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerini, stratejik planlama sürecine ilişkin takvimi ve stratejik planların kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır. 17 Mart 2006 tarihinde ise Kamu idarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar ve Performans Programları ile Faaliyet Raporlarına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özet bütçeli idareler, sosyal güvenlik kurumları ve mahalli idarelerin faaliyet raporlarının hazırlanması, ilgili idarelere sunulması, kamuoyuna açıklanması ile bu işlemlere ilişkin diğer usul ve esasları belirlemek amacıyla hazırlanmıştır (Akpınar, 2013).

Stratejik planlama kavramının gelişimi ve değişen ihtiyaçlar kapsamında DPT tarafından 2003 yılında Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu hazırlanmıştır. Kılavuz, kapsadığı kurumların yaygınlaşmasıyla ilk olarak 2006 yılında güncellenmiştir. Yıllar içinde edinilen tecrübeleri yansıtmak ve özel bütçeli kuruluşlar için stratejik plan hazırlama zorunluluğunun mevzuata eklenmesiyle Strateji ve Bütçe Başkanlığı (SBB) tarafından 2018 yılında kılavuzun üçüncü sürümü yayımlanmıştır. Son olarak 2021 yılında bütçe sistemleri ve prosedürlerindeki değişiklikler nedeniyle tekrar güncellenmiştir. Kılavuz, stratejik planların hazırlanması, uygulanması, izlenmesi ve değerlendirilmesinde kamu idarelerine rehberlik etmeyi amaçlamaktadır. Sonuç olarak kamu idarelerince hazırlanan stratejik planlar, planlama ve uygulama sürecinin etkinliğini artırmakta ve kaynakların rasyonel kullanımına katkı sağlamaktadır. Stratejik planlar, bu belgelerde yer alan politikalardan idarelerce yerine getirilmesi gereken sorumlulukların ve kurumsal gelişime ilişkin hususların gerçekleştirilmesine hizmet etmektedir. Stratejik planlama çalışmaları ile asgari seviyede kamu kaynağı ile hedeflenen sonuçlara ulaşmayı ve

toplumun ihtiyaçlarını karşılamak için azami etkinin oluşturulması amaçlanmaktadır (Strateji ve Bütçe Başkanlığı, 2021).

3. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUMLAR

Bu bölümde incelenen lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenlere göre dağılımları sunulmaktadır.

3.1. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama alanında yapılan lisansüstü tezlerin yıllara göre dağılımı Tablo 4’te sunulmuştur.

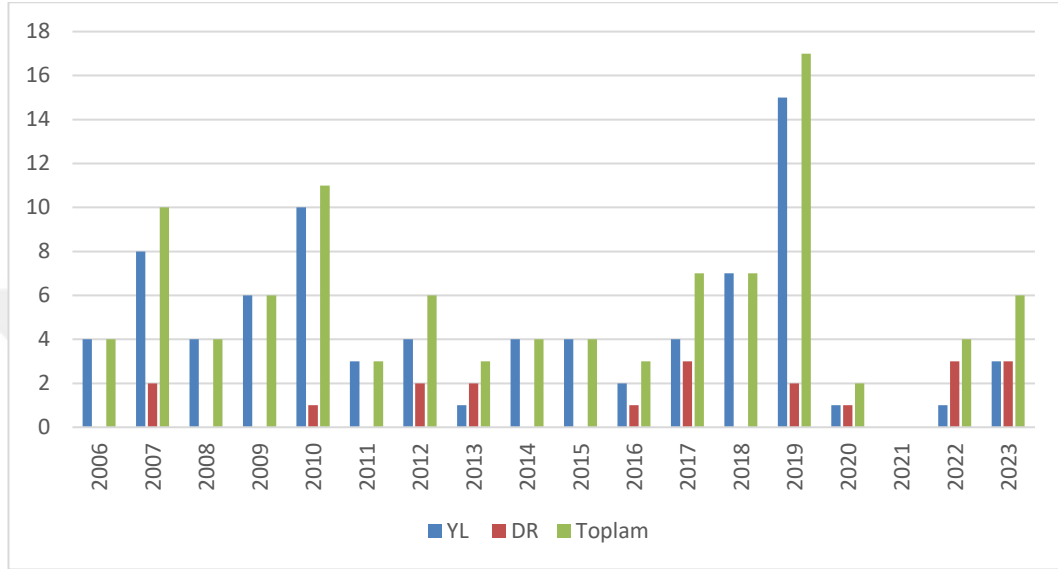
Tablo 4. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Yıl	YL (N)	DR (N)	Toplam (N)
2006	4	-	4
2007	8	2	10
2008	4	-	4
2009	6	-	6
2010	10	1	11
2011	3	-	3
2012	4	2	6
2013	1	2	3
2014	4	-	4
2015	4	-	4
2016	2	1	3
2017	4	3	7
2018	7	-	7
2019	15	2	17
2020	1	1	2
2021	-	-	-
2022	1	3	4
2023	3	3	6
Toplam	81	20	101

Tablo 4’e bakıldığında 2006-2023 yılları arasında yapılan lisansüstü çalışmaların 81’i yüksek lisans ve 20’si doktora düzeyinde olmak üzere toplam 101 çalışmanın yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmaların sırasıyla 2017 (N=17), 2010 (N=11) ve 2007 (N=10) yıllarında en yüksek sayılarına ulaştığı gözlemlenirken, 2021 yılında ise herhangi bir teze rastlanmamıştır. En fazla çalışmaların yüksek lisans düzeyinde 2019 yılı içerisinde 15 çalışma, doktora düzeyinde ise 2017, 2022 ve 2023 yıllarında 3 çalışma ile yapıldığı görülmektedir. Yüksek lisans düzeyinde 2021 yılı

içerisinde, doktora düzeyinde ise 2006, 2008, 2009, 2011, 2014, 2015, 2018 ve 2021 yıllarında bu alanda hiç çalışma yapılmadığı görülmektedir.

Tablo 4'deki verilere ait tezlerin yıllara göre dağılım grafiği Şekil 1'de verilmiştir.

Şekil 1. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yıllara Göre Dağılımı

Şekil 1 incelendiğinde alan ile ilgili lisansüstü tez çalışmalarının en üst düzeyde olduğu yıl 2019 yılı olarak görülmektedir. 2006-2023 yılları arasına genel olarak bakıldığında 3 ayrı pik yılı ortaya çıkmaktadır. Birinci pik yıl 2007, ikinci pik yıl 2010 ve üçüncü pik yıl 2019 olarak sıralanmaktadır. Ancak yıl ve tür ekseninde bakıldığında bu yapı değişmektedir. Alanla ilgili yüksek lisans çalışmalarının genel dağılımla benzerlik göstermekte ve 2007, 2010 ve 2019 yıllarının pik noktaları olarak tespit edilebileceği görülmektedir. Ancak doktora çalışmalarının pik noktaları 2017, 2022 ve 2023 yılları şeklinde olduğu görülmüştür.

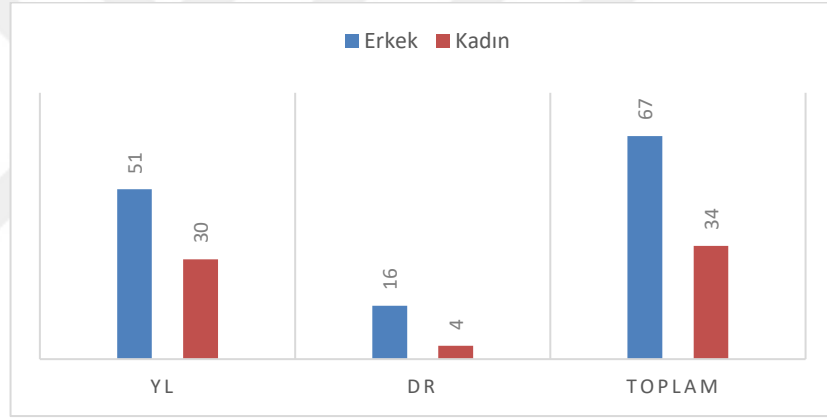
3.2. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerdeki Öğrencilerin Cinsiyetine Göre Dağılımı

2006-2023 yılları arasında YÖK tez veri tabanında yer alan kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama ile ilgili yüksek lisans ve doktora düzeyinde incelenen lisansüstü tezlerdeki öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerdeki Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Cinsiyet	YL	DR	Toplam
Erkek	51	16	67
Kadın	30	4	34
Toplam	81	20	101

Tablo 5’te kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama çalışma alanında yapılan lisansüstü tezlerdeki öğrencilerin cinsiyete göre dağılımı verilmiştir. Buna göre 2006-2023 yılları arasında yapılan 101 lisansüstü çalışmanın 67’si erkek araştırmacılar tarafından yapılırken 34’ünün ise kadın araştırmacılar tarafından yapıldığı ortaya koyulmuştur. Şekil 2’de 2006-2023 yılları arasında yapılan lisansüstü çalışmalar Tablo 5’teki veriler doğrultusunda görselleştirilmiştir.

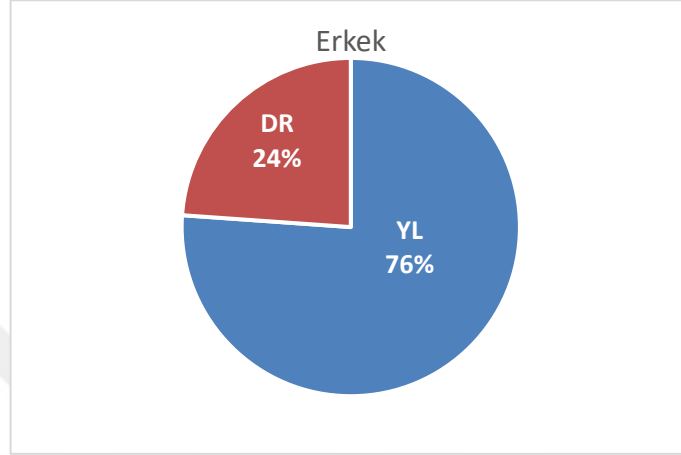

Şekil 2. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerdeki Öğrencilerin Cinsiyete Göre Dağılımı

Erkek araştırmacıların gerçekleştirdiği çalışmaların 51’i yüksek lisans düzeyinde gerçekleşirken 16’sı doktora düzeyindedir. Doktora çalışmaları Marmara Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Polis Akademisi ve Türk Hava Kurumu’nda yapılmıştır. Kadın araştırmacıların gerçekleştirdiği 30 tez çalışmasının yüksek lisans düzeyinde, 4 tez çalışmasının ise doktora düzeyinde olduğu karşımıza çıkmaktadır. Doktora çalışmaları Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi,

Selçuk Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi ve Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi'nde yapılmıştır.

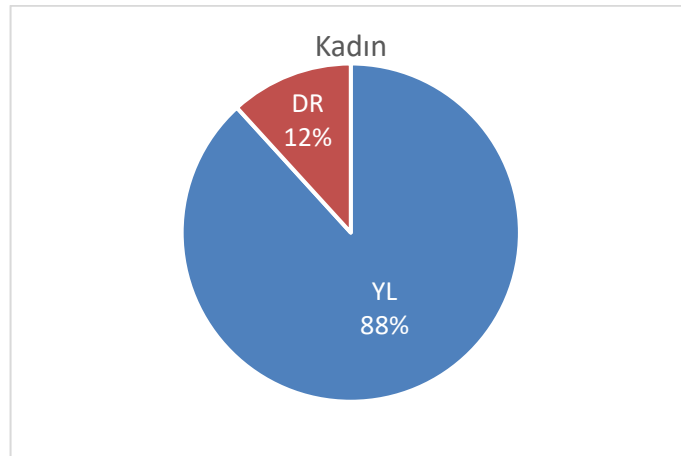
Şekil 3'te, erkek araştırmacılar tarafından yapılan çalışmaların türlere göre yüzdelik oranları verilmiştir.

Şekil 3. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Erkek Araştırmacılara Göre Yüzdelik Dağılımı

Buna göre erkek araştırmacılar tarafından yapılan 77 tezin %76'sı yüksek lisans, %24'ü ise doktora tezidir.

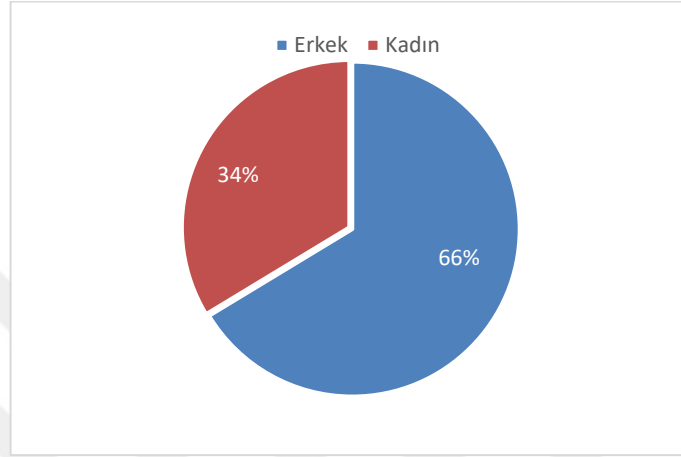
Şekil 4'te kadın araştırmacılar tarafından yapılan çalışmaların türlere göre yüzdelik oranları verilmiştir.

Şekil 4. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kadın Araştırmacılara Göre Yüzdelik Dağılımı

Buna göre kadın araştırmacılar tarafından yapılan 34 tez çalışmasının %88'i yüksek lisans, %12'si ise doktora tezidir.

Şekil 5'te kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerdeki (toplam) araştırmacıların cinsiyetlerine göre dağılımı yüzdelik dilimlere göre sunulmuştur.

Şekil 5. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerdeki Araştırmacı Cinsiyetlerine Göre Yüzdelik Dağılımı

Grafikten de anlaşılacağı üzere erkek araştırmacıların kamu yönetimi alanında stratejik planlama üzerine araştırma yapmayı daha çok tercih ettiği görülmüştür.

3.3. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelerine Göre Dağılımı

Çalışmamızın bu kısmında 2006-2023 yılları arasında YÖK tez merkezinde yer alan yüksek lisans ve doktora düzeyinde yapılan lisansüstü tezlerin üniversitelerine göre dağılımı aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Tablo 6. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelerine Göre Dağılımı

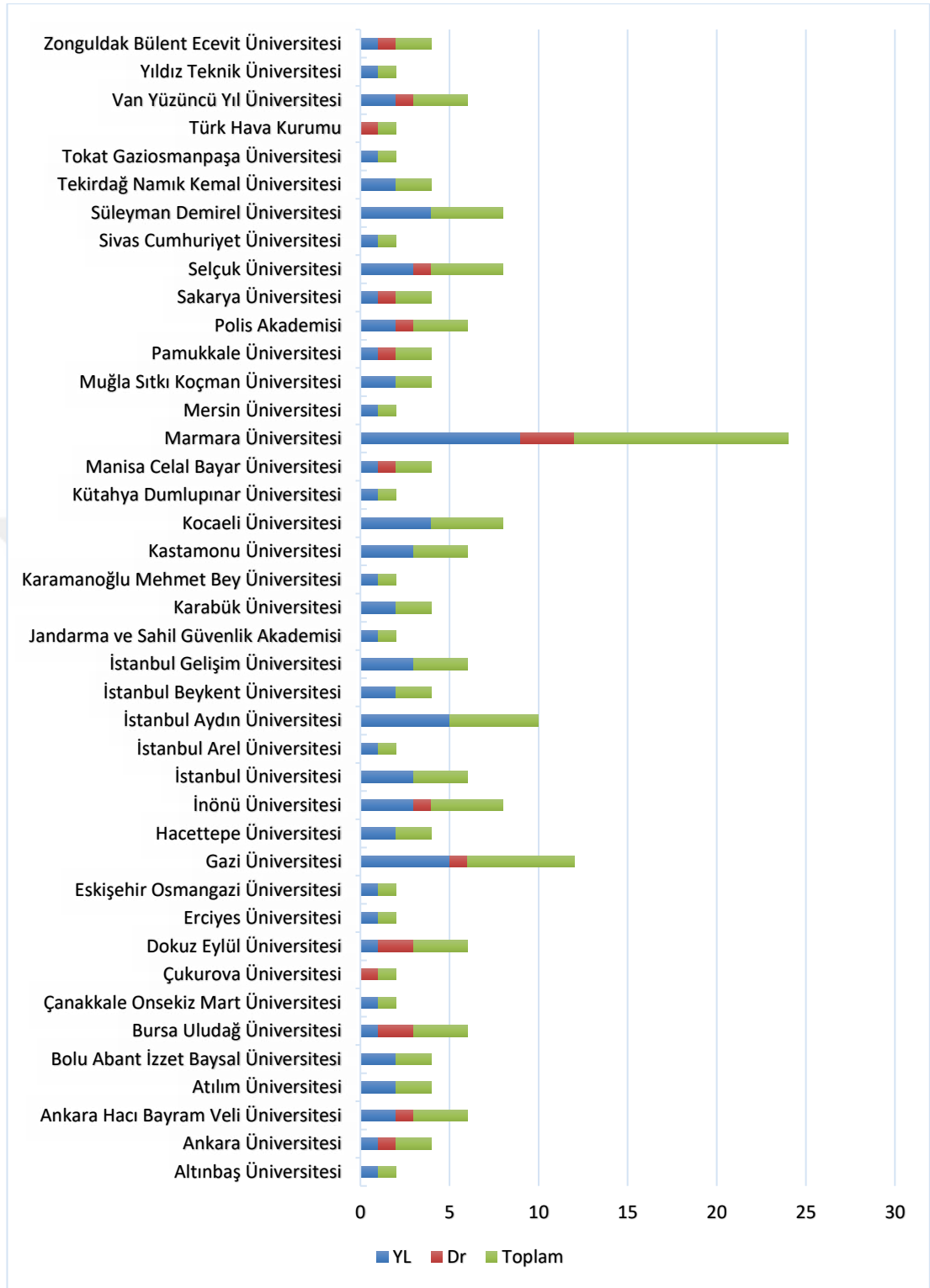
Üniversite	YL	DR	Toplam
Altınbaş Üniversitesi	1	-	1
Ankara Üniversitesi	1	1	2
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi	2	1	3
Atılım Üniversitesi	2	-	2

Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi	2	-	2
Bursa Uludağ Üniversitesi	1	2	3
Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi	1	-	1
Çukurova Üniversitesi	-	1	1
Dokuz Eylül Üniversitesi	1	2	3
Erciyes Üniversitesi	1	-	1
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi	1	-	1
Gazi Üniversitesi	5	1	6
Hacettepe Üniversitesi	2	-	2
İnönü Üniversitesi	3	1	4
İstanbul Üniversitesi	3	-	3
İstanbul Arel Üniversitesi	1	-	1
İstanbul Aydın Üniversitesi	5	-	5
İstanbul Beykent Üniversitesi	2	-	2
İstanbul Gelişim Üniversitesi	3	-	3
Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi	1	-	1
Karabük Üniversitesi	2	-	2
Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi	1	-	1
Kastamonu Üniversitesi	3	-	3
Kocaeli Üniversitesi	4	-	4
Kütahya Dumlupınar Üniversitesi	1	-	1
Manisa Celal Bayar Üniversitesi	1	1	2
Marmara Üniversitesi	9	3	12
Mersin Üniversitesi	1	-	1
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	2	-	2
Pamukkale Üniversitesi	1	1	2
Polis Akademisi	2	1	3
Sakarya Üniversitesi	1	1	2
Selçuk Üniversitesi	3	1	4
Sivas Cumhuriyet Üniversitesi	1	-	1
Süleyman Demirel Üniversitesi	4	-	4
Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi	2	-	2
Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi	1	-	1
Türk Hava Kurumu	-	1	1
Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi	2	1	3
Yıldız Teknik Üniversitesi	1	-	1
Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi	1	1	2
Toplam	81	20	101

Tablo 6’da araştırma kapsamındaki lisansüstü tezlerin üniversitelere göre dağılımı verilmiştir. Tabloya göre bu alanda yapılan çalışmalar Altınbaş Üniversitesi, Ankara Üniversitesi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Atılım Üniversitesi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bursa Uludağ Üniversitesi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Erciyes Üniversitesi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İnönü

Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul Arel Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul Beykent Üniversitesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi, Karabük Üniversitesi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Kastamonu Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Mersin Üniversitesi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, Polis Akademisi, Sakarya Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Türk Hava Kurumu, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi ve Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi olarak sıralanmıştır. Bu durumda alan bazında 2006-2023 yılları arasında alana katkı sağlayan üniversite sayısı 41 olarak tespit edilmiştir. Ayrıca bu listeden anlaşıldığı üzere vakıf üniversiteleri de alana katkı sağlamaktadır.

2006-2023 yılları arasında üniversiteler arasında en yüksek çalışma sayısının toplam 12 lisansüstü çalışma ile Marmara Üniversitesi'nde yapıldığı görülmektedir. Bu çalışmaların 9'u yüksek lisans ve 3'ü doktora düzeyindedir. Marmara Üniversitesi'ni 6 çalışma ile Gazi Üniversitesi, 5 çalışma ile İstanbul Aydın Üniversitesi takip etmektedir. Araştırma kapsamında Çukurova Üniversitesi ve Türk Hava Kurumu'nda yüksek lisans düzeyinde bir çalışmaya rastlanmamıştır. Doktora düzeyindeki tezler içerisinde Marmara Üniversitesi'ni, 2 tez ile Bursa Uludağ Üniversitesi ile Dokuz Eylül Üniversitesi takip etmektedir. Şekil 6'da üniversitelerde yapılan çalışmalar Tablo 6 verileri dikkate alınarak görselleştirilmiştir.

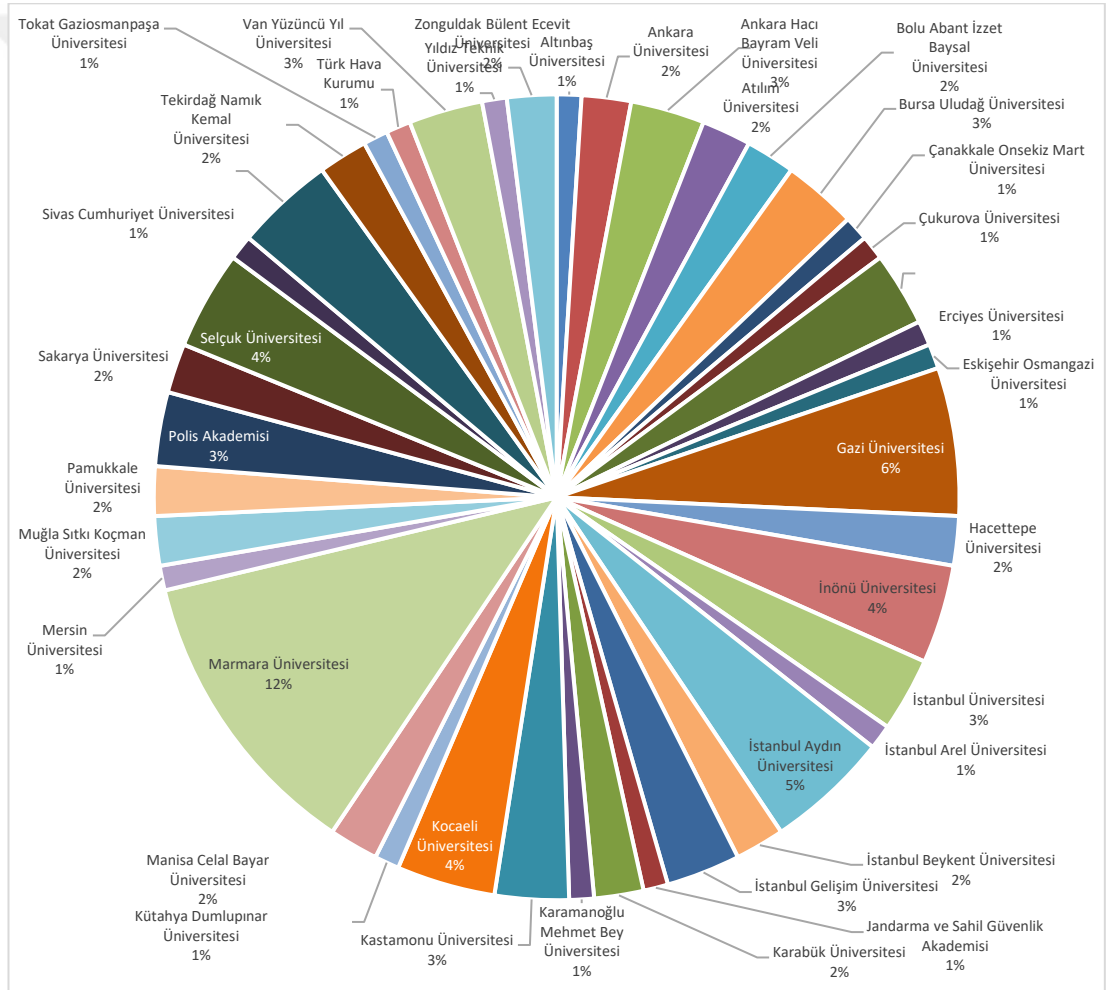

Şekil 6. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelerine Göre Dağılımı

Şekil 6 incelendiğinde, özellikle Marmara Üniversitesi'nin gerek yüksek lisans gerekse doktora çalışmalarında öne çıktığını göstermektedir. Hem yüksek lisans hem

de doktora çalışmaları bağlamında öne çıkan diğer üniversite ise Gazi Üniversitesi'dir. Grafikte bu sıralamayı Selçuk Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi takip etmektedir. Şekil 6, aynı zamanda sadece yüksek lisans çalışmaları ile alana katkı sağlayan üniversiteleri de sunmaktadır. Bunlardan bazıları İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi ve İstanbul Üniversitesi'dir. Grafikte vakıf üniversitelerinin de oluşu dikkat çekmektedir.

Kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin üniversitelere göre yüzdelik dağılımı Şekil 7'de sunulmuştur.

Şekil 7. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Üniversitelere Göre Yüzdelik Dağılımı

Şekil 7 grafiği lisansüstü tüm çalışmalar üzerinden hazırlamıştır. Bu grafikte de Marmara Üniversitesi'nin 2006-2023 yılları arasında alana yaptığı katkı %12 olarak görülmektedir. Gazi Üniversitesi %6, İstanbul Aydın Üniversitesi %5, Kocaeli Üniversitesi %4, İnönü Üniversitesi %4, Selçuk Üniversitesi %4, Süleyman Demirel Üniversitesi %4, 9 Eylül Üniversitesi %3, Kastamonu Üniversitesi %3 ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi %3 ile takip etmektedir. Bu sıralamada bir vakıf üniversitesinin olması (İstanbul Aydın Üniversitesi) dikkat çekicidir.

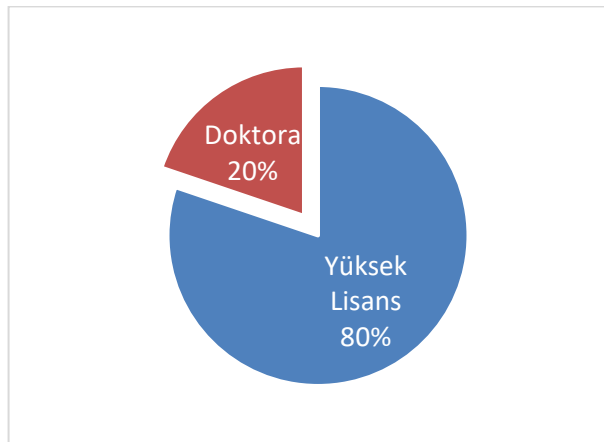
3.4. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

2006-2023 yılları arasında kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin incelenmesi sonucunda türlerine göre dağılımı Tablo 7'de sunulmuştur.

Tablo 7. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Dağılımı

Lisansüstü Eğitim Düzeyi	N
Yüksek Lisans	81
Doktora	20
Toplam	101

Tablo 7'de kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin türleri sunulmuştur. 2006-2023 yılları arasında yapılan 101 lisansüstü tezin 81'i yüksek lisans ve 20'si doktora düzeyindedir.

Şekil 8. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı

Şekil 8’de görüleceği üzere 2006-2023 yılları arasında yapılan yapılan tezlerin %80’i yüksek lisans iken sadece %20’lik bir çalışmanın doktora düzeyinde olduğu anlaşılmaktadır.

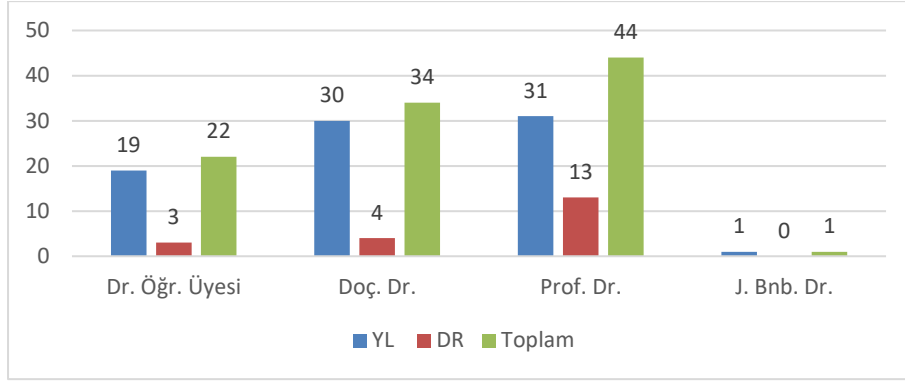
3.5. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanına Göre Dağılımı

2006-2023 yılları arasında kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin danışman unvanına göre dağılımı Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanına Göre Dağılımı

Danışman Unvanı	YL	DR	Toplam
Dr. Öğr. Üyesi	19	3	22
Doç. Dr.	30	4	34
Prof. Dr.	31	13	44
J. Bnb. Dr.	1	-	1
Toplam	81	20	101

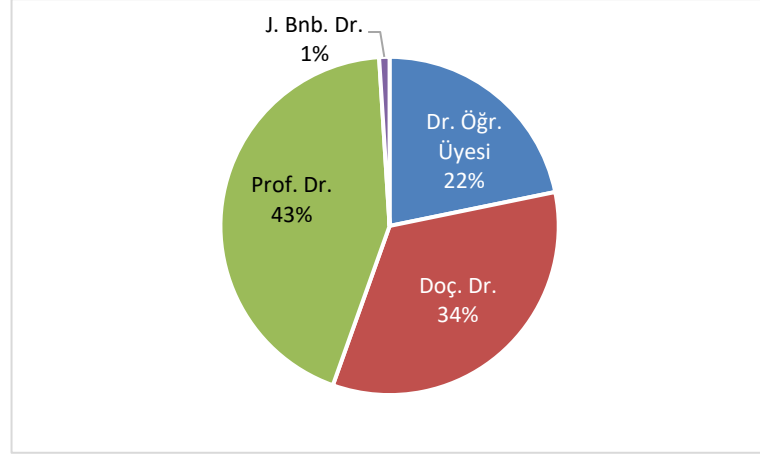
Tablo 8’deki sonuçlar incelendiğinde, yapılan lisansüstü çalışmaların 44’ünün Profesör Doktor, 34’ünün Doçent Doktor, 22’sinin Doktor Öğretim Üyesi ve 1’inin de Jandarma Binbaşı Doktor tarafından yönetildiği görülmektedir. Yüksek lisans tezleri danışman unvanlarına göre incelendiğinde 31’i Profesör Doktor, 30’u Doçent Doktor, 19’u Doktor Öğretim Üyesi ve 1’i Jandarma Binbaşı Doktor tarafından yürütülmüştür. Doktora tezleri danışman unvanlarına göre incelendiğinde ise 13’ü Profesör Doktor, 4’ü Doçent Doktor ve 3’ü Doktor Öğretim Üyesi tarafından yürütüldüğü tespit edilmiştir. Şekil 9’da Tablo 8’in verileri görselleştirilmiştir.

Şekil 9. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Danışman Unvanına Göre Dağılımı

Şekil 9 incelendiğinde alanda yapılan lisansüstü çalışmalarının danışman unvanları açısından gerek yüksek lisans gerekse doktora çalışmalarının her unvan düzeyinde dağılım gösterdiği görülmektedir. Yığılmalar olarak bakıldığında ise yüksek lisans çalışmalarının danışman unvanlarının Prof. Dr. ve Doç. Dr. unvanı olarak öne çıktığı, doktora çalışmalarında ise yığılmanın profesör unvanında olduğu anlaşılmaktadır. Doktora düzeyinde Prof. Dr. danışman unvanı ile yapılan çalışmaların 3'ü Marmara Üniversitesi, 2'si Bursa Uludağ Üniversitesi'nde yapılırken, Ankara Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Pamukkale Üniversitesi, İnönü Üniversitesi, Selçuk Üniversitesi ve Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi'nde de birer çalışma ile alana katkı sağlanmıştır. Doçent danışman unvanı ile yapılan doktora çalışmaların ise Sakarya Üniversitesi, Polis Akademisi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi ve Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi birer çalışma ile alana katkı sağladığı görülmektedir. Dr. Öğr. Üyesi danışman unvanı ile yapılan doktora çalışmaları ise Dokuz Eylül Üniversitesi (2 doktora tezi) ve Türk Hava Kurumu şeklinde sıralanmaktadır. Bu bağlamda doktora çalışmalarında 2006-2023 yılları arasında tercih edilen üniversitelerin yukarıda adı geçen 16 üniversite olduğu anlaşılmaktadır.

Şekil 10'da danışman unvanlarının toplam çalışmalardaki yüzdelik dağılımı verilmiştir.

Şekil 10. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Çalışmaların Danışman Unvanına Göre Yüzdelik Dağılımı

Şekil 10'a göre kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü çalışmaların danışman unvanına göre yüzdelik dağılımında Prof. Dr. %43, Doç. Dr. %34, Dr. Öğr. Üyesi %22 ve J. Bnb. Dr. %1 olarak sıralanmıştır.

3.6. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Enstitülerine Göre Dağılımı

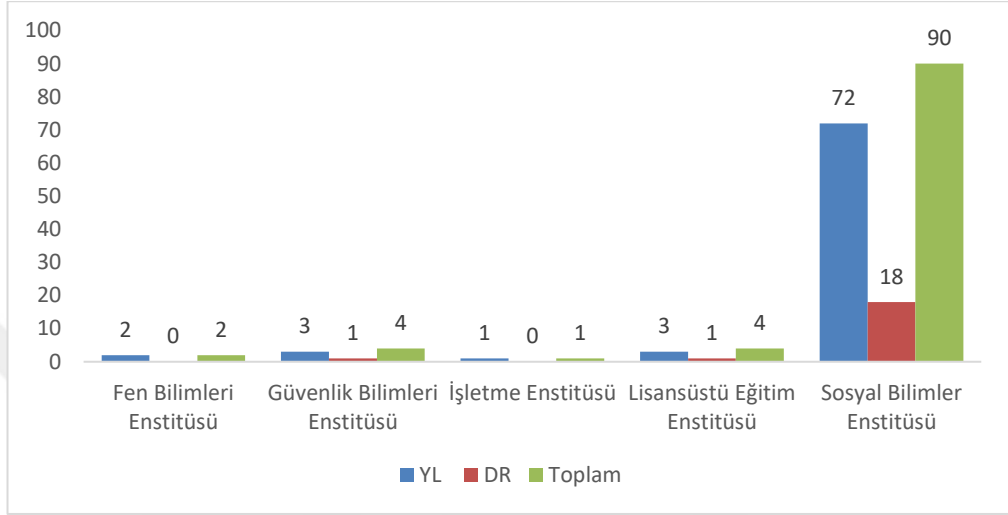
2006-2023 yılları arasında kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan 101 lisansüstü tezin yapıldığı enstitülerine göre dağılımı Tablo 9'da sunulmuştur.

Tablo 9. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Enstitülerine Göre Dağılımı

Enstitü	YL	DR	Toplam
Fen Bilimleri Enstitüsü	2	-	2
Güvenlik Bilimleri Enstitüsü	3	1	4
İşletme Enstitüsü	1	-	1
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	3	1	4
Sosyal Bilimler Enstitüsü	72	18	90
Toplam	81	20	101

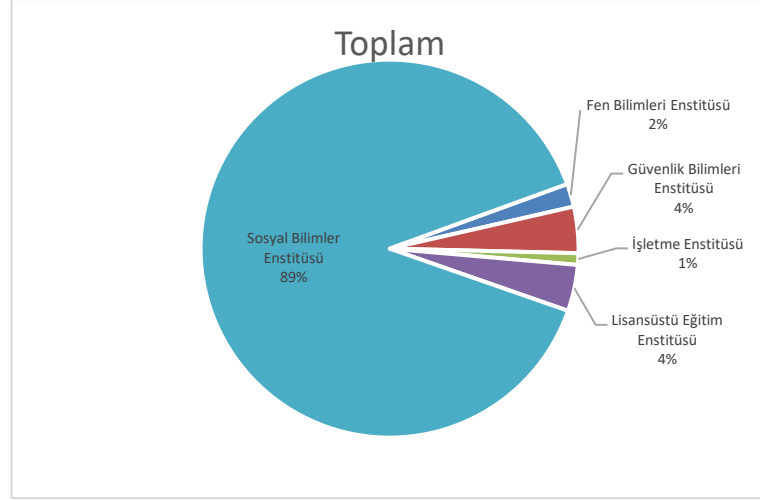
Tablo 9'a göre, kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezler arasında en yüksek çalışma sayısının 90 çalışma ile sosyal bilimler enstitülerinde gerçekleştiği görülmektedir. Bu çalışmaların 72'si yüksek

lisans düzeyinde gerçekleşirken 18'inin doktora düzeyinde yapıldığı bulgulanmıştır. Bu durumu 4 çalışma ile lisansüstü eğitim enstitüsü ve güvenlik bilimleri enstitüsü takip etmektedir. En az çalışmanın ise bir yüksek lisans tezi ile işletme enstitüsünde yapıldığı tespit edilmiştir. Tablo 9 verilerine göre Şekil 11 grafiği sunulmuştur.

Şekil 11. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Enstitülere Göre Dağılımı

Şekil 11’de sosyal bilimler enstitülerinin alan çalışmalarında öne çıktığı görülmekle birlikte 2018’den itibaren üniversite bünyelerinde mevcut enstitülerin birleştirilmesinden yahut yeni açılan üniversitelerde kurulan lisansüstü eğitim enstitülerinin geçmişinin kısa olmasına rağmen alana katkı sağladığı görülmektedir. Sosyal bilimler enstitülerinin sayı olarak farklılık göstermesi beklenen bir sonuçtur. Ancak bu grafikte yer alan güvenlik bilimleri enstitüleri ile fen bilimleri enstitülerinin varlığı alanın geniş ve disiplinlerarası yapısını da göstermektedir.

Şekil 12. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Enstitülere Göre Yüzdelik Dağılımı

Şekil 12’de ise 2006-2023 yılları arasında incelenen lisansüstü tezlerin yapıldığı enstitülerine göre dağılımı yüzdelik olarak sunulmuştur. Buna göre sosyal bilimler enstitülerinin alana katkısı %89, lisansüstü eğitim enstitülerinin ve güvenlik bilimleri enstitülerinin %4, fen bilimleri enstitülerinin %2 ve işletme enstitülerinin %1’dir.

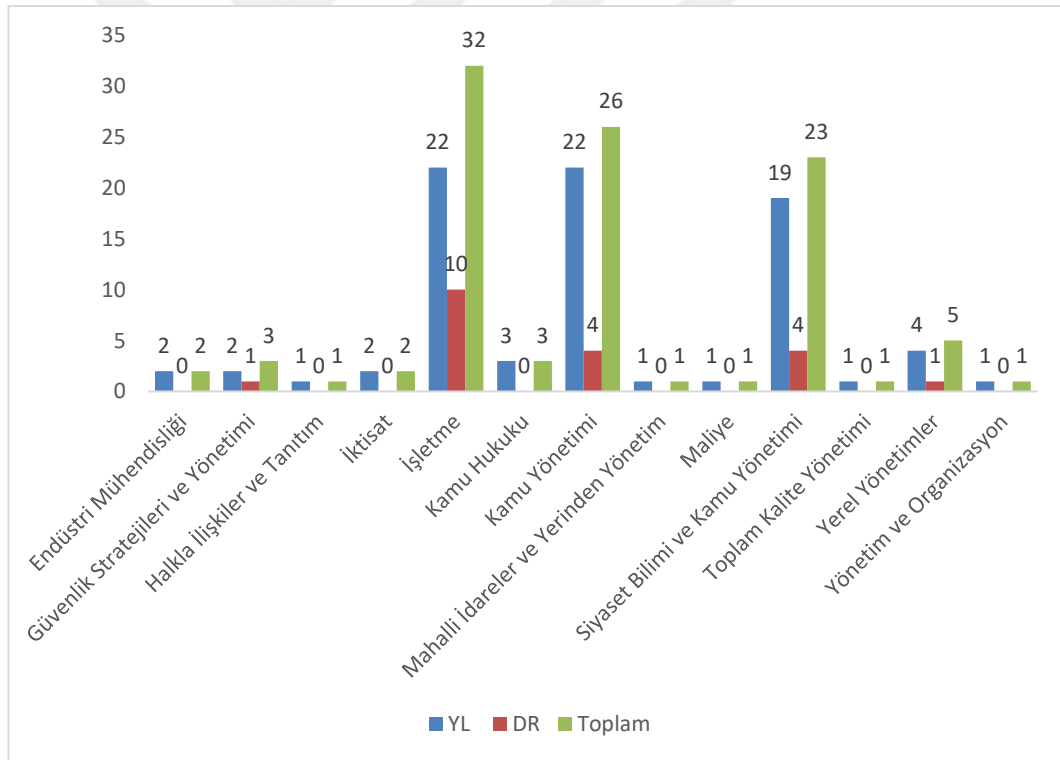
3.7. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin anabilim dallarına göre dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 10. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Anabilim Dalı	YL	DR	Toplam
Endüstri Mühendisliği	2	-	2
Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi	2	1	3
Halkla İlişkiler ve Tanıtım	1	-	1
İktisat	2	-	2
İşletme	22	10	32
Kamu Hukuku	3	-	3
Kamu Yönetimi	22	4	26
Mahalli İdareler ve Yerinden Yönetim	1	-	1
Maliye	1	-	1
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi	19	4	23
Toplam Kalite Yönetimi	1	-	1
Yerel Yönetimler	4	1	5
Yönetim ve Organizasyon	1	-	1
Toplam	81	20	101

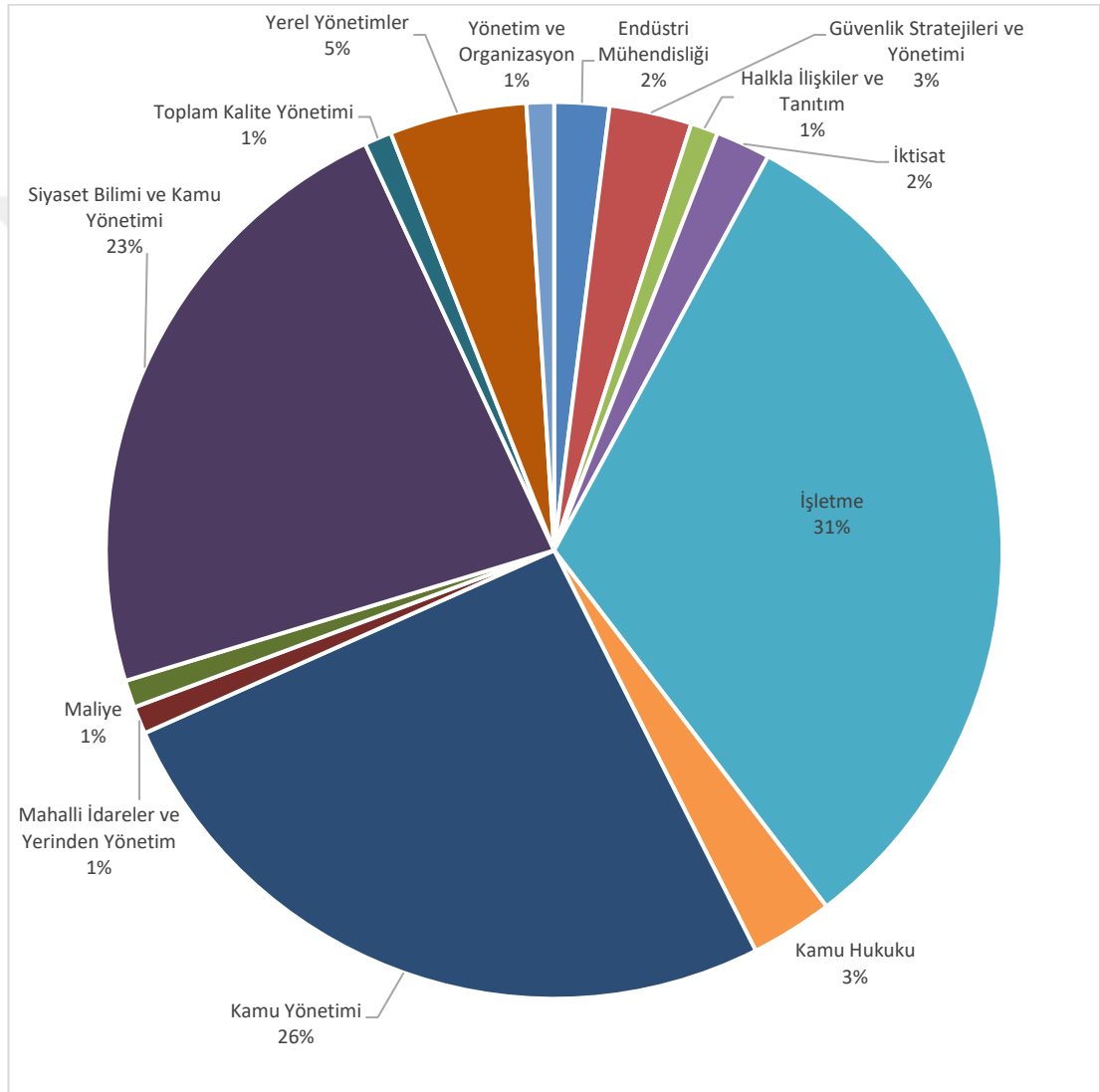
Tablo 10 incelendiğinde 2006-2023 yılları arasında kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin 13 anabilim dalında yapıldığı tespit edilmiştir. İncelenen lisansüstü çalışmaların en fazla yapıldığı anabilim dalının 32 çalışma ile işletme anabilim dalı olduğu görülmektedir. Yüksek lisans düzeyinde en yüksek çalışmaların işletme ve kamu yönetimi anabilim dallarında (22 çalışma), doktora düzeyinde ise işletme anabilim dalında (10 çalışma) yapıldığı bulgulanmıştır. En az tezin yapıldığı anabilim dalları ise yüksek lisans düzeyinde birer çalışma ile yönetim ve organizasyon, toplam kalite yönetimi, maliye, mahalli idareler ve yerinden yönetim ile halkla ilişkiler ve tanıtım anabilim dallarında olduğu tespit edilmiştir. Tablo 10.'da yer alan anabilim dalları içerisinde sekiz anabilim dalında doktora düzeyinde tez yazılmadığı dikkat çekmektedir. Tablo 10 verileri görselleştirilerek Şekil 13 grafiği oluşturulmuştur.

Şekil 13. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Dağılımı

Şekil 13 incelendiğinde gerek yüksek lisans gerekse doktora düzeyinde en yüksek çalışmaların yapıldığı anabilim dalları olarak işletme ($22 \text{ YL} + 10 \text{ DR} = 32$), kamu yönetimi ($22 \text{ YL} + 4 \text{ DR} = 26$) ve siyaset bilimi ve kamu yönetimi ($19 \text{ YL} + 4 \text{ DR} = 23$) anabilim dallarının sıralandığı görülmektedir. İşletme anabilim dalında

çalışmalar 2017 yılından itibaren toplam 19 çalışma ile ağırlık kazanmıştır. Kamu yönetimi anabilim dalında ise 2006-2012 yılları arasında yoğunluk bulunmaktadır. Siyaset bilimi ve kamu yönetimi anabilim dalında ise 2017 yılından itibaren çalışmaların yoğun olduğu anlaşılmaktadır. Bunun nedeni olarak kamu yönetimi anabilim dalının siyaset bilimi ve kamu yönetimi anabilim dalı altında birleştirilmesinden kaynaklandığı düşünülmektedir.

Şekil 14. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yapıldığı Anabilim Dallarına Göre Yüzdelik Dağılımı

Anabilim dallarının 2006-2023 yılları arasında alana yaptığı yüzdelik katkılar ise Şekil 14’te verilmiştir. Buna göre işletme %31, kamu yönetimi %26, siyaset bilimi ve kamu yönetimi %23, yerel yönetimler %5, güvenlik stratejileri ve yönetimi %3, kamu hukuku %3, endüstri mühendisliği %2, iktisat %2, halkla ilişkiler ve tanıtım %1,

mahalli idareler ve yerinden yönetim %1, maliye %1, toplam kalite yönetimi %1 ve yönetim ve organizasyon %1 şeklinde sıralanmaktadır.

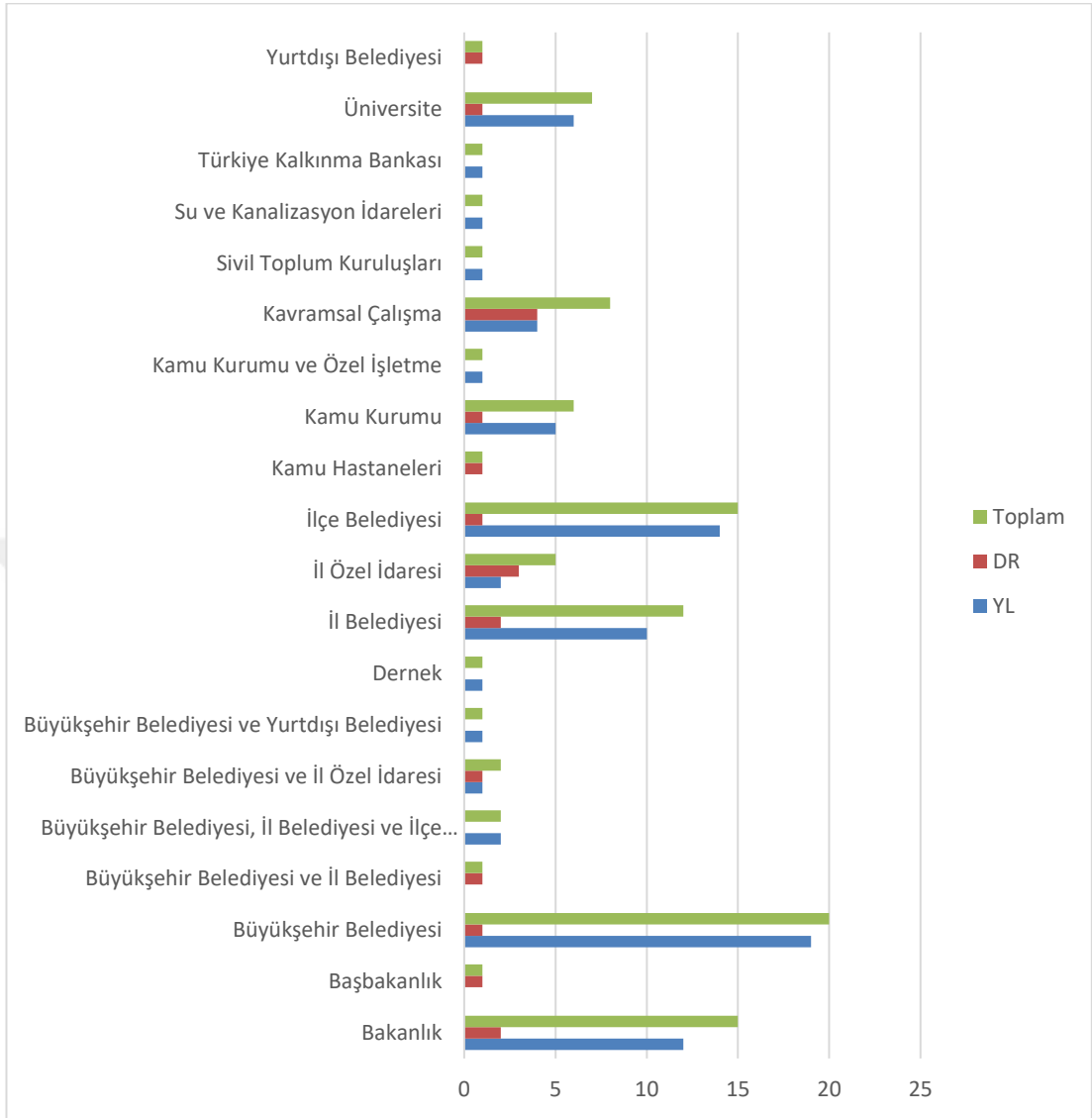
3.8. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evrenine Göre Dağılımı

2006-2023 yılları arasında kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin çalışma evrenine göre dağılımı Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evrenine Göre Dağılımı

Çalışma Evreni	YL	DR	Toplam
Bakanlık	12	2	14
Başbakanlık	-	1	1
Büyükşehir Belediyesi	19	1	20
Büyükşehir Belediyesi ve İl Belediyesi	-	1	1
Büyükşehir Belediyesi, İl Belediyesi ve İlçe Belediyesi	2	-	2
Büyükşehir Belediyesi ve İl Özel İdaresi	1	1	2
Büyükşehir Belediyesi ve Yurtdışı Belediyesi	1	-	1
Dernek	1	-	1
İl Belediyesi	10	2	12
İl Özel İdaresi	2	3	5
İlçe Belediyesi	14	1	15
Kamu Hastaneleri	-	1	1
Kamu Kurumu	5	1	6
Kamu Kurumu ve Özel İşletme	1	-	1
Kavramsal Çalışma	4	4	8
Sivil Toplum Kuruluşları	1	-	1
Su ve Kanalizasyon İdareleri	1	-	1
Türkiye Kalkınma Bankası	1	-	1
Üniversite	6	1	7
Yurtdışı Belediyesi	-	1	1
Toplam	81	20	101

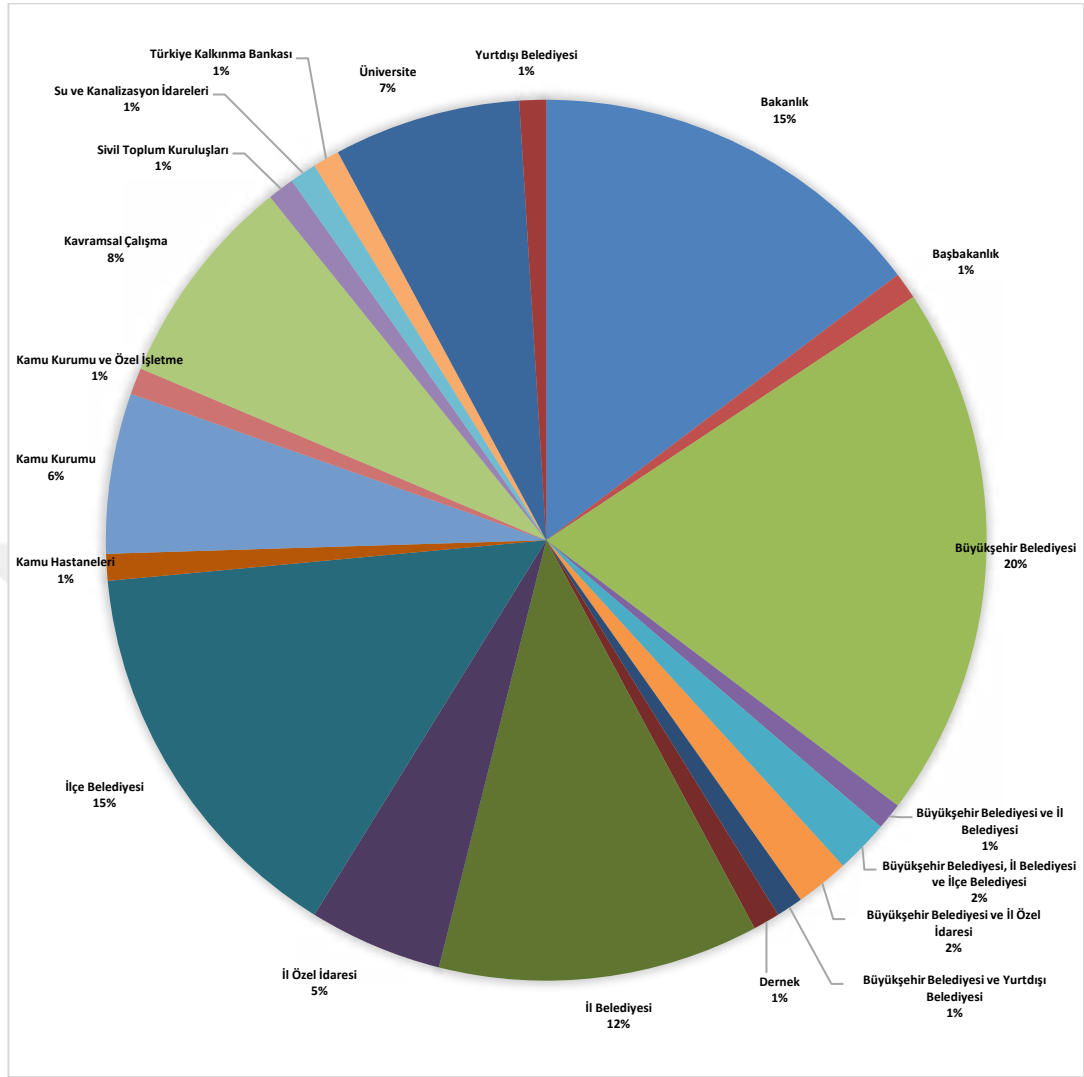
Tablo 11’de incelenen tezlerin çalışma evrenine göre dağılımı yer almaktadır. Araştırmaya konu olan tezlerin çalışma evrenine göre dağılımlarında sırasıyla en yüksek çalışmaların büyükşehir belediyesi (27), ilçe belediyesi (17), il belediyesi (15) ve bakanlık (14) üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yüksek lisans düzeyinde en yüksek çalışmanın büyükşehir belediyesi (23), doktora düzeyinde ise en yüksek çalışmaların il özel idaresi ve kavramsal çalışma (4) üzerine yapıldığı bulgulanmıştır. Tablo 11 verileri Şekil 15’te görselleştirilmiştir.

Şekil 15. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evrenine Göre Dağılımı

Şekil 15 incelendiğinde araştırmacıların çalışma evreni tercihinde sıklıkla büyükşehir belediyeleri, ilçe belediyeleri, il belediyeleri, bakanlıklar, kamu kurumları, il özel idaresi ve üniversiteler üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir. Yüksek lisans çalışmalarında araştırmacıların çalışma evreni tercihinde ilk sırayı büyükşehir belediyeleri alırken doktora çalışmalarında ise çalışma evreni tercihinde ilk sırayı kavramsal çalışmalar almaktadır.

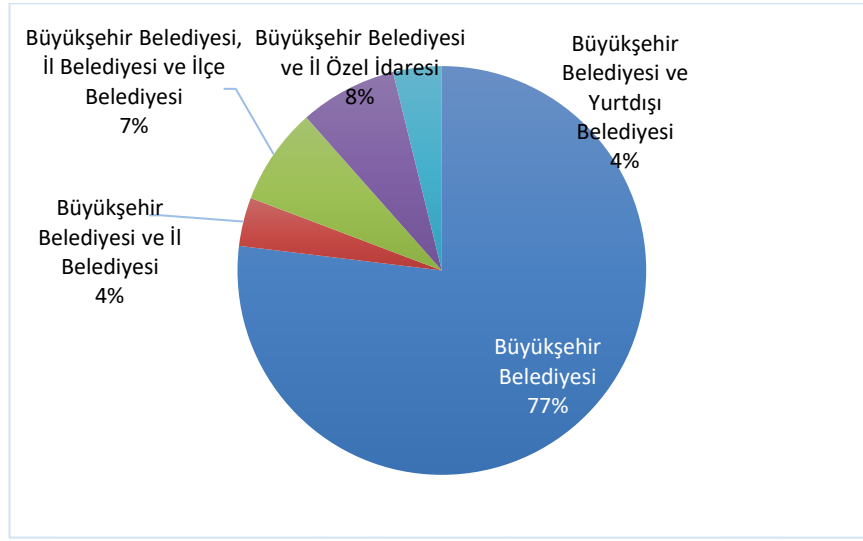
Aşağıda yer alan Şekil 16’da incelenen lisansüstü tezlerin çalışma evrenine göre yüzdelik dağılımı verilmiştir.

Şekil 16. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evrenine Göre Yüzdelik Dağılımı

Şekil 16’da ilgili tezlerin çalışma evrenine göre yüzdelik dağılımlarına bakıldığında büyükşehir belediyeleri %20, bakanlıklar %15, ilçe belediyesi %15, il belediyesi %12, kavramsal çalışmalar %8, üniversiteler %7, kamu kurumları %6 ve il özel idaresi %5 şeklinde sıralandığı görülmektedir.

İlgili çalışma evrenlerinin yüzdelik dağılımları dikkate alındığında en çok çalışmanın yapıldığı büyükşehir belediyeleri ve iş birlikleri olan çalışmalar Şekil 17’de ayrıntılı olarak verilmiştir. Ayrıca bakanlıklar, ilçe belediyesi ve il belediyesi üzerine yapılan çalışmalarda da tezlerin türlerine göre yüzdelik dağılımları sırasıyla Şekil 18 Şekil 19 ve Şekil 20’de sunulmuştur.

Şekil 17. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evreni Büyükşehir Belediyesi ve İş Birlikleri Olan Çalışmalara Göre Yüzdelik Dağılımı

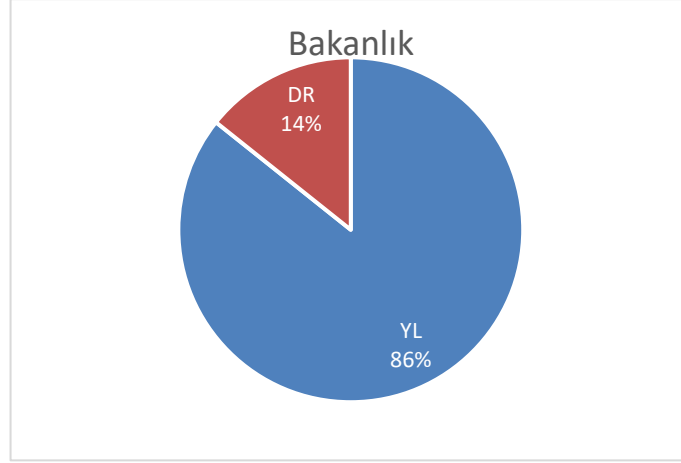
Şekil 17 incelendiğinde çalışma evreni tercihlerinde büyükşehir belediyelerinde yığılma olduğu görülmektedir. %77'lik bir dağılıma sahip olan büyükşehir belediyelerinin çalışma evreni olarak direkt kullanıldığı 20 çalışma yer almaktadır. Bu çalışmaların 19'u yüksek lisans ve 1'i doktora düzeyindedir. Bu çalışmalarda büyükşehir belediyeleri olarak İzmir Büyükşehir Belediyesi, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Bursa Büyükşehir Belediyesi, Manisa Büyükşehir Belediyesi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Malatya Büyükşehir Belediyesi, Van Büyükşehir Belediyesi, Gaziantep Büyükşehir Belediyesi, Muğla Büyükşehir Belediyesi, Kayseri Büyükşehir Belediyesi, Kocaeli Büyükşehir Belediyesi, Adana Büyükşehir Belediyesi, Antalya Büyükşehir Belediyesi, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, Erzurum Büyükşehir Belediyesi, Eskişehir Büyükşehir Belediyesi, Konya Büyükşehir Belediyesi, Mersin Büyükşehir Belediyesi, Sakarya Büyükşehir Belediyesi, Samsun Büyükşehir Belediyesi ve belediyeye bağlı kuruluşlar yer almaktadır. İlgili çalışmaların 6'sında İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 4'ünde ise Ankara Büyükşehir Belediyesi çalışma evreni olarak yer almıştır. Doktora çalışmasının evreni ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi'dir. Toplamda 20 lisansüstü tez çalışmasının 14'ü nitel yöntem kullanılarak yapılmıştır.

Büyükşehir belediyesi ve özel il idaresi çalışmaları ise 2 adet olup bu çalışmalardan biri yüksek lisans diğeri ise doktora çalışmasıdır. Yüksek lisans çalışmasının evreni büyükşehir ve özel il idaresi iken örneklemini Kayseri Büyükşehir Belediyesi ve Denizli İl Özel İdaresi'dir. 2007 yılında yapılan çalışma Pamukkale Üniversitesi'nde yapılmış ve nitel yöntem kullanılmıştır. Doktora çalışmasının örneklemini ise İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir İl Özel İdaresi'dir. 2013 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi'nde yapılan bu çalışmada nicel yöntem kullanılmıştır.

Büyükşehir belediyesi, il belediyesi ve ilçe belediyesi çalışma evreni ise 2 yüksek lisans tezi olarak yer almaktadır. Bu yüksek lisans çalışmalarından birisinde örneklem olarak büyükşehir belediyeleri (Adana, Antalya, İstanbul, İzmir, Kayseri ve Mersin) ve belde belediyeleri (Afyon Karahisar, Alanya, Amasya, Çanakkale, Darıca, Derince, Doğu Beyazıt, Gebze, İzmir Bergama, Kadirli, Karaman, Kastamonu, Kırşehir, Meram, Nevşehir, Niğde, Osmaniye, Sincan ve Şırnak) seçilmiştir. Çalışma 2007 yılında Kocaeli Üniversitesi'nde yapılmış ve çalışmada nitel yöntem kullanılmıştır. Diğer çalışmanın örneklemini ise büyükşehir belediyeleri (Gaziantep, Diyarbakır), il belediyeleri (Şanlıurfa, Siirt) ve ilçe belediyeleri (Şehit Kamil, Sur) şeklinde seçilmiştir. 2013 yılında Marmara Üniversitesi'nde yapılan çalışmada nitel yöntem kullanılmıştır.

Büyükşehir belediyesi ve il belediyesi çalışma evreninde ise büyükşehir belediyesi (Aydın, Denizli, İzmir, Manisa, Muğla) ve il belediyesi (Afyon, Kütahya, Uşak) örnekleminin seçildiği görülmüştür. Doktora çalışması olarak 2020 yılında Pamukkale Üniversitesi'nde yapılmış olan bu tezde karma yöntem kullanılmıştır.

Büyükşehir belediyesi ve yurtdışı belediyesi çalışma evreninde ise Londra ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi stratejik planları örneklem olarak seçilmiştir. 2016 yılında İnönü Üniversitesi'nde yapılan yüksek lisans tezinde karma yöntem kullanılmıştır.

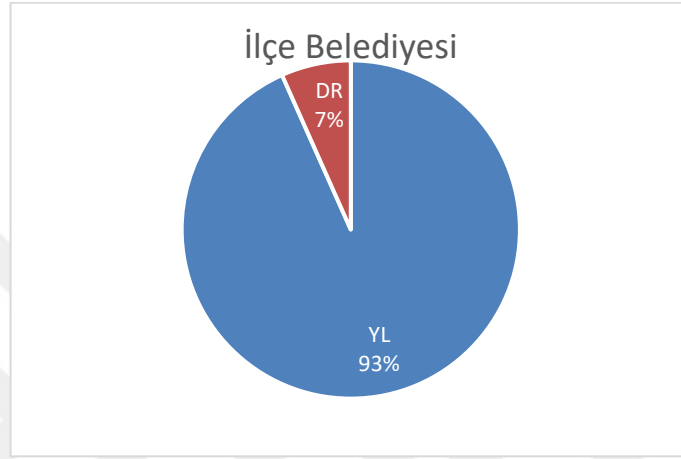

Şekil 18. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evreni Bakanlık Olan Çalışmaların Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı

Şekil 18’de çalışma evreni bakanlık olarak tercih edilen tezlerin türlerine göre yüzdelik dağılımları sunulmuştur. Toplamda 14 lisansüstü tezin yer aldığı çalışmada 12’si yüksek lisans ve 2’si doktora düzeyinde yapılmıştır. İlgili tezlerin %86’sı yüksek lisans düzeyinde, %14’i ise doktora düzeyinde gerçekleşmiştir.

Bakanlık çalışmalarına bakıldığında, İçişleri Bakanlığı (5), Milli Eğitim Bakanlığı (2), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (1), Ulaştırma ve Alt Yapı Bakanlığı (1), Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (2), Sağlık Bakanlığı (1), Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (1) ve hangi bakanlıkta olduğu belirtilmemiş 1 çalışma karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmaların iki tanesi İçişleri Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığı olarak doktora düzeyinde yapılmıştır. İçişleri Bakanlığı bünyesinde yapılan 4 yüksek lisans çalışması emniyet genel müdürlüğü örnekleme seçilerek yapılırken, doktora düzeyinde yapılan çalışmanın örnekleminde Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler Dairesi Başkanlığı, Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı, Dernekler Dairesi Başkanlığı, Eğitim Dairesi Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı, İller İdaresi Genel Müdürlüğü, Kaçakçılık İstihbarat Harekât ve Bilgi Toplama Daire Başkanlığı, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Mülkiye Teftiş Kurulu Başkanlığı, Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü, Personel Genel Müdürlüğü, Strateji Geliştirme Başkanlığı, İç Denetim Birimi Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı şeklinde seçilmiştir. Ayrıca İçişleri Bakanlığı’nın merkeze alındığı çalışmalarda 3’ü Polis Akademisi tarafından yapılmıştır. Sağlık Bakanlığı’nın doktora çalışmasındaki örnekleme ise Sağlık Bakanlığı, İl Sağlık

Müdürlükleri ve Pandemi Hastaneleri örneklemini olarak belirlenmiştir. Milli Eğitim Bakanlığı üzerine yapılan yüksek lisans çalışmalarında Ödemiş Anadolu Öğretmen Lisesi ile Bartın ilinde bulunan ortaöğretim kurumları üzerinde çalışmalar yapılmıştır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nı merkeze alan iki çalışmanın biri bakanlık evreninde gerçekleşirken diğer çalışmada ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı evreni olarak belirlenmiş ve örneklem olarak bünyesindeki tapu ve kadastro müdürlüğü seçilmiştir.

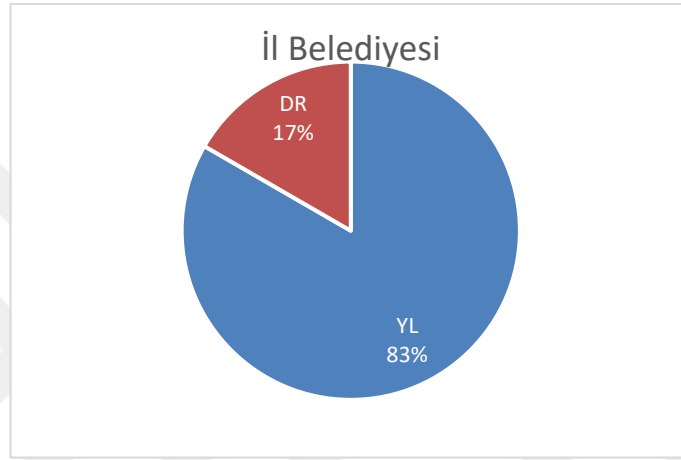
Şekil 19. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evreni İlçe Belediyesi Olan Çalışmaların Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı

Kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerde çalışma evreni olarak ilçe belediyeleri de tercih edilen evren olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmaların 14'ü yüksek lisans ve 1'i doktora çalışmasıdır. Şekil 19'da ilçe belediyesinin çalışma alanı olarak tercih edildiği çalışmaların tür bazında yüzdelik oranları verilmiştir. Buna göre %93 yüksek lisans ve %7 doktora çalışmasıdır.

Yüksek lisans çalışmalarında evren olarak seçilen ilçe belediyelerinin örneklemeleri Eminönü Belediyesi, Tepebaşı Belediyesi, Altınova İlçe Belediyesi, Beykoz Belediyesi, Başakşehir Belediyesi, Ümraniye Belediyesi, Esenler Belediyesi, İstanbul İlçe Belediyeleri (Avcılar, Bağcılar, Bahçelievler, Bakırköy, Başakşehir, Bayrampaşa, Beşiktaş, Beylikdüzü, Beyoğlu, Büyükçekmece, Çatalca, Esenler, Esenyurt, Eyüpsultan, Fatih, Gaziosmanpaşa, Güngören, Kağıthane, Küçükçekmece, Sarıyer, Silivri, Sultangazi, Şişli, Zeytinburnu), Sultangazi Belediyesi, Sultangazi

Belediyesi, Kahramankazan Belediyesi, Küçükçekmece Belediyesi şeklinde sıralanmıştır. Bir çalışma da ise evren olarak 5 ilçe belediyesi seçilmiş fakat isimleri belirtilmemiştir. Çalışmaların genellikle İstanbul ilçe belediyeleri olduğu anlaşılmaktadır.

Doktora çalışmasında evren olarak seçilen belediyenin örneklemini ise İstanbul'un 9 ilçe belediyesi şeklinde ifade edilmiştir. 2023 yılında Marmara Üniversitesi'nde yapılan bu çalışmada nitel yöntem kullanılmıştır.

Şekil 20. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Çalışma Evreni İl Belediyesi Olan Çalışmaların Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı

Çalışma evreni olarak il belediyelerinin seçildiği toplam 12 çalışmanın 10'u yüksek lisans, 2'si doktora düzeyindedir. Şekil 20'de çalışma evreni olarak il belediyelerinin seçildiği tezlerin türlerine göre yüzdelik dilimi verilmiştir. Buna göre yüksek lisans çalışmaları %83 ve doktora çalışmaları %17 olarak dağılım gösterdiği görülmektedir.

Yüksek lisans çalışmalarında çalışma evreni olarak seçilen il belediyelerinin örneklemi Çanakkale Belediyesi (3), Edirne, Kırklareli, Çanakkale, Bilecik ve Yalova İl Belediyeleri (1), Çorlu Belediyesi (1), Kastamonu, Çankırı ve Sinop İl Belediyeleri (1), Yozgat Belediyesi (1), Kastamonu Belediyesi (1), Zonguldak Belediyesi (1) ve ismi belirtilmemiş il belediyesi (1) şeklinde sıralanmaktadır. Bu çalışmaların 7'sinde nitel yöntem, 2'sinde nicel yöntem ve 1'inde karma yöntem kullanılmıştır.

Doktora çalışmalarında evren olarak seçilen il belediyelerinin örnekleme ise her iki çalışmada da Zonguldak Belediyesi olarak seçilmiştir. Her iki çalışmada da nicel yöntem kullanılmıştır.

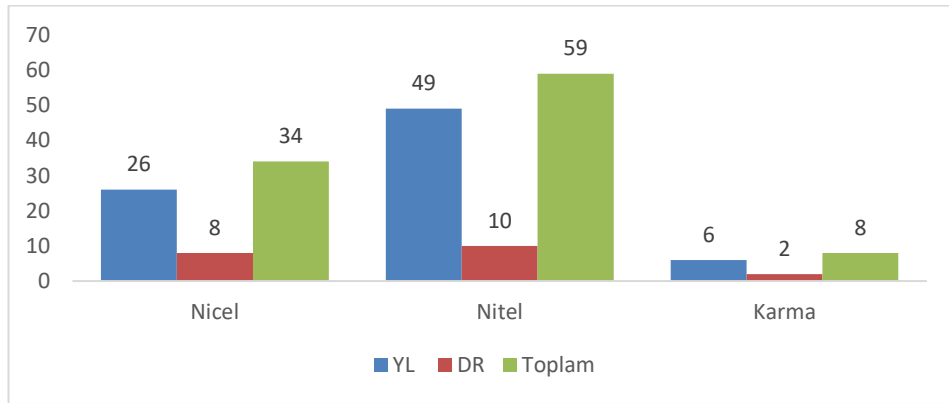
3.9. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yöntemine Göre Dağılımı

Kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin yöntemine göre dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Tablo 12. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yöntemine Göre Dağılımı

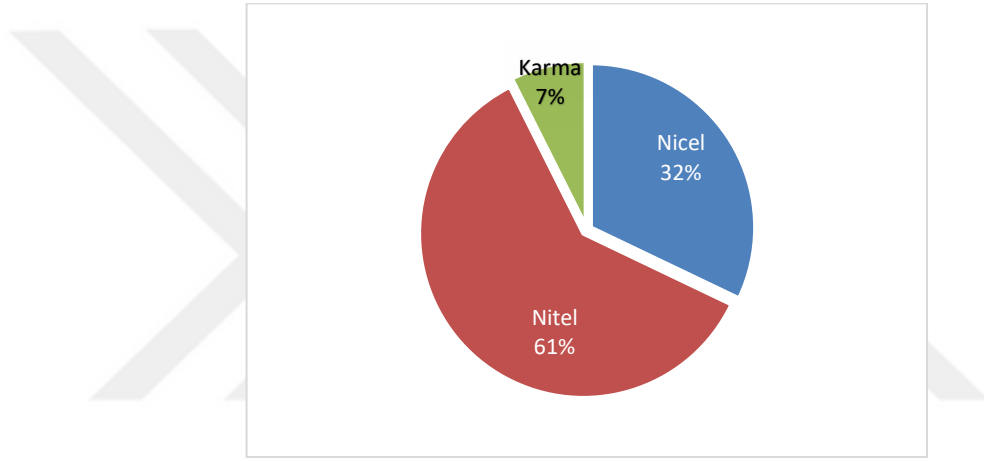
Yöntem	YL	DR	Toplam
Nicel	26	8	34
Nitel	49	10	59
Karma	6	2	8
Toplam	81	20	101

Tablo 12’de kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerde nitel araştırma yönteminin (59) daha fazla kullanıldığı görülmektedir. Daha sonra nicel araştırma yöntemi (34) ve karma araştırma yöntemi (8) şeklinde sıralanmaktadır. Lisansüstü tezlerin türlerine göre dağılımına bakıldığında da verilerin benzer şekilde dağılım gösterdiği dikkat çekmektedir. Yüksek lisans ve doktora düzeyinde en fazla nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. En az ise karma yöntemin kullanıldığı yüksek lisans ve doktora tezinin yer aldığı görülmektedir.

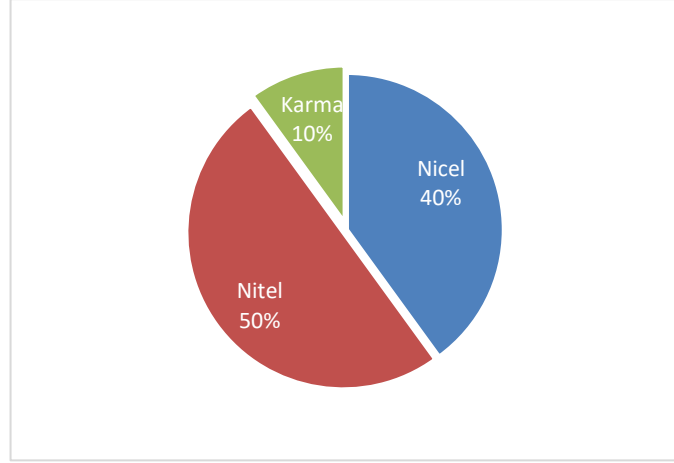
Şekil 21. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Yöntemine Göre Dağılımı

Şekil 21 grafiği, Tablo 12’deki verilere dayanılarak görselleştirilmiştir. Gerek yüksek lisans gerekse doktora çalışmalarında nitel yöntemin %59 ile ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Yıllar bazında bu alanda yapılan çalışmaların 2017 yılından itibaren daha yoğun şekilde verildiği tespit edilmiştir. Araştırmalarda tercih edilen nicel yöntem ise %34 dağılım göstermektedir. Yıllar bazında bu alanda yapılan çalışmaların da 2017 yılından itibaren daha yoğun şekilde verildiği tespit edilmiştir. Alanda yapılan karma çalışmalar ise %8’lik bir dağılım göstermektedir. Bu çalışmalar yıllar bazında 2007 (1), 2009 (1), 2012 (2), 2015 (1), 2016 (1), 2020 (1) ve 2023 (1) şeklinde dağılım göstermektedir.

Şekil 22. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Yüksek Lisans Tezlerinin Yöntemine Göre Yüzdelik Dağılımı

Şekil 22’de kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan yüksek lisans tezlerinin yöneme göre yüzdelik dağılımında nitel yöntem %61, nicel yöntem %32 ve karma yöntem %7 olarak belirlenmiştir.

Şekil 23. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Doktora Tezlerinin Yöntemine Göre Yüzdelik Dağılımı

Şekil 23'te kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan doktora tezlerinin yöntemine göre yüzdelik dağılımında nitel yöntem %50, nicel yöntem %40 ve karma yöntem %10 olarak belirlenmiştir.

Şekil 22 ve Şekil 23'teki dağılımlar nitel yöntemin alan çalışmalarında daha çok tercih edildiğini sıralamada değişiklik olmadığını göstermektedir.

3.10. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin kullandıkları veri toplama araçlarına göre dağılımı Tablo 13.'de sunulmuştur.

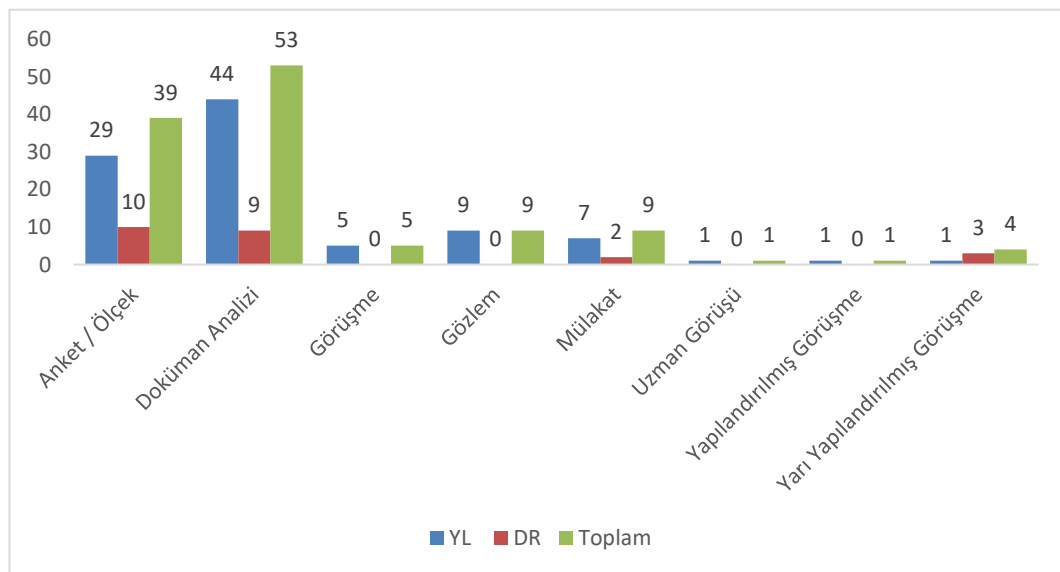
Tablo 13. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Veri Toplama Aracı	YL	DR	Toplam
Anket / Ölçek	29	10	39
Doküman Analizi	44	9	53
Görüşme	5	-	5
Gözlem	9	-	9
Mülakat	7	2	9
Uzman Görüşü	1	-	1
Yapılandırılmış Görüşme	1	-	1
Yarı Yapılandırılmış Görüşme	1	3	4
Toplam	97	24	121

Tablo 13'de kamu yönetimi bilim alanında stratejik planlama üzerine yapılan lisansüstü tezlerin 2006-2023 yılları arasında kullandıkları veri toplama araçlarına yer

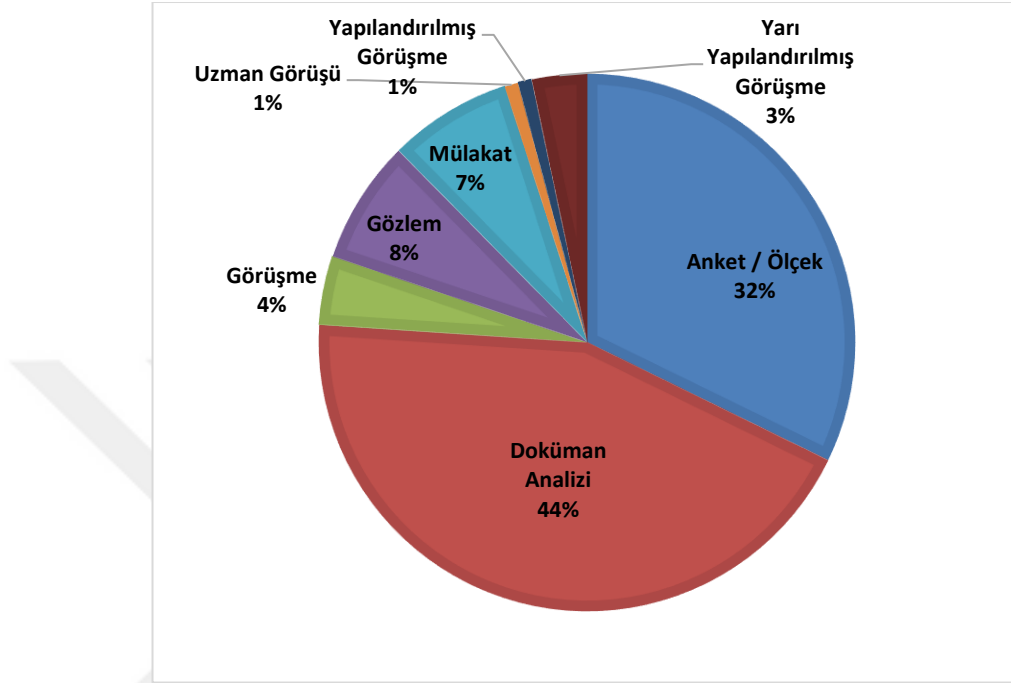
verilmiştir. İncelenen tezlerde tespit edilen veri toplama araçları anket /ölçek, doküman analizi, görüşme, gözlem, mülakat, uzman görüşü, yapılandırılmış görüşme ve yarı yapılandırılmış görüşme şeklinde sıralanmaktadır. Tablo 13.'de yer alan veriler incelendiğinde, toplam 121 çalışmada veri toplama aracı kullanıldığı, 97'sinin yüksek lisans, 24'ünün ise doktora düzeyinde kullanıldığı görülmektedir. Veri toplama aracı sayısının (121) mevcutta incelenen lisansüstü tez sayısından (101) fazla olması, bazı çalışmalarda birden fazla veri toplama aracı kullanılmasından kaynaklanmaktadır. En çok kullanılan veri toplama aracı doküman analizi (53) olarak gözlemlenirken, en az tercih edilen veri toplama aracı yapılandırılmış görüşme (1) ile yarı yapılandırılmış görüşme (1) olarak tespit edilmiştir. İncelenen lisansüstü tezlerde en çok kullanılan veri toplama aracı doktora düzeyinde anket/ölçek (10), yüksek lisans düzeyinde ise doküman analizi (44) olarak karışımıza çıkmaktadır. Yukarıda yer alan veri toplama araçları (anket/ölçek, doküman analizi, görüşme, gözlem, mülakat, uzman görüşü, yapılandırılmış görüşme ve yarı yapılandırılmış görüşme) en az bir lisansüstü tezde kullanılırken, doktora düzeyinde görüşme, gözlem, uzman görüşü ve yapılandırılmış görüşmenin hiç kullanılmadığı gözlemlenmektedir. Bunun yanında doktora düzeyinde yapılandırılmış yerine daha esnek ve veri toplamada sondaj sorularla derinlemesine detaylı veri sağlamada daha avantajlı olan yarı yapılandırılmış görüşmenin tercih edildiği dikkat çekmektedir.

Şekil 24, 25, 26 ve 27 grafikleri, Tablo 13 verileri kullanılarak oluşturulmuştur.

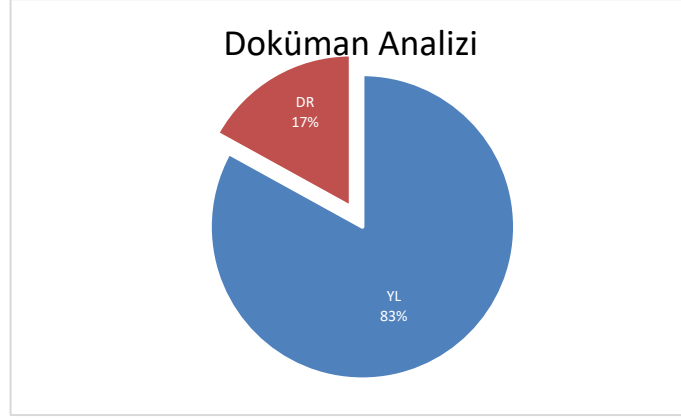
Şekil 24. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarına Göre Dağılımı

Şekil 24, alan bazında gerek yüksek lisans gerekse doktora çalışmalarında tercih edilen veri toplama araçlarının sırasıyla doküman analizi, anket/ölçek ve mülakat olduğunu göstermektedir.

Şekil 25. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarına Göre Yüzdelik Dağılımı

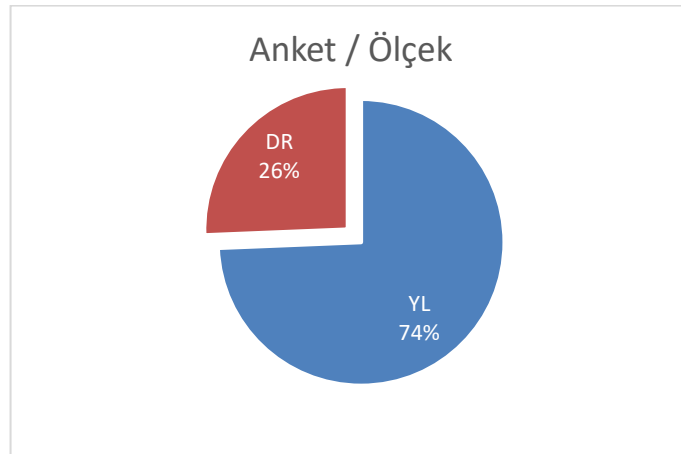
Şekil 25'te ilgili tezlerde kullanılan veri toplama araçlarının yüzdelik dağılımları verilmiştir. Buna göre doküman analizi % 44, anket/ölçek %32, gözlem %8 (yalnızca yüksek lisans), mülakat %7, görüşme %4 (yalnızca yüksek lisans), yarı yapılandırılmış görüşme %3, yapılandırılmış görüşme %1 (yalnızca yüksek lisans) ve uzman görüşü %1 (yalnızca yüksek lisans) şeklinde sıralanmaktadır.

Şekil 26. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarından Doküman Analizinin Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı

Şekil 26’da ilgili lisansüstü tezlerde en çok kullanılan veri toplama araçlarından doküman analizinin türlere göre yüzdelik dağılımı verilmiştir. Genel dağılımda (%44) gerek yüksek lisans gerekse doktora çalışmalarında araştırmacılar tarafından en çok tercih edilen bu veri toplama aracının kendi içerisindeki dağılımında yüksek lisans çalışmaları %83 gibi bir ağırlık göstermektedir. Doktora çalışmalarında ise bu durum %17 olarak gerçekleşmiştir.

Yapılan incelemede doküman analizinin tek ya da birlikte kullanıldığı çalışmaların 49’u nitel yöntem, 4’ü ise karma yöntem tercih edilerek kullanıldığı tespit edilmiştir. Çalışmada aralık olarak belirtilen 2006-2023 yılları arasında bu veri toplama aracının yoğun şekilde kullanıldığı görülmektedir.

Şekil 27. Kamu Yönetimi Bilim Alanında Stratejik Planlama Üzerine Yapılan Lisansüstü Tezlerin Kullandıkları Veri Toplama Araçlarından Anket/Ölçek Türlerine Göre Yüzdelik Dağılımı

Şekil 27’de ise ilgili lisansüstü tezlerde doküman analizinden sonra en çok tercih edilen veri toplama araçlarından anket/ölçek’in türlere göre yüzdelik dağılımı verilmiştir. Genel dağılımda (%32) gerek yüksek lisans gerekse doktora çalışmalarında araştırmacılar tarafından tercih edilen bu veri toplama aracının kendi içerisindeki dağılımında yüksek lisans çalışmaları %74 gibi bir ağırlık göstermektedir. Doktora çalışmalarında ise bu durum %26’dır.

Yapılan incelemede anket/ölçek’in tek ya da birlikte kullanıldığı çalışmaların 25’i nicel yöntem ve 6’sı karma yöntemde kullanılmıştır. Çalışmada aralık olarak belirtilen 2006-2023 yılları arasında bu veri toplama aracının da yoğun şekilde kullanıldığı görülmektedir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışma 2006-2023 yılları arasında kamu yönetimi stratejik planlama alanında yapılan lisansüstü çalışmaların betimsel analizini içermektedir. Bu kapsamda yıl, üniversite, anabilim dalı, enstitü, tezin türü, araştırmacının cinsiyeti, danışmanın unvanı, çalışmanın evreni, yöntemi, tezde kullanılan veri toplama araçları ele alınmıştır.

Çalışma sonucunda 2006-2023 yılları arasında kamu yönetimi stratejik planlama alanında yapılan lisansüstü 101 çalışmanın olduğu, en çok çalışmanın 2019 yılında yapıldığı ve 2021 yılında ise hiçbir çalışma yapılmadığı görülmektedir. Sadece 2013, 2022 ve 2023 yıllarındaki doktora tezlerinin sayısının yüksek lisans tezlerinin sayısıyla eşit ya da çok olduğu görülmektedir (Bkz. Tablo 4). Kamu yönetimi stratejik planlama alanında yapılan lisansüstü çalışmalarda araştırmacıların cinsiyetlerine göre dağılıma bakıldığında gerek yüksek lisans gerekse doktora çalışmalarında erkek araştırmacıların bu tür çalışmaları daha çok tercih ettiği görülmektedir (Bkz. Tablo 5).

Kamu yönetimi stratejik planlama alanında yapılan lisansüstü çalışmaların üniversitelere göre dağılımına bakıldığında 2006-2023 tarihleri arasında 41 üniversitede lisansüstü çalışmaların yapıldığı görülmektedir. Bu üniversitelerden bir kısmı köklü üniversiteler iken (Ankara Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Hacettepe Üniversitesi, İstanbul Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Yıldız Teknik Üniversitesi gibi), 2000 sonrası kurulan üniversitelerden Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Karabük Üniversitesi, Kastamonu Üniversitesi, İstanbul Arel Üniversitesi, Altınbaş Üniversitesi, İstanbul Aydın Üniversitesi, İstanbul Gelişim Üniversitesi gibi üniversitelerde de bu alanda çalışmaların olduğu görülmektedir. İlgili tezlerin devlet üniversitelerindeki dağılımına bakıldığında (Bkz. Tablo 6), 64 yüksek lisans ve 19 doktora çalışmasının alana katkı sağladığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda öne çıkan devlet üniversiteleri Marmara Üniversitesi (N=9 YL, N=3 DR), Gazi Üniversitesi (N=5 YL, N=1 DR), Kocaeli Üniversitesi (N=4 YL), Süleyman Demirel Üniversitesi (N=4 YL), İnönü Üniversitesi (N=3 YL, N=1 DR) şeklinde sıralanmaktadır. Aynı tabloya bakıldığında Altınbaş Üniversitesi (N=1 YL), Atılım Üniversitesi (N=2 YL), İstanbul Arel Üniversitesi (N= 1 YL), İstanbul Aydın Üniversitesi (N=5 YL), İstanbul Beykent Üniversitesi (N=2 YL), İstanbul Gelişim Üniversitesi (N=3 YL) gibi vakıf üniversitelerinin de bu alanda lisansüstü çalışmalar yaptıkları ve toplamda 14 yüksek lisans çalışması ile alana katkı sağladıkları fakat bu

üniversitelerin doktora düzeyinde henüz çalışma vermedikleri gözlemlenmiştir. Aynı tabloda ayrıca İçişleri Bakanlığına bağlı Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi (N=1 YL) ve Polis Akademisi'nin (N=2 YL, N=1 DR) alana katkıda bulundukları görülmektedir.

Yapılan lisansüstü çalışmalara, danışmanların unvanları perspektifinden bakıldığında gerek yüksek lisans gerekse doktora düzeyinde yapılan çalışmalarda profesörlerin (N=31 YL, N=13 DR) öne çıktığı görülmektedir (Bkz. Tablo 8). Ayrıca Jandarma Binbaşı Doktor unvanı ile bir danışmanlık (YL) görülmektedir ki bu durum Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi'nden kaynaklanmaktadır.

Çalışmaların enstitü türlerine göre dağılımına bakıldığında ise sosyal bilimler enstitülerinin (N=72 YL, N=18 DR) öne çıktığı görülmektedir (Bkz. Tablo 9). Bu durum kamu yönetimi lisansüstü bölümlerinin ülke genelinde sosyal bilimler enstitülerinde yığılması ile ilgilidir. Bununla birlikte Tablo 6'da yer alan fen bilimleri enstitüsü dikkat çekici görülmektedir. Tablo 7 incelendiğinde fen bilimleri enstitüsü endüstri mühendisliği anabilim dalında 2 yüksek lisans tezinin yapıldığı anlaşılmaktadır. Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi ve Polis Akademisi nedeniyle güvenlik akademisi de tabloda yer almıştır (N=3 YL, N=1 DR). Bu tabloda dikkat çeken başka bir enstitü ise lisansüstü eğitim enstitüsüdür (N=3 YL, N=1 DR). 2018 yılı itibarıyla kurulmaya başlayan lisansüstü eğitim enstitüleri de tabloda yerini almış görünmektedir. Zaman içerisinde tüm enstitülerin lisansüstü eğitim enstitüsü çatısı altında toplanacağını düşündüğümüzde bu tablonun ilerleyen yıllarda lisansüstü eğitim enstitüleri lehine çoğalacağı aşîkârdır.

Kamu yönetimi stratejik planlama alanında yapılan lisansüstü çalışmaların anabilim dalları dağılımında 13 farklı anabilim dalı sıralanmaktadır (Bkz. Tablo 10). Bu anabilim dalları endüstri mühendisliği, güvenlik stratejileri ve yönetimi, halkla ilişkiler ve tanıtım, iktisat, işletme, kamu hukuku, kamu yönetimi, mahalli idareler ve yerinden yönetim, maliye, siyaset bilimi ve kamu yönetimi, toplam kalite yönetimi, yerel yönetimler ve yönetim ve organizasyondur. Anabilim dallarından işletme anabilim dalı 32 (N=22 YL, N=10 DR), kamu yönetimi anabilim dalı 26 (N=22 YL, N=4 DR) ve siyaset bilimi ve kamu yönetimi anabilim dalı 23 (N=19 YL, N=4 DR) şeklinde öne çıkmaktadır. Ayrıca son dönemlerde dikkat çeken yerel yönetimler anabilim dalında da (N=4 YL, N=1 DR) alana özgü çalışmalar yer almaktadır.

Kamu yönetimi stratejik planlama alanında yapılan lisansüstü çalışmaların evrenleri bakanlık, başbakanlık, büyükşehir belediyesi, büyükşehir belediyesi ve il belediyesi, büyükşehir belediyesi, il belediyesi ve ilçe belediyesi, büyükşehir belediyesi ve il özel idaresi, büyükşehir belediyesi ve yurtdışı belediyesi, dernek, il belediyesi, il özel idaresi, ilçe belediyesi, kamu hastaneleri, kamu kurumu, kamu kurumu ve özel işletme, kavram çalışmaları, STK, su ve kanalizasyon idareleri, Türkiye Kalkınma Ajansı, üniversitesi ve yurtdışı belediyesi şeklinde toplam 20 alanda dağılım göstermekle beraber yoğunluğun belediyeler üzerine olduğu anlaşılmaktadır (Bkz. Tablo 11).

Kamu yönetimi stratejik planlama alanında yapılan lisansüstü çalışmaların yönetsel boyutuna bakıldığında (Bkz. Tablo 12) nitel çalışmaların öne çıktığı görülmektedir (N=49 YL, N=10 DR). Bu çalışmaların veri toplama araçlarına bakıldığında ise (Bkz. Tablo 13) anket/ölçek, doküman, görüşme, gözlem, mülakat, uzman görüşü, yapılandırılmış görüşme ve yarı yapılandırılmış görüşme şeklinde sıralandığı görülmektedir. Öne çıkan veri toplama aracı olarak doküman analizinin (N=44 YL, N=9 DR) kullanıldığı görülmektedir. Veri kaynağı olarak dokümanların çoğunluk olarak kullanılmasının sebebi, kamu yönetimi bilimi alanının doğasına uygun olduğundan kaynaklandığı düşünülmektedir.

2006-2023 yılları arasında kamu yönetimi stratejik planlama alanında yapılan lisansüstü çalışmalarının temel yapısının incelendiği bu çalışmalarının alanın gelişime yönelik olarak nicelik olarak arttığı görülmektedir. Çalışmaların şimdilik 41 üniversitede yürütülmüş olması gelecek dönemlerde de başka üniversitelerde de yaygınlaşacağını göstermektedir. Çalışmaların hem devlet üniversiteleri hem de vakıf üniversiteleri boyutunda yapılmakla birlikte akademiler tarafından da yürütülmekte olması bu alanın çok yönlü olduğunun göstergesidir. Bu durumda alan değişen dünya düzeni ekseninde gelecek vaat etmektedir. Çalışmaların %80'inin yüksek lisans olması alanla ilgili doktora çalışmaları yönünden de alanın gelişmesi gerektiğini göstermektedir. Çalışmaların farklı enstitüler tarafından yapılıyor olması bu çalışma kapsamında ayrıcalık olarak görünse de 2018 sonrası enstitülerin lisansüstü eğitim enstitülerine çevrilmesi nedeniyle bu farklılığın zaman içinde azalacağı öngörülmektedir. Çalışmaların danışman boyutunda profesör ve doçent unvanlı öğretim üyelerinin öne çıkması bir bakıma alanda yetişmiş en üst düzeyin gerek

yüksek lisans gerekse doktora aşamasında çalışmalara devam ettiği şeklinde düşünülebilir.

Çalışmaların yöntem, evren ve veri toplama aracı bağlamında bulgular incelendiğinde nitel çalışmaların öne çıktığı bunun temel nedeninin ise kamu yönetiminin alanı özgü değişen niteliklerinin nitel yöntemlerle daha derinlemesine tespit edilmesi olduğu düşünülmektedir. Bu durumda alanın tercih edilen yönteminin nitel çalışmalar olduğu söylenebilir. Evren seçimi bağlamında ise belediyelerin ön plana çıktığı görülmektedir.

Bütün bulgular ele alındığında kamu yönetimi alanında yapılan stratejik planlama sayısının yeterli olduğu düşünülmekle beraber sayının arttırılabileceği de düşünülmüştür. Yapılan incelemeler sonucunda doktora düzeyinde de stratejik planlama çalışmalarına ağırlık verilmesi gerektiği düşünülmektedir.

Bu çalışmanın gelecekte stratejik planlama üzerine yapılacak çalışmalar için araştırmacılara yol haritası olacağı düşünülmüştür. Buna göre, gelecekte stratejik planlama alanında araştırma yapacak araştırmacılar için şu öneriler verilebilir;

- Alanda uygulamalı çalışmalar üzerine araştırma tasarlanabilir.
- Bu çalışmada, yurtdışındaki çalışmalar ele alınmamıştır. Bu nedenle buna benzer çalışmalar yapmak isteyen araştırmacıların, yurtdışındaki yapılan çalışmaları da ele alması, alanla ilgili daha derinlemesine bilgi edinilmesini sağlayabilir.
- Doktora düzeyindeki araştırmacıların kamu yönetimi alanında stratejik planlama üzerine yoğunlaşmalarının sebepleri incelenebilir.

KAYNAKÇA

- Akbaş, N. & Taner, B. (2022). Yönetim alan yazınında çağının ötesindeki bir isim: Mary Parker Follett. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 5(1), 88-108.
- Akçakaya, M. (2016). Weber'in bürokrasi kuramının bugünü ve geleceği. *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(8), 275-295.
- Akgemci, T. & Güleş, H. K. (2010). *İşletmelerde stratejik yönetim* (2. baskı). Gazi Kitabevi.
- Akkoyun, B. (Ed.). (2022). *Stratejik işletme yönetiminde teknolojinin endüstriyel süreci*. Eğitim Yayınevi.
- Akkutay, Ü. (1984). *Enderun Mektebi*. Gazi Üniversitesi Yayınları.
- Akman, Ç. & Özaslan, A. (2018). Türkiye’de stratejik planlama: Büyükşehir belediyelerinin stratejik planları ne söylüyor? *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 6(14), 55-90.
- Akpınar, R. (2013). *Yerel yönetimlerde stratejik planlama uygulamasının çözümlenmesi: İzmir Büyükşehir Belediyesi ve İzmir İl Özel İdaresi örnekleri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Sosyal Bilimler Enstitüsü, Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Akpolat, Y. (2010). Mekteb-i Mülkiye ve Mülkiyeliler: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi üzerine bir çalışma (1931-1960). *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(45), 107-121.
- Aksu, M. B. (2002). *Eğitimde stratejik planlama ve toplam kalite yönetimi*. Anı Yayıncılık.
- Aktan, C. C. & Yay, S. (2021). *Meritokrasi ve epistokrasi*. SOBİAD Hukuk ve İktisat Araştırmaları Yayınları.
- Akyıldız, A. (2019). Mekteb-i Mülkiye. *TDV İslam Ansiklopedisi*, 2, 238-240.
- Al-Garni, S. A. (1997). *The role of strategic planning in improving public organizations' performance* (Yayımlanmamış doktora tezi). University of Colorado, Denver.
- Alpkan, L. (2000). Strateji belirleme sürecinin kapsamlılığı. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 1(2), 1-19.

- Altunok, H. & Gedikkaya, F. G. (2016). Kamu politikası öğrenim ve öğretim araçları olarak sözlük ve ansiklopediler üzerine içerik analizi. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 7(2), 53-68.
- Armağan, V. (2022). Türk kamu yönetiminde büropatolojiler: Hazine ve Maliye Bakanlığı örneği (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara.
- Arslan, M. (2001). *Yönetim ve organizasyon*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Aşgın, S. (2008). *Stratejik yönetim*. T.C. İçişleri Bakanlığı Strateji.
- Atalay, M. (2008). Kamu yönetimi disiplininde Dwight Waldo düşüncesi (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Aydın, M. (2005). *Eğitim yönetimi*. Hatiboğlu Yayınları.
- Aydın, A. H. (2012). *Kamu yönetimine giriş*. Seçkin Yayıncılık.
- Aydın, A. H. (2018). *Türk kamu yönetimi*. Seçkin Yayıncılık.
- Ayhan, U. & İrdem, İ. (2018a). Değişen yönetim paradigması. İçinde M. Akif Özer & U. Ayhan (Ed.), *Kamu yönetimi tartışmaları* içinde (s. 3-19). Gazi Kitabevi.
- Ayhan, U. & İrdem, İ. (2018b). Siyaset ve yönetim dikotomisi. İçinde M. Akif Özer & U. Ayhan (Ed.), *Kamu yönetimi tartışmaları* içinde (2. Bölüm, s. 31-55). Gazi Kitabevi.
- Ayman Güler, B. (2015). Yönetim bilimi ya da kamu yönetimi: Yöntembilimsel özellikler üzerine. *Türkiye’de kamu yönetimi ve kamu politikaları* içinde (2. baskı, s. 9-44). Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları.
- Backhouse, R. E. & Fontaine, P. (2010). Conclusions: The identity of economics- Image and reality. *History of Political Economy*, 42(Suppl_1), 343-351.
- Bahar, H. İ. (2009). *Sosyoloji* (B. 31). Uşak Yayınları.
- Balcı, A. (2006). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Pegem Akademi.
- Barca, M. (2009). Stratejik yönetim düşüncesinin gelişimi. *ASO Medya*, 4/5/6, 34-52.
- Barutçugil, İ. (2013). *Stratejik yönetim* (1. baskı). Kariyer Yayıncılık.

- Belli, A. (2016). Türkiye’de kent konseylerinin işlevselliği önündeki sorunlar ve çözüm önerileri: Büyükşehir belediyeleri örneği (Yayımlanmamış doktora tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Berry, F. S. & Wechsler, B. (1995). State agencies’ experience with strategic planning: Findings from a national survey. *Public Administration Review*, 55(2), 159-168.
- Bomin, T. (2010). *Tartışılan modernlik: Descartes ve Spinoza* (C. 4). YKY.
- Bozkurt, Ö., Ergun, T. & Sezen, S. (1998). *Kamu yönetimi sözlüğü*. Türkiye Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü Yayınları.
- Bryson, J. M. & Alston, F. K. (2011). *Creating your strategic plan: A workbook for public and nonprofit organizations*. Jossey-Bass.
- Bryson, J. M. (1995). *Strategic planning for public and nonprofit organizations: A guide to strengthening and sustaining organizational achievement*. Jossey-Bass.
- Bryson, J. M. (2004). *Strategic planning for public and nonprofit organizations*. Jossey-Bass.
- Cooper, F., Packard, R. M. & Packard, R. (Eds.). (1997). *International development and the social sciences: Essays on the history and politics of knowledge*. University of California Press.
- Corbin, J. & Strauss, A. (2008). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory* (3. baskı). Sage.
- Çevik, H. H. (2012). *Kamu yönetimi kavramlar – sorunlar – tartışmalar*. Seçkin Yayıncılık.
- Çiner, C. U. (2009). Fransız yönetim düşüncesinin gelişimi: Polis biliminden örgüt bilimine. *Amme İdaresi Dergisi*, 42(1), 1-22.
- Çolak, Ç. (2021). *Yeni kamu yönetişimi: Kamu yönetiminde üçüncü bir paradigma iddiası*. Astana Yayınları.
- Çomaklı, Ş. E., Ekici, K. M. & Şahım, T. Z. (2007). *Geleceği planlamada stratejik yönetim*. A-C Yayınevi.

- Demir Saygılı, D. (2014). Merkezi kamu idarelerinde stratejik planların uygulama etkinliğinin artırılması (Uzmanlık tezi). Kalkınma Bakanlığı, Ankara.
- Demir, H. & Erigüç, G. (2018). Bibliyometrik bir analiz ile yönetim düşüncü sisteminin incelenmesi. *İş ve İnsan Dergisi*, 5(2), 91-114.
- Demir, K. A. & Yavaş, H. (2015). Kamu yönetiminin geleceği üzerine kavramsal bir tartışma. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 13(25), 91-113.
- Demir, F. (2011). Bürokrasi-demokrasi ilişkisi ve bürokratların seçilmişlerce kontrolü sorunu. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 18(2), 63-84.
- Demirdizen, Ö. (2012). Stratejik planlama, stratejik planlama süreci, hukuki altyapısı ve kamuda gelişimi. *Akademik Bakış Dergisi*, (31), 1-23.
- Denhardt, R. B. & Denhardt, J. V. (2001). The new public service: Putting democracy first. *National Civic Review*, 90(4), 391-400.
- Durgun, S. (2019). Davranışsal kamu yönetimi: Yöntemsel ve teorik düzlemlerde bir inceleme. *Journal of Academic Value Studies*, 5(4), 528-542.
- Eren, E. (1998). *Yönetim ve organizasyon*. Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.
- Ereş, F. (2004). Eğitim yönetiminde stratejik planlama. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, (15), 21-29.
- Ergin, O. (1977). *Türk maarif tarihi* (C. 1-2). Eser Matbaası.
- Erkan, V. (2008). Kamu kuruluşlarında stratejik planlama: Türkiye uygulaması ve başarıyı etkileyen faktörler. Devlet Planlama Teşkilatı.
- Genç, F. N. (2009). Türk kamu yönetiminde stratejik planlama. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (23), 201-212.
- Gökçe, O. & Şahin, A. (2002). 21. yüzyılda Türk bürokrasisinin sorunları ve çözüm önerileri. *Sosyal ve Ekonomi Araştırmalar Dergisi*, 2(3), 1-27.
- Gözlükaya, T. (2007). *Yerel yönetimler ve stratejik planlama: Modeller ve uygulama örnekleri* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Gürbüz, S. & Şahin, F. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

- Gürer, H. (2006). Stratejik planlamanın temelleri ve Türk kamu yönetiminde uygulanmasına yönelik öneriler. *Sayıştay Dergisi*, 63, 91-105.
- Gürüz, D. & Gürel, E. (2006). *Yönetim ve organizasyon: Bireyden örgüte, fikirden eyleme*. Nobel Yayın Dağıtım.
- Hanna, N. (1985). *Strategic planning and management: A review of recent experience*. World Bank Staff Working (paper no:751), Washington, DC.
- Hira, İ. (2000). Sosyal bilimler: Yasa koyucu tasarımdan yorumcu tasarıma. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, (3), 81-97.
- Hughes, O. (2003). *Public management and administration*. Palgrave Macmillan.
- İpşirli, M. (1995). Enderun. *TDV İslam Ansiklopedisi*, 11, 185-187.
- Kalfa, C. (2011). Kamu yönetimi disiplininin gelişimi ve kimlik tartışmaları. *Süleyman Demirel Üniversitesi İİBF Dergisi*, 16(1), 403-417.
- Kalkınma Bakanlığı. (2013). *Onuncu kalkınma planı (2014-2018)*. Kalkınma Bakanlığı.
- Kalkınma Bakanlığı. (2015). *Onuncu kalkınma planı (2014-2018) Kamuda Stratejik Yönetim Çalışma Grubu Raporu*. Kalkınma Bakanlığı.
- Karakoç, F. (2021). Kamu yönetimi disiplininde yönetim-siyaset ayrımına yönelik bir tenkit: Siyasetnamelerde yönetim düşüncesi. *İşletme Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 2, 397-419.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi*. Nobel Yayıncılık.
- Karasu, K. (2004). Kamu yönetimi disiplininin kökenine ilişkin bir not. *II. Kamu Yönetimi Forumu*, 7(8), 225-242.
- Kaya, Y. K. (1984). *Eğitim yönetimi kuram ve Türkiye'deki uygulama*. Sevinç Matbaası.
- Kırılmaz, M. (2013). Kamu kurumlarında stratejik yönetim: İçişleri Bakanlığı örneği (Yayımlanmamış doktora tezi). Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kirkhart, L. (1971). Public administration and selected developments in social science. İçinde F. Marini (Ed.), *Toward a new public administration: The Minnowbrook perspective* (s. 127-171). Chandler Publishing Company.

- Köktürk, M. (2006). *Kültürün dünyası: Kültür felsefesine giriş*. Hece Yayınları.
- Kurun, İ. (2017). Yeni kamu işletmeciliği yaklaşımının kamu hizmetlerine etkisi: Belediyeler örneği. *Bartın Üniversitesi İİBF Dergisi*, 8(16), 85-106.
- Leblebici, D. N. (2008). Yönetim bilimi açısından klasik dönemi hatırlamaya ilişkin bir çalışma. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21, 99-118.
- Littmann, A. & Richter, A. (2013). Strategy and structure. İçinde E. Kessler (Ed.), *Encyclopedia of management theory* (C. 2, s. 800-803). Sage Publications, Inc.
- Mintzberg, H. (1994). *The rise and fall of strategic planning*. The Free Press.
- Newman, D. M. (2002). *Sociology: Exploring the architecture of everyday life*. Pine Forge Press.
- Nutt, P. C. & Backoff, R. W. (1992). *Strategic management of public and third sector organisations: A handbook for leaders*. Jossey-Bass.
- Olsen, J. B. & Edaie, C. (1982). *The game plan: Governance with foresight*. Council of State Planning and Policy Agencies.
- Övgün, B. (2009). Kalkınma planlamasından stratejik planlamaya. İçinde B. Övgün (Ed.), *Kamu yönetimi: Yapı işleyiş ve reform* (s. 145-164). Ankara Üniversitesi Yayınları.
- Özer, M. A. & Önen, S. M. (2019). *200 soruda yönetim kamu yönetimi*. Gazi Kitabevi.
- Özer, M. A. (2016). Herbert Simon'un yönetim bilimine katkıları üzerine değerlendirmeler. *HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 5(11), 160-185.
- Özer, M. A. (2021). *Yeni kamu yönetimi*. Gazi Kitabevi.
- Özer, M. A., Akçakaya, M., Yaylı, H., & Batmaz, N. Y. (2019). *Kamu yönetimi klasik (yapı ve süreçler)*. Gazi Kitabevi.
- Parlak, B. & Sobacı, M. Z. (2005). *Kuram ve uygulamada kamu yönetimi: Ulusal ve global perspektifler*. Alfa Aktüel.
- Poister, T. H. & Streib, G. (2005). Elements of strategic planning and management in municipal government: Status after two decades. *Public Administration Review*, 65(1), 45-56.

- Yüksek Planlama Kurulu (2003). 4 Temmuz 2003 tarihli toplantısı. *Resmi Gazete*.
- Resmi Gazete. (2003, 24 Aralık). 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu. *Resmi Gazete* (Sayı: 25326).
- Yüksek Planlama Kurulu (2004). 19 Temmuz 2004 tarihinde gerçekleştirdiği toplantı. *Resmi Gazete*.
- Resmi Gazete. (2004, 23 Temmuz). 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu. *Resmi Gazete* (Sayı: 25531).
- Saklı, A. R. (2013). Kamu yönetimi disiplininin kökenleri: Prusya ekolü. *Ege Akademik Bakış*, 13(3), 285-294.
- Sayıştay Başkanlığı. (2014). *Kamu işletmeleri 2013 yılı genel raporu: kamu iktisadi teşebbüsleri, diğer kuruluşlar, iştirakler*. T.C. Sayıştay Başkanlığı
- Seçtim, H. & Erkul, H. (2020). Yönetim yaklaşımları üzerine kuramsal bir değerlendirme. *Management and Political Sciences Review*, 2(1), 18-50.
- Serin, N. (1988). Mekteb-i Mülkiye'den Siyasal Bilgiler Fakültesi'ne 125. Yıl. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 40(1), 9-17.
- Songür, N. (2011). *Kamu yönetiminde stratejik planlama: İl özel idareleri deneyimi*. TODAİE Yayınları.
- Steiner, G. A. (1997). *Strategic planning*. The Free Press.
- Steiss, A. W. (2003). *Strategic management for public and nonprofit organizations*. Virginia Polytechnic Institute and State University. (Eksik bilgi)
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2021). *Kamu İdareleri İçin Stratejik Planlama Kılavuzu, Sürüm 3.1*.
- Şener, H. A. (2007). Kamu yönetiminde postmodernizm. İçinde Ş. Aksoy & Y. Üstüner (Ed.), *Kamu yönetimi: Yöntem ve sorunlar* (s. 31-47). Nobel.
- Şentürk, H. (2005). *Belediyelerde stratejik planlama* (Birinci baskı). İlke Yayınları.
- Türk Dil Kurumu (TDK). (2024). <https://sozluk.gov.tr/>. Erişim Tarihi: 06.09.2024.
- Timur, T. (2009). Mekteb-i Mülkiye, modernleşme ve özgürlük kavgası 1859-1923. *Mülkiye Dergisi*, 33(265), 181-218.

- Toft, G. S. (2000). Synoptic (One Best Way) approaches of strategic management. İçinde J. Rabin, G. J. Miller, & W. B. Hildreth (Ed.), *Handbook of strategic management* (2. baskı, s. [Eksik bilgi]). Marcel Dekker Inc.
- Tortop, N., İşbir, E. G., Aykaç, B., Yayman, H. & Özer, M. A. (2012). *Yönetim bilimi*. Nobel Yayıncılık.
- Tozlu, A. (2016). Karar verme yaklaşımları üzerinde Herbert Simon hegemonyası. *Sayıştay Dergisi*, (102), 27-45.
- Turan, M. (2018). Türkiye'nin yeni yönetim düzeni: Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 7(3), 42-91.
- Usta, S. & Akıncı, A. (2018). Bir Alman yönetim yaklaşımı olarak kameralizm. *Journal of Political Administrative and Local Studies*, 1(1), 67-86.
- Uyan, O. (2021). Stratejik planlamanın ortaya çıkışı, gelişimi ve kurumsal yönetimlere etkisi. *Journal of Academic Social Science Studies*, 14(87). (Eksik bilgi)
- Ülgen, H. & Mirze, K. (2004). *İşletmelerde stratejik yönetim* (2. baskı). Literatür Yayıncılık.
- Ütük, U. (2015). Denhardt ve Denhardt'ın yeni kamu hizmeti kuramına bakış. *Sayıştay Dergisi*, (99), 47-70.
- Wilson, W. (1887). The study of administration. *The Academy of Political Science*, 2(2), 197-222.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. (1999). Nitel araştırma yöntemlerinin temel özellikleri ve eğitim araştırmalarındaki yeri ve önemi. *Eğitim ve Bilim*, 23(112), 7-17.
- Yılmaz, K. (2003). Kamu kuruluşları için stratejik planlama uygulaması. *Sayıştay Dergisi*, (50-51), 67-85.
- Yılmaz, O. (2008). Birleşik Krallık'ta kamu yönetimi reformları. *Kamu İdarelerinde Stratejik Yönetim Projesi Raporu*. Matus Basımevi.
- Yükseköğretim Kurulu. (2024). <https://www.yok.gov.tr/kurumsal/tarihce>. Erişim Tarihi: 06.09.2024

EKLER

SIRA	TEZ NO	YIL	CİNSİYİ	ÜNİVERSİTE	TÜR	DANIŞMAN	ENSTİTÜ	ANABİLİM DALI
1	174882	2006	Kadın	Hacettepe	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
2	187387	2006	Erkek	Süleyman Demirel	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
3	188848	2006	Kadın	Mersin	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
4	201375	2007	Erkek	Yıldız Teknik	YL	Profesör	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Mühendisliği
5	204474	2006	Erkek	Kocaeli	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
6	208337	2007	Erkek	Dokuz Eylül	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Toplam Kalite Yönetimi
7	210251	2007	Erkek	Marmara	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
8	214881	2007	Erkek	Pamukkale	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
9	218198	2007	Erkek	Ankara	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
10	219507	2007	Erkek	İstanbul	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
11	220019	2008	Erkek	Polis Akademisi	YL	Doçent	Güvenlik Bilimleri	Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi
12	220022	2008	Erkek	Polis Akademisi	YL	Doçent	Güvenlik Bilimleri	Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi
13	221119	2007	Erkek	Marmara	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
14	221828	2007	Erkek	Marmara	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
15	226099	2007	Erkek	Kocaeli	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
16	231284	2008	Kadın	Kütahya Dumlupınar	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
17	231578	2009	Erkek	Atılım	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
18	233118	2008	Kadın	Kocaeli	YL	Profesör	Fen Bilimleri Enstitüsü	Endüstri Mühendisliği
19	239788	2007	Erkek	Çukurova	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
20	249042	2009	Kadın	Kocaeli	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
21	249360	2009	Kadın	Bolu Abant İzzet Baysal	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
22	254392	2010	Erkek	Sivas Cumhuriyet	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Hukuku
23	258362	2009	Erkek	Hacettepe	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
24	258452	2010	Erkek	Marmara	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
25	263511	2009	Erkek	Bolu Abant İzzet Baysal	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
26	263754	2010	Erkek	Süleyman Demirel	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
27	265141	2010	Erkek	Atılım	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
28	265616	2010	Kadın	Ankara	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Maliye
29	271342	2010	Kadın	Gazi	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
30	274307	2010	Kadın	Selçuk	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
31	278813	2010	Kadın	Tokat Gaziosmanpaşa	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
32	279396	2010	Erkek	Gazi	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme

33	289735	2011	Erkek	Muğla Sıtkı Koçman	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
34	294512	2011	Erkek	Selçuk	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
35	303950	2010	Erkek	İstanbul Beykent	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
36	311094	2010	Kadın	Bursa Uludağ	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
37	312630	2012	Erkek	Çanakkale Onsekiz Mart	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
38	313181	2012	Erkek	Sakarya	DR	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
39	320239	2011	Kadın	Karamanoğlu Mehmet Bey	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
40	325065	2012	Erkek	Gazi	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
41	325910	2012	Kadın	Selçuk	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
42	326796	2013	Erkek	Polis Akademisi	DR	Doçent	Güvenlik Bilimleri	Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi
43	327379	2013	Erkek	Marmara	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
44	331128	2012	Kadın	İstanbul Aydın	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
45	337579	2013	Erkek	Dokuz Eylül	DR	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
46	345336	2012	Kadın	Zonguldak Bülent Ecevit	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
47	350225	2009	Erkek	Eskişehir Osmangazi	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
48	355949	2014	Erkek	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
49	356385	2014	Kadın	Karabük	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
50	358612	2014	Erkek	Gazi	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
51	368123	2014	Kadın	Marmara	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Yerel Yönetimler
52	391345	2015	Erkek	İstanbul Gelişim	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
53	398479	2015	Kadın	Marmara	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Yerel Yönetimler
54	407022	2015	Kadın	İstanbul Gelişim	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
55	423391	2016	Erkek	Marmara	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Yerel Yönetimler
56	439795	2015	Erkek	İnönü	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
57	440824	2016	Erkek	İnönü	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
58	443127	2016	Erkek	İstanbul Gelişim	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
59	453005	2017	Erkek	İstanbul Beykent	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
60	462140	2017	Erkek	Gazi	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
61	463391	2017	Kadın	Tekirdağ Namık Kemal	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Yönetim ve Organizasyon
62	475737	2017	Erkek	Dokuz Eylül	DR	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
63	475845	2017	Erkek	Süleyman Demirel	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
64	487323	2017	Erkek	Bursa Uludağ	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
65	497424	2017	Erkek	Kastamonu	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme

66	498657	2018	Erkek	Süleyman Demirel	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
67	502244	2018	Kadın	İstanbul Aydın	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Mahalli İdareler ve Yerinden Yönetim
68	514876	2018	Erkek	İnönü	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
69	525755	2018	Erkek	Gazi	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
70	531792	2018	Erkek	İstanbul Arel	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
71	537230	2019	Erkek	Türk Hava Kurumu	DR	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
72	541791	2018	Erkek	Kastamonu	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
73	542695	2018	Kadın	İstanbul Aydın	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Hukuku
74	546793	2019	Erkek	Ankara Hacı Bayram Veli	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
75	548735	2019	Erkek	Kastamonu	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
76	550468	2019	Kadın	Manisa Celal Bayar Üniversitesi	DR	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
77	550712	2019	Erkek	Marmara	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Yerel Yönetimler
78	551657	2019	Kadın	Tekirdağ Namık Kemal	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İktisat
79	553213	2019	Kadın	Sakarya	YL	Doçent	İşletme	İşletme
80	553708	2019	Kadın	Altınbaş	YL	Dr. Öğr. Üyesi	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
81	564843	2019	Kadın	İstanbul Aydın	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Hukuku
82	585701	2019	Erkek	Erciyes	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
83	588630	2019	Kadın	Zonguldak Bülent Ecevit	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
84	592110	2019	Erkek	Ankara Hacı Bayram Veli	YL	Profesör	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	İşletme
85	592132	2019	Kadın	İstanbul	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Halkla İlişkiler ve Tanıtım
86	593737	2019	Kadın	İstanbul	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
87	598508	2019	Erkek	Marmara	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İktisat
88	603214	2019	Erkek	Marmara	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Yerel Yönetimler
89	614173	2019	Erkek	İstanbul Aydın	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
90	614572	2020	Erkek	Van Yüzüncü Yıl	YL	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
91	661510	2020	Erkek	Pamukkale	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
92	713520	2022	Erkek	Van Yüzüncü Yıl	DR	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
93	732514	2022	Erkek	Karabük	YL	Profesör	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	Kamu Yönetimi
94	737805	2022	Erkek	İnönü	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi
95	764174	2022	Kadın	Selçuk	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
96	778696	2023	Erkek	Marmara	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme
97	793235	2023	Erkek	Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi	YL	J. Bnb. Dr.	Güvenlik Bilimleri	Kamu Yönetimi
98	803235	2023	Kadın	Ankara Hacı Bayram Veli	DR	Profesör	Lisansüstü Eğitim Enstitüsü	Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi

99	804204	2023	Kadın	Muğla Sıtkı Koçman	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
100	811394	2023	Kadın	Van Yüzüncü Yıl	YL	Doçent	Sosyal Bilimler Enstitüsü	Kamu Yönetimi
101	820940	2023	Erkek	Bursa Uludağ	DR	Profesör	Sosyal Bilimler Enstitüsü	İşletme